

МАЙН РИД ПРИКЛЮЧЕНИЕ В ПУСТИНЯТА

Превод от английски: Ст. Флоров, 1991

chitanka.info

ГЛАВА I

ВЕЛИКАТА АМЕРИКАНСКА ПУСТИНЯ

В Северна Америка се намира обширна пустиня, която по големината си не отстъпва на известната африканска пустиня Сахара.

Предполага се, че тя се простира на две хиляди и шестстотин километра ширина — границите ѝ по онова време бяха съвършено неопределени; възможно е повърхността ѝ да не надминава два милиона квадратни километра, т.е. четири пъти по-голяма от повърхността на Франция. Но дори и така да е, това е твърде голяма площ, която справедливо наричат „Великата американска пустиня“.

Думата „пустиня“ извиква представа за обширна, плоска равнина, покрита с пясък и лишена от дървета, трева и каквато и да е растителност. Тя често се свързва и с представата за вдигнати от вятъра жълти пясъчни облаци, за пълната липса на вода. Но макар цялата пустиня да е покрита с пясъци, в нея срещаме и местности от друг характер. Във вътрешността на Сахара — при все че не е изследвана — може с увереност да се каже, че има планински вериги, високи скали, дълбоки долини, езера, реки и ручей. Там, на далечни разстояния едно от друго, се срещат даже и плодородни места, покрити с дървета и растения. Едни от тях са малки, други — по-обширни, населени от независими племена. Това са така наречените оазиси. И ако хвърлите поглед на географската карта, ще видите, че такива оазиси в Сахара са твърде много.

Великата американска пустиня има също такъв характер, но тя е много по-разнообразна в географско отношение. На стотици километри пред вас се разстилат обширни равнини, покрити с пясък; по-нататък — други равнини, също така просторни, не по-малко безплодни, но съвсем лишени от пясък и всякаква растителност. Подалече виждате линеещи дървета, покрити с бледи листа. На някои места те образуват гъсти горички, в които трудно прониква човек — дотолкова са преплетени клоните им. Тук ще срещнете и съвсем черни равнини от покриващата ги лава. По-нататък, обратно, равнините са

съвсем бели, сякаш покрити със сняг. Това обаче не е сняг, а сол! Непрекъснатата покривка от бяла сол, дебела петнайсетдвойсет сантиметра, се простира на разстояние осемдесет километра! Но не мислете, че това е солта, която ние употребяваме; не, това са продукти от изветрели скали и разпаднали се минерални вещества.

Една част от тази пустош е планинска. Гигантската верига на Скалистите планини я пресича и разделя от север на юг на две равни части.

Какви чудновати реки текат по тези места! Едни от тях имат широки планински корита, покрити с лъскав пясък. Ако вървите по течението на тези реки, достигащи на ширина до сто метра, ще видите, че те не се разширяват като реките в други страни, а обратно, стесняват се, докато водите им съвсем се изгубят и в продължение на няколко дни път пред себе си виждате сухо корито. По-нататък водата отново се появява, руслото става все по-широко и най-после приема размери на голяма плавателна река. Такива са Арканзас и Плат.

Други реки със стръмни брегове носят своите студени води между отвесни скали, които се издигат на стотици метри височина. Скалите образуват дълбоки пропасти, където шумят разпенени вълни. Често тези брегове се проточват на стотици километри и са толкова стръмни, че е невъзможно човек да се добере до водата. Не един пътешественик е умирал от жажда, докато в същото време до ушите му е достигал шумът на бликаща вода. Такива са Колорадо и Снейк.

Някои реки от година на година променят посоката си така, че понякога новото им корито се оказва на повече от сто и шейсет километра от старото. Често те се разклоняват и чудноватите им лъкатушения напомнят движението на змия. Мътните им и черни води ги правят да приличат на кървави реки. Такива са Ред Ривър (Червената река) и Бразос.

Ето странните реки, които протичат през планините, долините и равнините на Великата американска пустиня.

Не по-малко необикновени са и нейните езера. Едни от тях се крият сред стръмни планински склонове, дотолкова мрачни и оголени, че никога птица не е размътвала с крилата си тези мълчаливи води; други се намират сред обширни безплодни равнини и напразно пътешественикът, който ги е виждал някога, ще ги търси след години — те са вече изсъхнали и изчезнали.

В едни от езерата водата е прясна и прозрачна като кристал или пък мътна, в други тя е по-солена дори от океанската.

На някои места планините са прорязани от огромни зинали пропасти, някои от които са толкова дълбоки, сякаш са направени нарочно. Тези пропасти се наричат „баранкас“^[1]. Понякога и сред равнини, завършващи с отвесни скали, се срещат пропасти дълбоки повече от триста метра. Други прорязват самите планини като образуват грамадни разклонения, в чиито дълбочини текат ручей — те напомнят срутени тунели. Тези пропасти се наричат каньони. Цялото това многообразие от образувания характеризират дивата природа на Великата американска пустиня.

Тази пустиня има свои обитатели. Те живеят в оазиси, много от които се отличават със значителни размери и са населени с цивилизовани хора. Един от тези оазиси съставя земята на Ню Мексико, където има много градове. Друг оазис е земята около Голямото солено езеро и езерото Утах. До 1846 година тази земя била самостоятелна община, а сега е един от североамериканските щати.

Освен тези два оазиса, там има още хиляди други с най-различна големина, като се почне от сто квадратни километра и се стигне до малки късове от по няколко хектара, облагодетелствани от водите на множество извори.

Преди много години между оазиса Ню Мексико и Съединените щати се установиха редовни търговски отношения. Търговията доста се засили. Стоката се прекарва с големи коли, теглени от мулета и волове. Тези коли образуват цели върволици. Така че и североамериканската пустиня, подобно на Сахара, има своите кервани.

Те изминават стотици километри по места, където не се срещат никакви други жители освен орди от индианци. В някои участъци от пътя им земята е толкова неплодородна, че там дори индианците не са в състояние да живеят.

Тези кервани обикновено се движат по познати маршрути, където в определени периоди на годината се среща трева и вода.

Преди няколко години аз се присъединих към група търговци, които пътуваха с керван от Сейнт Луис на Мисисипи за Санта Фе в Ню Мексико. Ние вървахме по познатия път за Санта Фе. Гонеже не продадохме стоката в Ню Мексико, отправихм се към големия град Чиуауа, който се намира малко по на юг. След като си свършихме

работата, необременени от никакъв багаж, решихме да се върнем в Съединените щати не по стария път. Искахме да намерим по-хубав път от този, който минава през Санта Фе.

Ето за това в Ел Пасо продадохме колите си, купихме няколко мексикански мулета и наехме необходимия брой „aríosi“^[2]. Така се наричат мексиканците, които карат мулетата и се грижат за тях.

Купихме и няколко коня от най-хубавата и най-добре приспособена към пътуванията из пустинята мексиканска порода. Освен това купихме необходимите дрехи и провизии. Всеки беше добре въоръжен и имаше превъзходен кон. Най-последна напуснахме Ел Пасо и се отправихме на изток.

Преди всичко трябваше да пресечем Скалистите планини, които се простират от север към изток. Планинската верига, лежаща на запад от Ел Пасо, се нарича тук Сиера Органос поради островърхите си форми, които напомнят тръби на орган. Понякога с особения си строеж скалите на тези отвесни планини представляват твърде своеобразна гледка. Но най-интересната особеност на тези планини е езерото, намиращо се на една от тях — подобно на океан, то има своите приливи и отливи. До днес още никой не е обърнал внимание на това изключително явление. Това езеро е любимото място на всички диви животни от този край.

Няколко дни ние се движехме по източния склон на Скалистите планини, които са толкова известни, както и планинските вериги Сакраменто и Гуаделупа; там намерихме малък ручей и тръгнахме по течението му. Той ни заведе до голяма река, която тече от север на юг. Това беше Пекос, или както още я наричат, Пуерко. Всички тези имена са испански.

Ние преминахме Пекос и няколко дни вървахме по левия ѝ бряг.

След като оставихме реката, проникнахме по на север и накрая решихме да вървим по сухата равнина, която се простира далече на запад. Да оставим реката, без да знаем има ли вода пред нас, беше твърде опасно. При подобни обстоятелства пътешествениците обикновено се придържат към брега на реката, но ние бяхме твърде нетърпеливи: напихме се и напоихме добитъка и се отправихме в откритата равнина.

След няколко часа се озовахме сред съвсем равна пустиня — нито планина, нито хълмове, наредко само попадахме на слаби следи

от растителност; нито капка вода, която да показва, че някога в тази пустинна равнина е паднал дъжд. Земята беше толкова суха, че от копитата на мулетата и конете се вдигаха гъсти черни облаци прах. Към това се прибавяше и страшната жегга. Скоро изпихме целия си запас вода. Имаше още много време до мръкване, а вода нямаше вече нито капка и всички се оплаквахме от жажда. Добитъкът ни страдаше много повече от нас — ние имахме храна, а той нямаше и какво да яде.

Да се върнем обратно, също не можехме. Като продължавахме пътя си, се надявахме да намерим вода много по-рано, отколкото, ако се върнехме към напуснатата река. По обяд ни порази прекрасна гледка и с чувство на неизразима радост се устремихме напред. Бяхме видели не вода, а някакъв бял предмет с грамадни размери, приличащ на голямо хвърчило. Без съмнение пред нас се издигаше покрит със сняг планински връх.

По вида му разбрахме, че принадлежи към вечно покритите със сняг планини, известни в цяло Мексико под името Невада, или снежни. На нас също така ни беше известно, че в подножието на тези планини през цялата година, особено лете, благодарение на топенето на снеговете се намират множество потоци. Въпреки че от планината ни делеше значително разстояние, това ни зарадва и ние с нови сили забързахме напред. Дори животните, като че разбраха каква е работата, зацвилиха весело и добиха по-добър вид.

С приближаването ни белият триъгълник ставаше все по-голям и по-голям. При залез слънце започнахме да различаваме черни бразди в ниските части на планината и блестящите жълти ивици от слънчева светлина изглеждаха като грамадна златна корона. Какво възхитително зрелище за окото на уморения пътник!

Слънцето залезе и на небето се показва луната. Под нейното слабо осветление вървахме цялата нощ. И защо трябваше да спираме? Спирането би било равнозначно на смърт.

С настъпването на утрото едва се държахме на крака. От река Пекос бяхме успели да се отдалечим на повече от сто и осемдесет километра, но планината беше все още доста далече от нас. По-късно започнахме да различаваме вече очертанията на полите ѝ и в южния ѝ край забелязахме дълбока долина, която се простираше до самия връх. Западната — по-близката до нас — страна нямаше нищо подобно и

ние дойдохме до заключението, че най-удобното място за стичане на водата от разтопените снегове предлага южната долина.

Предвижданията ни се оказаха верни. Когато приближихме планината, забелязахме красива зелена ивица, която рязко се отделяше от кафявия фон на пустинята. Това беше горичка от върби и памукови дървета. Сега вече не оставаше никакво съмнение, че има вода и ние с радост приветствахме тези благоприятни предвестници. Хората весело извикаха, конете и мулетата зацвилиха и след няколко мига хора, коне и мулета се озовахме на брега на голям поток и бързо коленичихме, за да наситим жаждата си в освежителната вода.

[1] Barrancas (исп.). — Б. пр. ↑

[2] Apirosi (исп.) — букв. мулетар. — Б. ред. ↑

ГЛАВА II

ОАЗИС В ДОЛИНАТА

След дългото и трудно пътешествие първата ни грижа беше да си отдъхнем и съберем нови сили. На брега на потока искахме да останем цяла нощ, един или два дни. В сенките на дърветата намерихме особен вид трева, която расте само в Мексико. Тя е твърде сочна и хранителна и е еднакво привлекателна, както за дивите, така и за домашните животни. Скоро се убедихме в това: след като утолиха жаждата си, конете и мулетата ни бързо се нахвърлиха на тревата и очите им блестяха от доволство.

Докато връзвахме добитъка и приготвихме вечерята си, един от ловците на име Линкълн, стреля в долината. Звукът от изстрела ни накара да вдигнем очи нагоре, където видяхме цяло стадо бигхорни (така се наричат дивите овни в Скалистите планини), които скачаха от скала на скала, отправяйки се към върха на планината. Линкълн скоро се появи, носейки в ръце животно, което веднага познахме по извитите като полумесец рога — то безспорно беше принадлежало към току-що скрилото се стадо. Зарадвани от плячката, събрахме без да се бавим дърва и приготвихме вкусна вечеря. След това всеки от нас се зави в одеялото си и съвсем забрави преживените несгоди.

На втория ден се събудихме със свежи сили и след като закусихме, започнахме да се съветваме в коя посока да продължим.

С удоволствие бихме следвали потока, ако не знаехме, че отива на юг, накъдето нямахме работа. Трябваше да се движим на изток. Докато се съвещавахме, вниманието ни бе привлечено от вика на Линкълн. Той стоеше недалече от върбата сред равнината и гледаше на юг. Ние обърнахме погледи натам и за голямо наше учудване видяхме висок стълб дим.

— Това са индианци! — извика един от нашите спътници.

— Снощи — каза Линкълн, — когато дебнех бигхорна, забелязах долу в равнината странна падина. Оттам излиза димът, който виждате

сега. Където има дим, има и огън, а огънят сам не се запалва. Следователно там има хора — или червенокожи, или бели.

— Индианци! Без съмнение са индианци! — извика някой от нас. — Кой друг може да бъде тук, на стотици километри от всякакво жилище? Това са индианци.

Започнахме да се съвещаваме какво ще правим по-нататък. Огънят загасихме, а конете и мулетата скрихме в сянката на дърветата.

Едни съветваха да изпратим разузнавателна група по течението на потока, други бяха на мнение, че е необходимо да се изкачим на планината, за да разгледаме мястото, откъдето излизаше димът. Това очевидно беше най-правилно. Шестима веднага тръгнахме нагоре.

Ние се катерехме по стръмното, като от време на време се спирахме, за да хвърлим поглед към равнината. По такъв начин достигнахме значителна височина. Най-после забелязахме светъл лъч, който изглеждаше, че излиза от дълбока пропаст, където се хвърляше потокът, но това беше толкова далече, че не можехме да различим нищо повече. Пред нас се разстиляше широка, суха и неплодна равнина. Само на запад се виждаше растителен пояс с няколко дървета, разхвърляни по едно, по две. Сред този пояс се открояваше светла ивица — това без съмнение беше коритото на потока, който излизаше от пропастта. Тъй като от планината не можехме да видим нищо повече, спуснахме се надолу, за да се присъединим към другарите си.

Тогава решихме да изпратим малка група по течението на потока чак до границата на тази странна долина, за да бъде внимателно огледана. Тръгнахме шестима, оставяйки конете си. Вървахме мълчаливо, като се стараехме да се крием между върбите по възможност по-близо до брега. По такъв начин изминахме два километра и се озовахме почти до самата пропаст. Чухме шум от падаща вода. Предположихме, че това е водопад, образуван от потока при изливането му в загадъчната долина, която се беше открила пред нас. Предположението ни излезе вярно. След минута се намерихме на края на отвесна пропаст, в която потокът пропадеше от шейсет метра височина.

Това наистина беше великолепно зрелище! С какво възхищение се любувахме на този голям водопад, извит като конска опашка, който се хвърляше в пенесто езеро сред облак от милиони капчици, блестящи на слънцето с всички цветове на дъгата. Да, зрелището беше красиво,

но нашите очи начаса бяха привлечени от друга възхитителна гледка: на известно разстояние под нас се разстилаше величествена долина, покрита с разкошна растителност. Тя имаше почти елипсовидна форма и беше ограничена от всички страни с естествена каменна стена. Дълга беше около шестнайсет километра, а най-голямата ѝ ширина беше около осем километра. Намирахме се на самия връх и следователно можехме да я виждаме в цялата ѝ дължина. По склоновете на пропастта растяха хоризонтално дървета и някои от тях с върховете си достигаха земята. Това бяха кедри и борове. Виждахме също преплетени разклонения на грамадни кактуси, пуснали корени в пукнатините на скалите. Около върха беше мрачно, а в низината природата галеше очите с чудно разнообразие от багри.

Сред долината блестяха прозрачните води на езеро, чисти като кристал и гладки като огледало. Слънцето залязваше и отразените му във водната повърхност лъчи ѝ придаваха вид на огромен лист златна хартия. Бреговете не се различаваха, защото ги закриваха дърветата.

Ние се върнахме при спътниците си и решихме да обикаляме, докато намерим място, откъдето лесно да се спуснем надолу.

Беше очевидно, че такова място съществува. Защото в противен случай, как бяха слезли там онези, които палеха огън?

Оставихме мексиканците с мулетата, възседнахме конете и потеглихме. Отправихме се на изток, наведени над шиите на животните, за да се приближим незабелязани до долината. Когато се озовахме срещу мястото, откъдето идваше димът, спряхме и двама от нас пеша продължиха към края на пропастта, държейки се за храстите. Най-после можахме да разгледаме какво има долу. Вцепенихме се от учудване — никога не бяхме очаквали да видим картината, която се разкри пред очите ни. На отсрещния бряг на езерото, на около двеста метра от водата, се издигаше много красива къща; недалеч от нея видяхме друга, по-малка. Голямо разработено пространство беше разделено на участъци — едни от тях бяха засети, а други служеха за паша на добитъка.

Цялата тази местност напомняше красив чифлик със своите конюшни, жилища, градини, поля, коне и работен добитък. На толкова далечно разстояние беше невъзможно да различим видовете животни, но ясно беше, че бяха от различни породи.

От четирите фигури, които излизаха от оградата и се връщаха обратно, разпознахме мъж и дете, а също и една жена, която стоеше на вратата на къщата. Трудно беше да се каже със сигурност, че това бяха бели, но във всеки случай нямахме пред себе си индианци — те не умеят да строят такива жилища. Това неочаквано зрелище ни хвърли във възторг и учудване — ни най-малко не бяхме очаквали да видим такава картина сред безплодната пустиня.

Не се отказахме от решението си да вървим, докато намерим пътя към този необикновен оазис. Забелязали наклона в долния край на долината, ние се отправихме в тази посока. След като изминахме няколко километра, стигнахме до мястото, където потокът изви на изток.

Този беше пътят, който търсехме. Той водеше долу за потока. Беше коларски път — макар и тесен, лесно се слизаше. Без да се колебаем, тръгнахме по него.

Стигаше до самата долина. Оттук беше лесно да дойдем до брега на езерото, откъдето можехме да разгледаме къщата. Порази ни голямото разнообразие на дървета и птици.

Бяхме вече почти на брега, близо до мястото, където беше разположена къщата. Благоразумието ни подсказа да не продължаваме по-нататък преди да направим нови разузнавания. Аз и един от спътниците ми слязохме от конете и отидохме в гъстата горичка, под чието прикритие можехме да наблюдаваме къщата.

Хубавата постройка беше съградена от дебели греди, както обикновено се строят къщите в западните щати. От едната ѝ страна имаше градина, оградена със засети полета. Нашите предположения действително се оправдаха. Засятото на едното поле се оказа царевица, а на другото — пшеница. Но особено ни удиви разнообразието от животни в оборите. На пръв поглед можеше да се помисли, че това са животни, каквито срещаме в чифлиците на Англия и Америка, т.е. коне, крави, овце, кози, свине и всякакви видове домашни птици. Като се вгледахме обаче по-внимателно, не намерихме нито едно подобно на току-що споменатите, с изключение на конете, но те пък бяха пониски от обикновената порода и целите покрити с петна, подобно на ловджийски кучета. Това бяха така наречените мустанги, диви пустинни коне.

Черните животни, които помислихме за крави, се оказаха биволи! Двете животни, които бяха впрегнати в колата, също бяха биволи — те работеха с голямо спокойствие и търпение, като нашите волове.

Вниманието ни беше привлечено от други животни, които по големина надминаваха бивола. Някои от тях спокойно стояха във водата. Грамадните им тела и разклонени рога се отразяваха в нея като в огледало.

Видяхме големия американски рогач, няколко породи елени, антилопи с вилообразни рога; по-нататък забелязахме животни, прилични на антилопи, но с по-големи, завити като на елен рога. Имаше и много други животни, а също и различни птици, сред които особено привличаше вниманието твърде големият и строен див пуяк. Това животинско сборище наподобяваше зоологическа градина.

После съзряхме двама мъже: единият, доста висок и едър на ръст, беше бял, а другият нисичък, с груби черти на лицето — негър. Негърът водеше колата. Около жената, която стоеше на вратата заета с някаква работа, имаше две момчета и две момичета, очевидно нейни деца.

Но най-много ни порази следното зрелище. Близко до къщата, недалече от мястото, където стоеше жената, свободно играеха две големи черни мечки; по-нататък имаше други животни, които в началото взехме за кучета, но които по всички признаци бяха вълци. Бяха най-малко половин дузина. Но най-страшно беше, когато видяхме две малки животни с червеникав цвят да лежат в краката на жената. Закръглените им глави, котешките уши, черните и къси муцуни, белите шии, светлочервеникавите гърди ни говореха твърде много.

— Пуми! — прошепна моят другар, дишайки учестено и с уплаха в погледа.

Да, това бяха пуми, както ги наричат ловците, или по-точно кугуари.

Двете момиченца свободно се разхождаха сред тези зверове, без да се опасяват от присъствието им; зверовете като че не им обръщаха никакво внимание. Тази мила картина ми напомняше думите на Светото писание, които казват, че ще дойде такова време, когато ще се възцари пълен мир на земята, когато „лъвът ще живее дружно с агнето“.

Нямаше какво повече да наблюдаваме. Бяхме удовлетворени и се върнахме при другарите си. Цялата ни група се отправи към къщата. Нашето неочаквано появяване предизвика всеобща изненада. Хората се развикаха, конете зацвилиха, кучетата залаяха и даже птиците се разхвърчаха. Без съмнение ни взеха за някаква индианска шайка. След като се разбрахме, белият човек много вежливо ни покани въщи и ни предложи да се възползваме от гостоприемството му. Веднага след това се разпореда да ни приготвят обед.

Не можахме да дойдем на себе си от учудване. Всичко, което видяхме беше така странно и непонятно. Животните, които досега бяхме виждали само в диво състояние, бяха толкова кротки и питомни, като работния добитък в някой чифлик. На всяка стъпка срещяхме нови видове животни и растения — тук както в полята, така и в градината, растяха само редки видове. Наблюдаваната картина беше и любопитна, и приятна. Скитахме около час, докато ни поканиха на обяд.

— Заповядайте господа — каза нашият домакин, сочейки ни входа на къщата.

Ние влязохме и заехме места около голямата маса, на която димяха няколко блюда с вкусни ястия.

По време на обяда с любопитство разглеждахме окръжаващите ни вещи. Всички мебели се отличаваха с простата си и груба изработка, явно бяха местно производство. С особен интерес се вглеждахме във вазите, направени от дърво или червена глина. Масите също бяха грубо изработени и покрити с кожи от дивеч.

На обяда присъстваха домакинът и семейството му. Бяхме ги видели всичките още при пристигането си, когато дойдоха насреща ни, за да ни поздравят. Но колко бяхме поразени, когато чухме разговора на децата. Ние бяхме първите бели, които те виждаха от десет години! Това бяха красиви, здрави, живи и развити деца: две момчета — Франк и Хенри, и две момичета. Едното от тях имаше твърде тъмен цвят на лицето — беше брюнетка, испански тип. Другото беше блондинка, малко прелестно създание със златисти коси, гълъбови очи и дълги черни ресници. То се казваше Мария, а сестра му — Луиза. Бяха много красиви, но никак не си приличаха. Най-интересното беше, че изглеждаха връстници. Момчетата също бяха еднакви на ръст, но бяха значително по-големи от сестрите си. Бяха на около седемнайсет

години, но кое беше по-голямо, не можеше да се определи. Хенри със светлите коси и мъжественото си румено лице приличаше на баща си, а Франк беше брюнет и приличаше на майката. Тя нямаше повече от тридесет и пет години и беше все още твърде красива.

Нашият домакин беше четиридесетгодишен мъж със свеж, румен цвят на лицето и прошарени коси. Не носеше нито брада, нито мустаци — ясно беше, че се бръсне всеки ден. По всичко изглеждаше, че държи много на външния си вид. От начина му на говорене разбрахме, че имаме работа с образован човек.

Облеклото на цялото семейство беше своеобразно на вид. Главата на семейството носеше ловджийска куртка и кожени панталони. Юношите бяха облечени по същия начин, само под куртките си имаха особени жилетки от домашен плат. Видях няколко шапки, твърде сръчно изработени от палмови листа.

Докато седяхме на масата, на вратата се показва негърът, който се поклони и хвърли към нас поглед, изпълнен с любопитство. Среден на ръст, той беше здрав и черен като смола и около четиридесетгодишен. Главата му беше покрита с гъсти и къси косми, пълнобъдни на мъх, което придаваше на черепа му кълбовидна форма. Постоянно се усмихваше и всеки път показваше ред бели зъби. В изражението на черните му очи имаше нещо, което будеше симпатия.

— Куджо, трябва да изпъдиш тези животни — каза стопанката.

Тази вежлива заповед, или по-скоро молба, не се повтори. Куджо се доближи и за няколко секунди изгони вълците, пантерите и другите животни, които лежах в краката ни, внушавайки на някои от нас истински страх.

Всичко това ни се стори толкова необикновено, че ние не скрихме любопитството си. След обяда изказахме пред домакина желание да ни обясни някои неща.

— Почакайте до вечерта — каза той — и аз ще ви разкажа историята на живота си, когато седнем край огъня. Сега вие се погрижете да дойдете на себе си. Идете на езерото и се окъпете — слънцето е още високо. Къпането ще допълни почивката ви след мъчителното пътуване.

Ние последвахме съвета му. След това едни от нас се върнаха пеша в планината, където бяхме оставили мексиканците с мулетата, а

останалите обиколихме къщата и полето. На всяка стъпка се натъквахме на нови неща, които извикваха учудването ни.

Най-после настъпи вечерта. След разкошната вечеря, насядахме около огъня, за да чуем удивителната история на Робърт Ралф. Така се казваше нашият домакин.

ГЛАВА III

РАЛФ ЗАПОЧВА СВОЯ РАЗКАЗ

Той започна така.

— Приятели, макар и да не съм американец по рождение, аз принадлежа към вашата раса — аз съм англичанин. Видял съм бял свят преди четиридесет години в южната част на Великобритания. Моят баща, земевладелец, беше за нещастие твърде честолобив. Той искаше да направи от своя единствен син човек в пълния смисъл на думата, т.е. решил беше да ми даде много добро възпитание, за което бяха нужни много големи разходи, каквито неминуемо водят към разорение хората от средна ръка. Това беше неблагоприятно от страна на моя баща. Но от моя страна, би било черна неблагодарност да упреквам баща си за тази грешка, която се дължеше на силната му обич към мене.

Бях даден в училище, където имах възможност да живея с деца от аристократичен произход. Учех танци, езда, игри. Беше ми позволено да прахосвам колкото мога пари и да водя разгулен живот с приятели. Посетих Франция, Италия и след няколко години се върнах в Англия, където намерих баща си на умираше.

Аз бях единственият наследник на цялото му състояние, което беше значително за човек от неговото положение. Не можах да отвикна от лондонския живот и гуляите в обществото на някои от другарите ми от колежа. Бях желан гост, докато кесията ми беше пълна; скоро обаче се разорих и насмалко щях да стигна до банкрут, но бях спасен.

При тези думи той се обърна към жена си, която стоеше в ъгъла, заобиколена от всички деца. Тя вдигна очи и се усмихна, а децата, които следяха разговора с живо внимание, я гледаха с любов.

— Да — продължи той, — Мария ме спаси. Бяхме приятели от детинство и отново се срещнахме в онова тежко за мене време. Старата ни дружба се превърна във взаимна любов. Встъпихме в брак.

За щастие, разгулният живот не беше погубил всичките ми добродетели, както обикновено става с хората. Добродетелите,

наследени от добрата ми майка, бяха здраво заседнали в ума и сърцето ми.

След женитбата реших незабавно да променя начина си на живот. Но това не беше толкова лесно, колкото изглеждаше. Необходимо беше голямо усилие на ума и волята, за да скъсам със старите си другари, които по всякакъв начин се мъчеха да ме въвлекат в безпътството. Вслушвайки се в съвета на Мария, здраво се захех с разрешаването на предстоящата ми задача.

За да изплатя дълговете, бях принуден да продам имуществото, оставено от баща ми. Продадох го, изплатих всичко и ми останаха около петстотин фунта.

От жена си имах две хиляди и петстотин фунта зестра, така че имахме на разположение всичко три хиляди фунта. Да се живее в Англия, при това да се живее тъй, както бяхме привикнали в обществото, беше невъзможно. Няколко години правих безплодни опити да увелича състоянието си — след тригодишно използване на един чифлик имах вече две хиляди фунта. Казаха ми, че в Америка с такъв капитал човек можел да се замогне и да се сдобие с прекрасно имение. Надявах се, че по такъв начин ще обезпеча бъдещето на семейството си и заедно с жена си и децата се отправих към Ню Йорк.

Преди да започна каквато и да било работа, ми беше нужен някой, който да ме посъветва, какво да предприема. Такъв човек скоро се намери. Чувствах склонност към земеделието и при разговора си с моя съветник намерих поддръжка. Той ми каза, че би било неразумно от моя страна да влагам целия си капитал в нова, съвсем необработена земя. „По-добре ще направите, предложи моят нов познат, ако спечелите благоустроен имот с хубава къща.“

Аз разбрах правотата на тези думи, но бяха ли достатъчно парите? Той отговори, че парите ще ми стигнат и добави, че знаел такъв съвсем подходящ за мене чифлик или плантация, както той го наричаше, в щата Вирджиния. Тази плантация, според него, съм можел да закупя за петстотин фунта, а с останалия капитал да обзаведа добро домакинство.

От дългия разговор стана ясно, че плантацията беше негова. Аз я купих и веднага се отправих към новото си местожителство.

Заварих чифлика такъв, какъвто ми го описваше — това беше една обширна плантация с хубава дървена къща. С останалите пари

незабавно пристъпих към привеждане на стопанството в ред. И представете си ужаса ми, когато разбрах, че по-голямата част от парите си трябваше да похарча за закупуване на хора! Трябваше да реша или да купя, или да наема роби, което от морална гледна точка е едно и също.

Съзнавайки, че ще се отнасям с робите много по-човешки, отколкото другите робовладелци, аз предпочетох първото — купих известен брой чернокожи мъже и жени и започнах живот на плантатор. От работата, с която се бях заел, нямаше да мога да забогатяя, както ще видите по-нататък.

Първата ми жътва се оказа слаба — едва събрах за семе. Втората беше още по-лоша и у мене не оставаше вече никакво съмнение относно причините за неплодородието. Разбрах, че съм купил изтощена земя. Наглед земята беше хубава и плодородна. Когато за първи път видях имението, аз се радвах на покупката и си мислех, че съм направил твърде изгодна сделка за сумата, която бях дал. Но външността често лъже. Във Вирджиния преживях горчиво разочарование. Моята плантация не представляваше никаква ценност, тъй като беше съвсем изтощена.

Третата жътва беше още по-плачевна, четвъртата и петата не бяха добри. Трябва да добавя, че по това време бях напълно или почти напълно разорен. Издръжката на нещастните негри увеличаваше цифрата на дълговете ми. За да изплатя дълговете трябваше да разпродам всичко: земите, добитъка и негрите. Обаче не всичко продадох. Сред негрите ми имаше един честен и храбър юноша, към когото ние с Мария изпитвахме силна привързаност. Не исках да го продавам в робство. Той през цялото време ни служи вярно и добре. Пръв той отвори очите ми за измамата на моя продавач. Съчувствайки ми в нещастieto, правеше всичко възможно, напрягаше всичките си сили и подтикваше другите към същото, за да донесе моята неплодородна земя някакъв доход. Всичко беше напразно, но аз реших да го възнаградя за безупречната му и честна служба. Върнах му свободата. Той обаче не я пожела, защото не искаше да се раздели с нас. И досега е тук!

При тези думи разказвачът посочи Куджо, който стоеше неподвижно на прага на вратата и внимателно слушаше с дружелюбна усмивка, откриваща големите му бели зъби.

Ралф продължи.

— След като продадох имението и разплатих дълговете си, ми останаха петстотин фунта. Реших да отида на запад. Искан да се установя в голямата долина на река Мисисипи. Знаех, че със свои средства можех да уредя в тази област немалък чифлик.

Точно по това време вниманието ми бе привлечено от голяма обява във вестниците. Ставаше дума за новия град, основан там, където Охайо се влива в Мисисипи и наречен Кайро. Благодарение на изключителното си разположение между двете плавателни реки, градът обещавахе впоследствие да стане един от най-цветущите в Америка. Планът на новия град висеше навсякъде: в театрите, по улиците, в обществените сгради и всички църкви. Близо до града даваха за продан малки участъци, за да имат възможност жителите да се занимават със земеделие и търговия. Сън не ме хвана, докато не закупих участък земя близо до града и малък чифлик в околността. След сключването на сделката веднага отпътувах, за да вляза във владение. Взех със себе си жена си и децата — тогава те бяха три. Двете по-големи, те са близнаци, бяха вече почти на девет години. Тъй като няхах намерение да се връщам във Вирджиния, към новото местожителство ни съпровождаше и Куджо.

Тежко беше това пътуване, но изпитанието, което ни очакваше с пристигането ни в Кайро, беше много по-тежко. Оказа се, че в целия град има само една къща и тя беше построена на единственото неблатисто място. Почти цялата местност, предназначена за селището беше наводнена, а ненаводнената част представляваше блатист район, покрит с дървета и тръстика.

Нямаше нито театри, нито църкви, нито съдебни учреждения, нито нещо подобно. Беше издигнат само един бент, който да предпазва от наводнение единствената в „града“ къща. Това беше хан, посещаван от груби моряци.

Аз настаних семейството си и отидох да търся своите владения. Градският си участък намерих в блатистата местност, където стоях в кал до колене. За да се посети чифликът, се наложи да наема лодка. Така го и обиколих, тъй като нямаше къде да се стъпи. След този оглед, разбит и разочарован се върнах в хана.

С първия параход се отправих за Сейнт Луис. Градският участък и чифликът продадох за нищожна сума.

Няма защо да ви казвам, колко бях съсипан, как болезнено се свиваше сърцето ми, когато помислех за съдбата на младата си жена и децата! Оставаше ми само да проклинам Америка и американците.

ГЛАВА IV

КЕРВАНЪТ

Когато стигнах в Сейнт Луис, имах не повече от петстотин фунта и ако останех без работа, в скоро време щях да свърша всичките си пари.

По това време се запознах с един млад шотландец, настанил се в хотела, в който бях аз. Той също беше чужденец в Сейнт Луис и като мене беше от „старата родина“. Скоро се запознахме и, много естествено, започнахме да се посвещаваме в работите си. Разказах му за несполуките си във Вирджиния и както ми се стори, спечелих симпатиите му. Той, на свой ред, ми разказа подробности от миналия си живот и ме запозна с плановете си за бъдещето. Няколко години беше работил в един меден рудник в централната част на Великата американска пустиня, на запад от реката Рио Гранде дел Норте.

Моят шотландец от Сейнт Луис беше предприел екскурзия из Съединените щати и сега се връщаше в медния рудник през Сейнт Луис и Санта Фе. Придружаваше го жена му — млада и красива мексиканка, и едно дете. Той чакаше малък керван испанци, които след много кратко време трябваше да потеглят за Ню Мексико. Имаше намерение да продължи пътя си с испанците, за да избегне опасността от индианско нападение.

След като го запознах с положението си, той ме посъветва да тръгна с него и ми предложи доходна работа в този рудник, на който беше директор.

След толкова неуспехи в Съединените щати, с радост приех предложението му. С останалите пари се екипирах много добре. За жената и децата купих два чифта яки волове, а също и необходимите припаси за целия път. Не наех колар, тъй като верният Куджо беше с нас, а знаех, че по-добър колар няма и да намеря.

За себе си купих оръжие. Синовете ми Хенри и Франк имаха малки пушки, купени още във Вирджиния.

Керванът ни не беше многочислен. Големият керван, който всяка година потегляше от Санта Фе, беше заминал преди няколко седмици. Бяхме около двацет човека с десет коли. Почти всички мъже бяха мексиканци, дошли в Съединените щати по нареждане на губернатора на Санта Фе за покупка на няколко артилерийски оръдия.

Не е нужно, приятели мои, да ви разказвам за всички наши приключения по време на пътуването ни през обширната равнина и големите реки, които се срещат по пътя от Сейнт Луис до Санта Фе. В прериите срещнахме племето поуни, а по брега на Арканзас — малкото племе шайени, но не можехме да се оплачем от тях. След два месеца се отбихме по пътя, по който се движат търговските кервани и се отправихме към реката Канада. Преминахме я и тръгнахме надолу по равния бряг.

Изведнъж стана ясно, че сме попаднали в труднопроходима и пълна с опасности местност. Напредвахме твърде бавно.

На едно място се счупи процепът на колата ми. Куджо и аз разпрегнахме воловете, отвързахме въжетата и започнахме да поправяме колата. Спътниците ни бяха успели да се отдалечат на значително разстояние. Моят приятел, младият шотландец, бързо се върна и изяви желание да остане с нас. Но аз не приех любезното му предложение, като го уверих, че няма да ни бъде трудно да ги настигнем, когато спрат да нощуват. Знаейки колко опитен дърводелец е Куджо, ни най-малко не се съмнявах, че ще успеем да се присъединим към групата преди настъпването на нощта. Когато се увери в това, шотландецът ни остави и се върна при колата си.

След час поправихме колата с гвоздеи и въжета и подкарахме воловете по следите на нашите спътници. Едва бяхме изминали два километра и обръчът на едното колело, което се беше разсъхнало от страшната суша, падна. За щастие, веднага спряхме колата и я подпряхме. Отначало помислих да изтичам напред и да повикам на помощ някои от нашите спътници. Но вече им бях причинил достатъчно неприятности по пътя — част от мексиканците неведнъж изразяваха недоволството си и на няколко пъти отказаха да ми помогнат. Аз, разбира се, можех да се обърна към младия шотландец, но предпочитах да не оставам в дълг към никого.

Без да губим време с Куджо, усърдно се заловихме за работа. Моята скъпа Мария, която беше израсла в големи удобства, но умееше

да се приспособява към всякакви обстоятелства, ни ободряваше с веселостта и закачките за Кайро и „подводния“ чифлик. Нищо не ободрява повече хората, озовали се неочаквано в трудно положение, от мисълта, че биха могли да бъдат още по-зле. Такива разсъждения повдигат духа и водят към успех, помагайки да се преодолеят всички трудности.

Трудът ни се увенча с успех — удаде ни се да поправим колелото и да приведем в изправност колата. Но слънцето вече беше започнало да се спуска на запад. Тъй като не познавахме пътя, не можехме да продължим през нощта, а и наличието на вода наблизо ни накара да изчакаме до другия ден.

Останахме до зори. След закуската тръгнахме по следите на кервана. Учудвахме се, че нито един от спътниците ни не се върна през нощта при нас и всяка минута се надявахме да срещнем някого от тях. Пътувахме до обед без да срещнем никого. Пред нас се простираше дива страна от скалисти хълмове и малобройни дръвчета, пръснати из долината.

Както се движехме, чухме откъм планината грохот, приличен на гръм от бомба. Какво ли означаваше това? Знаехме, че нашите спътници имат снаряди. Да не би керванът да беше нападнат от индианци? Това изглеждаше най-правдоподобно. Спряхме, за да се послушаме. Изтече половин час, но нищо друго не чухме. Тогава отново се впуснахме на път, като гърмежът по-малко ни безпокоеше от обстоятелството, че никой от нашите спътници не дойде да ни пресрещне, за да се осведоми за съдбата ни. Движехме се по следите на колите — видяхме, че предната вечер те бяха изминали много път. Когато стигнахме височината, слънцето клонеше вече на запад, а още бяхме далече от мястото, където миналата нощ бяха спирали нашите спътници. Най-сетне стигнахме там. Каква ужасна гледка! Като си спомня, кръвта застива в жилите ми! Видяхме коли, разкъсани кошници и разхвърлян багаж. На земята лежах човешки трупове. Вълци с ръмжене ги разкъсваха, отнемайки си ги един на друг.

Очевидно нашите спътници бяха нападнати и избити от дива индианска шайка. Бихме се върнали обратно, но вече беше твърде късно. Бяхме се озовали сред самия лагер без да забележим това. Ако диваците бяха наблизо, всякакъв опит за отстъпление би бил

безполезен. Съдейки обаче по опустошението, което вече бяха успели да направят вълците, индианците си бяха отишли отдавна.

Жена си оставих в колата, където останаха Хенри и Франк с малките си пушки, а ние с Куджо тръгнахме да разгледаме мястото на това кърваво сражение. Прогонихме вълците от тяхната ужасна плячка. Когато се наведохме, познахме трупите на нашите нещастни спътници; но те бяха толкова обезобразени, че беше невъзможно да ги различим един от друг. Те всички бяха скалпирани от индианците. Нашият керван не беше търговски, затова нямаше голям товар, но индианците бяха взели всичко, което малко или много им се беше сторило ценно. Тежките и едри предмети обаче се валяха по земята. Оставахме с впечатление, че индианците бяха избягали в безпорядък. Може би се бяха изплашили от избухването на снаряда, не разбирайки страшното му действие и вземайки го за дело на всемогъщия Велик дух.

Аз се оглеждах на всички страни за моя приятел, шотландеца, но не можах да разпозная трупа му сред другите. Търсих също и жена му, която беше единствената жена в кервана освен Мария, но никъде не видях тялото ѝ. Куджо беше сигурен, че диваците са ги отвели живи. В това време чухме лай на кучета и виене на вълци. Шумът идваше от близката до лагера гора. Знаехме, че шотландецът водеше със себе си от Сейнт Луис две големи кучета. Без съмнение до нас идваше техният лай. Затичахме се към гората. Когато приближихме до мястото, откъдето идваше шумът, видяхме две големи окървавени кучета. Те лаеха ожесточено и не позволяваха на вълците да се доближат до някакъв предмет. Това беше женско тяло. Прелестно детенце се увиваше около шията на майка си и надаваше страшни писъци. Видяхме, че жената е мъртва и...

Тук разказът на нашия домакин бе прекъснат. Пътуващият с нас рудокопач, Мак Найт, който силно се вълнуваше по време на целия разказ, изведнъж стана и завика:

— Боже мой! Моята жена... моята бедна жена! Ралф! Ралф, нима не ме познахте?

— Мак Найт! — извика учуден Ралф. — Мак Найт! Това е наистина той!

— Моята жена! Моята нещастна жена! — продължаваше в отчаянието си рудокопачът. — Аз знаех, че са я убили! По-късно видях

трупата й... Но детенцето ми! О, Ралф, какво стана с момиченцето ми?

— То е тук — каза нашият домакин, като посочи малката брюнетка и в същия миг рудокопачът сграбчи Луиза и започна да я обсипва с целувки.

Това, което се случи по-нататък не се поддава на описание. Цялото семейство със сълзи на очи наобиколи малката Луиза, тъй като предчувстваше, че ще се разделят завинаги с нея. Наистина тази мисъл може би беше разтревожила децата, когато узнаха, че Луиза не им е сестра. Те винаги я бяха смятали за такава, а Хенри, чиято любимка беше тя, я наричаше „моята мургава сестричка“, докато по-малката наричаше „беличката Мария“.

Луиза стоеше в средата развълнувана, но външно много спокойна — тя умееше да се владее.

Търговците поздравиха Мак Найт. Те също стиснаха и ръцете на домакиня и жена му. Куджо, неизказано весел, шибна пантерата и вълците, и животните започнаха да вият. Нашият домакин отиде в другата стая и се върна оттам със съдове от черна глина. На масата бяха поставени чашки, напълнени с някаква червена течност. Какво беше учудването ни, когато, след като отпихме питието, разбрахме, че е вино! Вино в пустинята! Това беше превъзходно вино, приготвено по домашному от дива лоза, растяща в изобилие в долината, както обясни домакинят.

Когато изпразнихме чашите и заехме местата си, Ралф помоли Мак Найт да разкаже по какъв начин се изплъзнал от ръцете на индианците в онази страшна нощ.

— След като ви оставих — започна Мак Найт — на мястото, където ви се беше счупила колата, избързах и се присъединих към кервана. Тъй като можехме да спрем да нощуваме само в подножието на някоя планина, продължихме без да спираме. Когато слънцето взе да клони вече на запад, достигнахме брега на ручей, където сте видели колата. Там спряхме за нощуване. Запалихме огън, за да приготвим вечеря. След като се нахранихме, насядахме около огъня и започнахме оживен разговор. Тъй като не предполагахме, че в околността може да има индианци, не взехме никакви предпазни мерки. Когато стана вече късно, аз започнах да се безпокоя, че през нощта няма да можете да вървите по следите ни. Оставих жената и детето и се изкачих на височината, която се намираще срещу мястото, откъдето трябваше да

минете, но в тъмнината не можех да видя нищо. Известно време се ослушвах с надеждата да чуя шума на колелата или гласовете ви. Внезапно чух продължителен вик и ужасен се върнах по посока към огъня. Бях познал този див вой — това беше войнственият вик на арапахите. Видях индианците, чиито сенки се открояваха на светлината на огъня. Чух сърцераздирателни стонове и викове, плач и призови за помощ и сред този ужас ясно различих гласа на жена си да произнася моето име.

Без да се колебая нито за миг, се спуснах бързо от височината и се хвърлих в боя. Нямах никакво оръжие освен големия нож. Започнах да сека наляво и надясно и се откъснах от тази сеч само за да намеря жена си. Надникнах във всички ъгли на колата, викайки „Луиза! Луиза!“, но не получих отговор — не ми бе съдено да я видя повече. Пак се озовах лице в лице срещу диваците и продължих да се сражавам отчаяно. Повечето от другарите ми бяха вече избити. Раниха ме с копие в ребрата. Паднах, повличайки индианеца със себе си. Преди да успее да стане, аз го ударих с ножа си.

Станах на крака. Сражението около огъня беше вече прекратено. Убеден бях, че другарите ми, а също и жена ми и детето, са убити. Отдалечих се от полесражението и се мушнах в храстите. Не успях да измина и триста крачки и паднах на земята изнемощял — бях много отслабнал от загубата на кръв и болките, които ми причиняваше раната. Стигнах до скалата и едва изкачил се по нея, изгубих съзнание. Намирах се на ръба на пропастта, на чието дъно бях забелязал дълбока пукнатина. Имах още сили да се добера до пукнатината и се скрих в този своеобразен естествен гроб. Но едва стигнах там и отново загубих съзнание.

Пролежал съм така няколко часа. Когато дойдох на себе си, слънцето вече осветяваше моето скривалище. Бях твърде слаб и едва бях в състояние да се движа. Видът на раната ме поразил. Тя не беше превързана, но кръвта беше вече спряла. Разкъсах ризата си и как да е я превързах. После се доближих до отвора на дупката и започнах внимателно да се ослушвам. Стори ми се, че чувам гласовете на индианците. Шумът продължи един или два часа. Изведнъж силен гръм разтърси скалата — очевидно беше избухнал снаряд. След това чух страшен вик и тропот на препускащи коне. После се възцари тишина. Досещах се, че индианците са напуснали мястото, но не

можах да разбера защо избягаха. По-късно разбрах каква беше причината. Вашите предположения са били основателни. Те бяха хвърлили снаряд в огъня и взривът беше убил няколко дивака. Това е било изтълкувано като гневна проява на Великия дух. Затова, възсядайки най-ценните според тях коне, те бяха напуснали тези места. С настъпването на нощта ми се стори, че пак чувам шум откъм полето и помислих, че индианците се връщат.

Когато съвсем притъмня, се опитах да се отдалеча повече, но нямах сили. Трябваше да търпя цяла нощ, измъчван от болките на раната и страха от вълците. Това беше страшна нощ.

Така изкарах четири денонощия, хранейки се изключително с диви плодове. Раната ми започна да се затваря и болката премина. Вълците ме посещаваха от време на време, но като забележеха дългия ми нож и това, че съм още жив, се държаха на значително разстояние.

На четвъртия ден се упътих към ручея. Бях вече в състояние да се опирам на двете ръце и едното коляно. На половината път изведнъж спрях пред един предмет, при вида на който кръвта замръзна в жилите ми — това не беше скелет на мъж... и следователно...

Тук гласът на рудокопача, прекъснат от ридания, не му позволи да довърши изречението. Всички слушатели, в това число и суровите ловци, се бяха просълзили от покъртителния разказ. Като направи последно усилие над себе си, Мак Нйт продължи:

— Видях, че тя беше заровена в земята, което ме озадачи, защото знаех, че това не може да е работа на индианците. Предположих, че вие сте го направили. Наистина, след това печално откритие, аз тръгнах по следите, но никъде не намерих вашата кола и реших, че сте били в нашия лагер и оттам направо сте продължили по-нататък. Напразно се мъчих да намеря пътя, по който сте вървели. Позволете ми да се върна към момента, в който намерих останките на моята нещастна жена.

Вълците бяха изровили трупа ѝ от гроба. Навсякъде търсих следа от детенцето. С ръце рових меката пръст и листата, с които беше покрито тялото, но не намерих нищо и се запътих към лагера. Той представляваше картината, която описахте. Допълваха я само хищни птици, които кълвяха труповете на нашите спътници. Вълци нямаше вече. Не знаех какво да мисля за съдбата на моята мъничка Луиза.

В една от колите намерих кутия с провизии, оцеляла благодарение на паническото бягство на индианците. В нея между другото имаше кафе и няколко фунта сушено месо. Това беше щастливо откритие за мен, тъй като с кафето и месото можех да се храня достатъчно дълго време.

Така измина цял месец. Нощем спях в колата, а денем ходех да събирам плодове. Почти не се боях от индианско нападение, тъй като тази част на областта не беше населена от никакви племена.

Намирах се приблизително на сто и шестдесет километра от границата на Ню Мексико. Да се премине подобно разстояние през пустинята беше толкова трудно, колкото и в океана. Но аз реших да опитам щастието си. Започнах да си шия торба, която да напълня с плодове — тази беше единствената храна, която можех да взема със себе си. По едно време чух наоколо шум. Вцепенен от страх, вдигнах очи. Каква беше моята радост, когато видях, че това от което толкова се бях изплашил, беше едно муле. То с бърз ход вървеше по посока на лагера.

Беше едно от нашите мулета. Изплъзнало се от ръцете на индианците, то няколко седмици се бе лутало из тези места. За няколко дни успях да приготвя седло и юзда, възседнах го и се отправих за Санта Фе. След няколко седмици стигнах там без каквито и да било премеждия и продължих пътя си до рудника, който експлоатирах.

Историята на моя живот не ви интересува. Това е живот на човек разочарован от всичко, изгубил всичко, което е обичал на света. Само вие, Ралф, ми дадохте нов живот, като ми връщате дъщерята, моята скъпа Луиза!

Рудокопачът млъкна и домакинът ни, след като предложи да си налеем вино и да напълним лулите си, продължи своя разказ.

ГЛАВА V

ИЗГУБЕНИ В ПУСТИНЯТА

Оставих Куджо да пази тялото, а аз се върнах с детенцето при колата. Колкото и да беше уплашено от вълците, то крещеше да го отнеса обратно при майка му.

Разказът на Ралф отново беше прекъснат от риданията на Мак Найт — този решителен и храбър като лъв мъж не можеше да се сдържи, слушайки печалните подробности. Децата на Ралф също плачеха с горчиви сълзи; малката брюнетка изглеждаше най-малко развълнувана. Може би страшната сцена в първите години на детството ѝ беше наложила печата на спокойна твърдост, с която се отличаваше и сега.

— Предадох детето на жена си — продължи Ралф след кратка пауза. — Щом се събра с мъничката Мария, с която бяха почти връстници, Луиза престана да плаче и скоро заспа в ръцете на новата си майка. Взех лопата и отидох да изкопая гроб. С помощта на Куджо побързах да закопая трупа с мисълта, че може би не е далеч денят, когато ние щяхме да се нуждаем от печалната услуга, която правехме сега.

Изпълнили това тежко задължение, се върнахме при колата. Воловете скрих в гъсталака. Поверих жена си на волята Божия, взех пушката и тръгнах да огледам дали индианците са напуснали тези места и в каква посока. Имах намерение да отида към Ню Мексико, но трябваше да избира път, по който да не срещнем индианци.

Изминах дватри километра, като се катерех по скалите. Намерих следите на индианците — те се губеха далече на запад в откритата равнина. Изглеждаше да са били много и всичките на коне. Тогавя намислих дватри дена да вървя на юг, а после да завия на запад. Бях уверен, че по такъв начин ще се отдалеча още повече от индианците и ще достигна източните склонове на Скалистите планини, което и желяех. Спътниците ми ми бяха казвали, че освен прохода до Санта Фе, през тези планини минава още един, южно от първия. Аз исках да

стигнем този проход, макар че според мен от него ни делеше разстояние от триста километра. Замислен над този план, се отправих обратно към мястото, където бях оставил малката си група.

Беше вече нощ, когато се върнах при колата. Мария и децата бяха много разтревожени, поради закъснението ми. Но аз донесох приятна новина — индианците бяха изчезнали.

Отначало смятах да прекараме нощта, там където се намирахме. Но изгря великолепна луна, на юг се простираше леснопроходима равнина и аз намерих за по-добре да пътуваме цяла нощ и да се отдалечим от това кърваво място. Идеята ми бе одобрена от всички.

Напълнихме с вода всички съдове, защото знаехме, че в пустинята водата е най-необходимото нещо както за хората, така и за добитъка.

Най-после луната се издигна високо. Подкарахме воловете, качихме се на конете и тръгнахме. Стараехме се да държим посока юг.

През нощта изминахме значително разстояние, защото се страхувахме да не срещнем диваци — на сутринта бяхме вече на трийсет и пет километра от окървавеното място.

Трябваше да спрем. Воловете и конете ни бяха много изморени и не можеха да продължат по-нататък без да почиват.

Но нямаше нито вода, нито трева. Наоколо растеше само див пелин. Горещината все повече и повече измъчваше нещастните животни. Не можехме да им дадем нито капка от нашата вода — самите ние изпитвахме страшна жажда, а количеството на водата непрекъснато намаляваше.

До настъпването на нощта на няколко пъти подновявахме пътуването с надеждата да намерим някой ручей или извор. До залез слънце се отдалечихме още двайсет километра на юг, но никъде не забелязахме признаци на вода. Наоколо беше неплодна равнина. Бяхме откъснати от хората повече, отколкото ако се бяхме озовали на кораб сред океана.

Започнахме да се безпокоим и да падаме духом. Да се връщаме обратно, нямаше смисъл — можеше да не намерим ручей, който напуснахме. А вървейки напред, можеше да открием вода; ободрени от тази мисъл, пътувахме цяла нощ.

На сутринта на хоризонта не забелязах никакви възвишения. Аз крачех угрижен редом с воловете, виждайки техните усилия. Изведнъж

чух гласа на Франк, който стоеше прав на колата и гледаше напред.

— Татко, татко! — каза той. — Погледни това малко облаче. Обърнах се към малкия си син, за да видя за какво говори. Той гледаше на югоизток и аз също обърнах натам погледа си. Нададох радостен вик. Това, което Франк мислеше за облак, беше снежният връх на планина. Ако бях гледал в тази посока, щях да го видя по-рано, но аз гледах през всичкото време на югозапад.

Където има сняг, там има и вода. Без да кажа нито дума, дадох знак на Куджо да обърне воловете. Трябваше да се отбием от пътя, по който се движехме, но се касаеше за спасяването на живота ни, а в този момент мислехме само за това.

До планината имаше повече от тридесет километра. Ако не пътувахме през нощта, тя щеше да продължава да е далече от нас. Въпросът беше имат ли сили воловете да отидат до там?

На всяка крачка те се препъваха и ако паднеха, какво щяхме да правим без тях? Все пак се надявах от планината да води началото си някоя река.

Около обед воловете бяха напълно изтощени. Един от тях падна мъртъв — оставихме го, където беше. Другите три не бяха в състояние да се движат по-нататък. За да ги облекчим, изхвърлихме от багажа всичко, което не ни беше непосредствено необходимо. Но и след това нещастните животни едва мъкнеха колата.

За да си възстановят силите, може би щеше да е достатъчно да отдъхнат няколко часа, но аз не се решавах да спрем. Сърцето ми се късаше, като гледах страданията на децата. И те, и Мария мъжествено търпяха. Не можех да им кажа нито една утешителна дума, защото знаех, че все още се намираме на петнайсетина километра от планината. Мислех дори да отида напред, за да взема вода, но конят не можеше вече да носи тежестта ми — бях принуден да слеза и да го водя за юздата. Куджо вървеше с воловете. Скоро падна мъртъв втори вол и ни останаха само два.

В този момент в равнината се появи зеленина. Тя приличаше на група големи таралежи — от всички страни стърчаха иглести връхчета. Когато ги видях, извадих ножа и се затичах с всички сили. Отначало спътниците ми помислиха, че съм си изгубил ума. Но аз знаех какво правя — бях разбрал, че това са кактуси.

За минута отсякох тръните на няколко от тях. Моята малка група остана поразена при вида на тези сочни растения с тъмнозелен цвят, от чиито рани изтичаше прозрачна течност. Пълните кактусови топки незабавно бяха разрязани на късове, които жадно задъвкахме. Няколко парчета хвърлихме на конете и воловете.

После повървахме още малко и спряхме да си починат добичетата. За нещастие, тази почивка дойде твърде късно за едно от тях. Волът напрягаше последните си сили и когато решихме да тръгнем отново, го намерихме проснат на земята, неспособен да стане. Трябваше да го оставим. Вместо него впрегнахме коня, за да продължим по-нататък. Надявахме се да намерим още един кактусов храст, но никъде не се виждаше такъв и страданията ни се подновиха. Оставах ни около осем километра път, когато падна и последният вол. Конят нямаше повече сили да тегли колата — трябваше да я оставим и да продължим пеша.

Аз взех брадвата, останалото късче сушено говеждо, мъничката Луиза и оръжието си. Куджо взе лопатата и Мария. Жена ми, Франк и Хенри също взеха по нещо в ръце. С този багаж се отправихме към планината.

Няма нищо за разказване в това пътуване. Много скоро изминахме тези осем километра. Тъй като се намирахме близо до планината, ясно се виждаха дълбоките, тъмни долини, които я прорязваха и сребристите ивици, които смятахме за пенеща се върху скалите вода. Тази гледка ни вдъхна нови сили и след час бяхме на брега на кристално прозрачен поток. Оставаше ни да благодарим на небето за спасението си.

Потокът пред нас изминаваше неголямо разстояние в равнината, завиваше на югоизток и се съединяваше с потоците, които течаха от тази страна. Впоследствие видях, че всички те се вливат в коритото на голяма река, пресичаща тази висока равнина в източна посока.

Бяхме уверени, че няма да умрем от жажда, но нямахме никаква надежда, че тук щяхме да намерим храна. Пред нас се издигаше гора и скалиста планина. Туктам стърчаха само некрасиви кедри. Ако пустинята се простираше на всички страни от планината, тук щеше да ни бъде последната спирка и можехме да умрем, ако не от жажда, то от глад, което ни беше все едно.

Това най-много ни безпокоеше, защото цял ден нищо не бяхме яли. Спомнихме си за останалото късче говеждо.

— Аз ще го сваря и ще приготвя супа — каза Мария. — Това ще бъде най-доброто за детето.

Нещастната жена! Виждах, че е страшно изтощена и въпреки това се стараеше да изглежда весела.

— Да, татко, нека приготвим супа. Супата е много лека храна — добави Франк. Той се мъчеше да покаже на майка си, че не е изморен, надявайки се с това да я ободри.

— Прекрасно — казах аз. — Куджо, вземи брадвата да насечем дърва в планината. Забелязах там няколко бора, които отлично стават за тази цел.

Запътихме се с Куджо към гората. След стотина крачки стигнахме до място, оградено от всички страни със скали, от които изтичаше ручейче.

Когато доближихме дърветата, видяхме, че това не са борове. Стъблата и клоните им бяха обрасли с дълги като на таралеж бодли. Листата бяха светлозелени и лъскави. На всеки клон висяха дълги шушулки, подобни на бобовите. Бяха широки приблизително пръст и половина, а на дължина някои достигаха до дванайсет. Имаха тъмночервен цвят. По цвета приличаха на съвсем узрял боб. Разбрах какво е дървото пред нас, още щом го видях отблизо. Това беше Honey Locust, бодлива акация, позната под испанското име „алгаро-бо“. Известно ми беше и за какво се използва. Знаех, че за това дърво става дума в Светото писание, там, където се казва, че Йоан Кръстител в пустинята се хранил със „скакалци и див мед“. Затова го наричат още и „хляб на Св. Йоан“.

Куджо също показва дървото. В момента, в който очите му се спряха на тези дълги увиснали плодове, той силно извика:

— Господине! Господин Ралф, погледнете! Ето боб и мед.

За миг се озовахме под клоните. Аз започнах да събирам узрели плодове, а през това време Куджо се отдалечи да приготви дървата.

Скоро напълних кърпата и зачах Куджо. Изведнъж чух радостен вик:

— Господин Ралф! Елате да видите какво създание има тук!

Аз изтичах при него, скачайки от скала на скала. Когато стигнах до мястото, където беше Куджо, намерих го наведен над една

пукнатина. От нея се подаваше предмет, приличен на опашката на глиган.

— Какво е това Куджо?

— Не зная, господине. Никой негър никога не е виждал такова влечуго във Вирджиния.

— Хвани го за опашката и го извади от дупката.

— Уф, господине! Опитах се да го направя, но не успях. Ето, погледнете!

След тези думи моят спътник хвана опашката и затегли с всички сили, но не можа да измъкне животното.

— Видя ли го когато се мушна тук?

— Да, господине, видях го как влизаше в дупката си.

— На какво приличаше?

— На малко прлсенце. Аз мисля, че това е някаква костенурка.

— Не, това трябва да е броненосец.

— Броненосец? — Куджо никога не беше чувал за такова влечуго^[1].

Животното, което толкова много беше учудило моя спътник, е една от проявите на многообразие наприродата в животинското царство.

В Мексико и Южна Америка то е известно под името „армадильо“^[2]. Названието произлиза от испанската дума „armado“ — която значи „облечен в доспехи войн“ — защото тялото им е покрито с твърди люспи, наредени в правилни редове. Това подреждане наподобява ризница. На главата си имат дори нещо като каска, съединена чрез връзка с другите части на роговото покритие, което прави още по-пълна приликата с ризница.

Бях слушал някога за едно средство, към което прибегват индианците при лова на броненосци, чието месо много обичат. Реших да го опитам и помолих спътника си да пусне опашката и да стои настрана.

Застанах на колене и започнах да гъделичкам животното с острия край на една кедрова вейка. Веднага забелязах да се отделя от скалата. След няколко минути животното придоби естествения си вид. Дръпнах го рязко и го накарах да излезе от дупката. Броненосецът падна пред краката на Куджо. Той така силно го удари с брадвата по главата, че тя се отдели от тялото.

Върнахме се при другите с дървата, плодовете и броненосеца. Жена ми изпита ужас като го видя, особено когато ѝ казах, че служи за храна. Събраните шушулки, чиято месеста част беше сладка като мед, неизказано зарадваха малките Мария и Луиза.

— Сега, приятели мои — каза Ралф, ставайки от креслото си, — тъй като ви говорих за това растение, надявам се няма да откажете да изпиете една бутилка от напитка, собствено производство, която приготвих от плодовете на бодливата акация днес, докато вие разглеждахте земите ми и околностите на долината.

След тези думи нашият домакин отвори голямата бутилка и наля в чашите пред нас течност с кафяв цвят. Всички пихме от питието, което по вкус приличаше на мед, или на пресен сидър.

После Ралф продължи разказа си.

[1] За такова го смята героят. Всъщност това животно е млекопитаещо. — Б. ред. ↑

[2] Armadillos (исп.). — Б. ред. ↑

ГЛАВА VI

МЪРШАВИЯТ ВОЛ

Всички се хванахме на работа. Мария приготвяше сушеното говеждо. Куджо беше зает с паленето на огъня, Франк, Хенри и малките момиченца весело смучеха плодовете на акацията, а аз приготвих броненосеца за ръжена. Прибавете към тази картина и коня, който хрупаше сочната трева по брега на ручея и кучето (клетите животни, те най-много изтърпяха!), което внимателно следеше моята работа и лакомо хващаше малките късчета месо, падащи под ножа ми. Огънят се разгоря. Говеждото и бобът започнаха да врат, а броненосецът цвъртеше на ръжена. Скоро всичко бе готово.

Отначало мислех, че броненосецът ще си го ям сам, но въпреки отвращението, което изпитваше според собствените си думи, Куджо на няколко пъти иска от месото и аз започнах да се опасявам, че нищо няма да ми остане за вечеря.

Обаче нито Мария, нито децата можаха да се решат да споделят моята трапеза, въпреки всичките ми уверения, че месото на броненосеца е толкова крехко, колкото най-хубавото свинско печено. Това беше истина — месото на броненосеца много приличаше на свинското.

Слънцето залязваше и трябваше да помислим как да се настаним за нощуване. Всичките си одеяла бяхме оставили в колата, а въздухът ставаше все по-хладен, което е обичайно в близост до снежните планини. Да спи човек в такъв хлад, дори до разпален огън, означава да се подложи на големи изпитания.

Аз можех да се върна при колата, която се намираще само на осем километра от нас и да донеса одеялата. Но сам ли да отидех, Куджо ли да пратех или да отидехме и двамата? Известно време се колебах кой да остане с Мария и децата. Но жена ми ме съветваше да отида и аз, като ме уверяваше, че от нищо не се бои, щом Франк и Хенри са с оръжие при нея, още повече, че оставаше и кучето. И наистина, да я оставех с децата и кучето не изглеждаше опасно.

Посъветвах ги в случай на някаква опасност да стрелят и аз веднага щях да се върна с Куджо и коня.

По пътя се питахме станал ли е плячка на вълците оня нещастен вол, който се принудихме да оставим до колата. Аз възнамерявах да му одера кожата и да я взема със себе си. Не очаквахме нищо добро и не знаех какво ще правим, ако не намерим нищо. Мислите ми бяха прекъснати от учудването на Куджо, който изведнъж се спря и втренчено се загледа напред. Аз също се вгледах и в полумрака съзрях нещо прилично на грамадно четириногло.

— Господине — прошепна Куджо, — това може би е бивол.

— Възможно е. Вземи коня, а аз ще се опитам да се приближа колкото е възможно по-близо и да го убия с револвера.

Предадох коня и му казах да пази тишина; след това взех най-големия от револверите и започнах да се приближавам към животното на четири крака, мъчейки се да не вдигам шум, за да не го изплаша. Тъй като луната още не беше изгряла, не можех да го разгледам добре. Боях се, че ако отида много близо, то ще избяга, затова застанах на колене и се приготвих да стрелям. В момента в който вдигнах оръжието, конят изцвили и в отговор се чу продължително мучене, по което познах един от нашите волове. Действително това беше нашият вол, който бях оставил с колата и който с бавни крачки се беше движил към планината. Свежият въздух го беше ободрил малко, а верният инстинкт го водеше в същата посока, в която се движехме и ние.

Не зная какво изпитах при срещата си с нашия стар спътник — удоволствие или разочарование. В нашето положение един тлъст бивол би бил много бо на място, отколкото измършавелият вол, но като си помислих, че волът можеше да ни бъде още по-полезен в пустинята, счетох за щастие, че сме го намерили жив. Конят и волът се подушиха един друг, очевидно се поздравяваха. Като видях как волът удряше опашка в хълбоците, си помислих, че конят му съобщава приятната вест за тревата и водата, които се намираха наблизо. Страхувайки се, че волът ще се отклони от пътя, ние го вързахме за една върба, за да го отведем на връщане с нас.

Вече възнамерявахме да се отправим по-нататък, когато ми дойде наум, че ако имахме малко вода, беше възможно с помощта на коня и вола да дотърим колата до планината.

Как приятно би се изненадала Мария, виждайки изведнъж не само одеялата, вола и колата, но и чашите, супника и всички кухненски прибори, да не говорим за кафето и големия сандък с провизиите. Каква радост! Съобщих хрумването си на Куджо. Моят спътник го одобри и каза, че е лесно осъществимо. Донесохме гърне с вода от ручея, но гърлото му се оказа твърде тясно и волът не можа да се напие.

— Почакайте, господин Ралф, като отидем при колата ще вземем голяма кофа.

Това голямо дете се усмихваше при мисълта за щастието, което на връщане щяхме да доставим на господарката му.

Без да умуваме повече, отвързахме вола и го поведохме към колата. На коня не се качи никой, защото му предстоеше достатъчно работа.

Намерихме всичко така, както го бяхме оставили. Вълците обикаляха наоколо и без съмнение, виждайки ги, нашият вол бе събрал всичките си сили, за да се надигне и напусне това място.

Сипахме в кофата водата, която носехме, дадохме я на вола и той я изпи до капка. След това впрегнахме двете животни и без труд потеглихме към нашия малък лагер.

Огънят ни служеше като пътеводна звезда и повдигаше настроението на моя спътник и на самия мене; дори конят и волът, усещайки края на пътуването ускориха ход.

Бяхме още далече, на около километър, когато от скалите се чу изстрел. Аз изтръпнах. Дали Мария и децата не бяха нападнати от индианци или от хищен звяр?

Без да се колебае нито за миг, се спуснах напред, като оставих Куджо с колата. Извадих револверите, напълних ги и се мъчех да доловя и най-малкия шум, идещ от огъня. Един или два пъти се спрях и се ослушах — в лагера беше тихо. Как да си обясня тази тишина?

Какво беше станало с кучетата? Дали не са убити от индианците, които безшумно нанасят смъртоносни удари? Не са ли убити жена ми и децата?

Обзет от такива мрачни мисли, аз ускорих своя бяг, готов да се хвърля върху врага, който и да е той и скъпо да продам живота си.

Най-сетне стигнах при огъня. Какво беше моето учудване и радост, когато видях край огъня жена си, до нея малката Луиза, а

Мария си играеше в краката ѝ. Къде обаче бяха Хенри и Франк? Нищо не можах да разбера.

— Какво се е случило, скъпа? — извиках аз тичешком. — Къде са децата? Не стреляха ли те?

— Да — отвърна тя. — Хенри стреля в нещо, но не зная...

— В какво? В какво?...

— В едно животно, което съвсем не познавам. Но мисля, че са го ранили, защото се спуснаха с кучетата да го гонят и още ги няма.

— В коя посока? — попитах бързо.

Мария ми показа и аз се хвърлих в тъмнината. На около стотина крачки видях Хенри и Франк с кучетата около убитото животно. Хенри беше много горд със своя успех и чакаше моите поздравления. Улових животното за задните крака и го вдигнах срещу светлината. То беше голямо колкото теленце, но имаше по-изящни форми. Познах го — това беше антилопа с вилообразни рога — единственият вид, който се среща в Северна Америка.

Мария подробно ми разказа това приключение. Те мълчаливо седели край огъня и чакали с нетърпение нашето идване, тъй като колата доста ни забави. Изведнъж на няколко метра от тях, видели две големи светещи очи. Това било достатъчно, за да внуши страх при мисълта, че е вълк или нещо по-страшно — мечка или пантера. Но те не се изплашили; с бягство не биха могли да избегнат опасността. Затова Франк и Хенри грабнали пушките и се премерили между светещите очи. Димът и мракът не им позволили да видят дали са улучили животното или не.

Кучетата, които лежали край огъня, веднага се спуснали да го гонят, настигнали го и започнали да го разкъсват. Франк и Хенри отишли точно на време.

Макар Хенри да не се хвалеше със своя успех, видът му издаваше победителя. Благополучният изход на лова осигури прехраната ни за три дни. Само преди час ние не знаехме какво ще закусваме, така че основание за гордост имаше. Тогава аз си спомних сюрпризът, който ги очакваше, когато пристигнеше не само колата със съдовете, одеялата и покривките, но и най-добрият ни вол.

— Къде е Куджо? — попита жена ми. — Носи ли одеялата?

— Да — казах аз, — и други неща.

В този момент чухме трополене и видяхме големия бял покрив на колата ни, който отдалече отразяваше огъня. Франк скочи и пляскайки с ръце от радост, завика:

— Мамо, мамо, колата!

Тогава мощният глас на Куджо проеца с неговото радостно „hola“^[1] и колата приближи до нас. Конят и волът изглеждаха твърде бодри. Човек можеше да каже, че имат сили да изминат без почивка дори още сто километра. Нищо не ни струваше да им предоставим вода и трева в изобилие.

Тъй като вече беше късно, а ние бяхме доста изморени от преживяното през деня, не се бавихме повече. Мария приготвяше легло в колата. В това време аз и Куджо одрахме антилопата, за да можем на другия ден веднага да пристъпим към приготвянето на закуската.

И кучетата не останаха равнодушни към нашата работа — горките животни бяха изгладнели повече от нас. На тях дадохме главата, краката и вътрешностите на антилопата. Одраната кожа окачихме високо на едно дърво, за да не бъде достъпна нито за вълците, нито за нашите кучета.

Мария беше приготвила леглата. Но преди да легнем трябваше да направим още нещо. Куджо хвърли дърва в огъня и когато всички насядахме около него, аз започнах да чета от Светото писание за онези събития, които имаха най-голяма прилика със сегашното ни положение — за това как Бог беше спасил Мойсей и синовете на Израил в пустинята.

След това с чувство на признателност коленичихме, за да благодарим на Всевишния за чудесното ни избавление.

На следния ден станахме на разсъмване и се насладихме на гледката на изгряващото слънце — целият изток, докъдето стигаше погледът, представляваше гладка, подобна на тих океан равнина.

Когато се показа жълтият слънчев диск, човек можеше да помисли, че излиза от самата земя. Бавно се издигаше той по прекрасното съвсем безоблачно лазурно небе.

По тези високи равнини в Америка често може да се пътува с дни, без да се види нито едно облаче.

Бяхме в отлично настроение, добре отпочинали и повече не се бояхме от преследване от страна на диваците, които бяха пресрещнали

нашите спътници. Освен това, видът на антилопата, с изстудената ѝ от нощния хлад тлъстина, доста ни ободряваше. Тъй като Куджо е изкусен месар, предложих му да нареже месото, а аз тръгнах из планината да насека дърва. Мария се занимаваше с гърнета и чинии — почистваше и миеше съдовете от обилния прах на тези равнини, вдигнат от колата. Трябва да кажа, че имахме богата покъщнина.

Скоро донесох дърва. Запалихме огън. Мария опече кафе и взе да го мели. Аз започнах да пека парчета дивеч, а Куджо в това време събра достатъчно акациеви зърна, които изпечени, заместваха хляба, защото нямахме нито хляб, нито брашно.

Свалихме от колата големия сандък, в който държехме провизиите, сложихме му покривка и така направихме маса. Около сандъка наслагахме големи камъни за сядане. Всички насядахме, започнахме да прием ароматно кафе и да унищожаваме вкусните късове дивеч.

Изведнъж Куджо, въртейки бялото на очите си, извика:

— Боже велики! Господине, госпожо! Погледнете там!

Всички едновременно се обърнахме, тъй като бяхме седнали гърбом към планината, а Куджо сочеше именно натам.

Видяхме високи върхове, а по тях пет червеникави фигури. Те толкова бързо бягаха, че отначало ги взехме за птици. След малко разбрахме, че това пред нас са четириноги, но те толкова леко се прехвърляха от скала на скала, че трудно можеха да бъдат разпознати. На пръв поглед можеха да бъдат взети за кошути, малко по-големи от овца или коза. Вместо малки рогчета, всяка от тях имаше по чифт големи извити рога. Ние с учудване ги наблюдавахме как се хвърлят надолу с главата.

На по-малко от сто крачки от нас се издигаше един хълм. Той свършваше като скалист връх, висок двайсет метра над останалото равнище.

Животните се насочиха към този хълм и скоро стигнаха до отвесна скална стена. Като видяха пропастта, те изведнъж спряха, сякаш искаха да я огледат. Тогава ги разгледахме по-добре. Любувахме се на техните грациозни форми и извити рога, които по дължина не отстъпваха на тялото. Предполагахме, че скалният откос ще им попречи да продължат напред. Изведнъж, за голяма наша изненада, първото от тях полетя надолу, превъртя се във въздуха, падна на рогата

си, подскочи и стъпи на крака, след което застана напълно спокойно. Едно след друго, останалите животни направиха същото.

Мястото, където се хвърлиха, се намираше на около петдесетина крачки от нас. Но аз така бях поразен от този опасен скок, че съвсем забравих за пушката, която държах в ръцете си. Животните също като че ли бяха изненадани от нашето присъствие, защото в началото те не ни бяха видели. Кучетата залаяха, с което ми напомниха какво трябва да правя, но същевременно напомниха и на нашите гости за опасността от такова съседство. Те веднага се обърнаха и се заизкачваха по планината. Стрелях наслуки. Помислихме, че не съм улучил, защото всички животни продължаваха бързо да се изкачват, преследвани от нашите кучета. Те не бягаха, а летяха; едно обаче започна да изостава. Останалите скоро ги изгубихме от очи. Изоставащото се спря, падна и след миг се озова в зъбите на кучетата.

Куджо, Франк и Хенри бързо се изкачиха горе и се върнаха с доубитото от кучетата животно. Беше с размери на кошута. По големите рога и другите белези видях, че това е аргал или див овен, който ловците наричат още „бигхорн“. Ние знаехме, че това животно може да се използва за храна, особено от хора в нашето положение. След закуската аз и Куджо наострихме ножовете, одрахме кожата и окачихме месото при това на антилопата. Кучетата получиха за труда си една хубава закуска, а ние, при вида на достатъчния запас от прясно месо и бистрата вода на ручея, сметнахме, че съвсем сме се отървали от ужасите на пустинята.

Замислихме се какво ще правим по-нататък. Бигхорнът и антилопата ни осигуряваха месо за цяла седмица. Ами когато месото свършеше, откъде щяхме да вземем друго? Волът можеше да ни послужи като храна за цяла седмица, после — конят, след това — кучетата, а най-накрая... ни чакаше сигурна смърт.

Страшно беше да се мисли за всичко това. Ако нуждата ни принудеше да заколим вола, нямаше как да превозваме багажа си. Единединствен кон не беше в състояние да ни пренесе през пустинята. А ако се наложеше да заколим и него, щеше да стане още по-лошо — трябваше да пътуваме пеша.

Какво трябваше да правим? Да останем там, където бяхме, беше невъзможно. По бреговете на ручейчетата, които извираха от планината, имаше много малко растителност.

Трябваше да решим още един въпрос. Простираше ли се пустинята и на север толкова далече, колкото и на юг? За да се убедим в това, реших да обиколя планината, оставяйки всички в палатката до моето завръщане.

Конят ми беше отпочинал. Аз го оседлах, взех пушката и тръгнах. Започнах обиколката, като се придържах до полите на планината, откъм източната ѝ страна.

Изминах около осем километра. Стигнах западния склон на планината, можех да виждам цялата област на юг от нея. Докъдето стигаше погледът ми, виждах пред себе си местност още по-безплодна от северната част и само на изток следи от зеленина, малки участъци, покрити с рядка растителност.

Това беше печална картина. Трябваше да прекосим цялата пустиня, преди да стигнем до някое населено място. Насочването към източните граници на Съединените щати, в жалкото състояние в което се намирахме, би било безумие за нас. Освен това знаех, че в това направление живееха множество диви племена, враждебни на белите.

И така, макар тази област да беше плодородна, ние не можехме да минем през нея. Не можеше също така да се отиде нито на север, нито на юг, тъй като в тези посоки нямаше нито един пункт, населен с цивилизовани хора. Оставаше ни само една надежда — да преминем пустинята на запад, насочвайки се към мексиканските селища по Рио дел Норте, на повече от триста километра.

Забелязах, че южният склон на планината е по-леснопроходим и не толкова извит колкото северния, прорязан от теснини и пропасти. По това заключих, че тук трябва да изтичат огромни маси вода. Следователно тази страна беше много по-плодородна от всички други. Продължих пътя си, докато не срещнах горичка от върби и памукови дървета, които засенчваха водата, напояваща низината. Стигнах до ручей, ограден от пасища, далеч по-добри от тези край нашата палатка. Вързах коня за едно дърво и се изкачих нависоко, откъдето можех да разгледам южната и западната част на тази местност.

Бях поразен от чудната гледка — котловина с огромни размери, открита от едната страна. Прииска ми се да я разгледам по-отблизо. Върнах се на мястото, където бях оставил коня, яхнах го и тръгнах. Скоро стигнах края на пропастта. Чувството, което изпитах в този момент, не се поддава на описание. Само онези, чиито очи дълго време

са гледали сухата почва на пустинята, са в състояние да разберат впечатлението, което ми направи богатата с растителност местност пред очите ми.

Беше късна есен. Гората пред мен показваше богата растителна премяна, прилична на картина, рисувана с най-разнообразни бои. От гъсталака долиташе радващата ухото птича песен, във въздуха се носеше ароматът на цветята.

Няколко минути стоях като зашеметен от възторг, а очите ми гледаха разкошната долина. Не видях никакви следи от човешко селище.

Казах, че престоях там само няколко минути — стоял бих дълги часове. Залезът на слънцето обаче ме накара да побързам. Бях на около трийсет километра от нашия лагер, а конят ми не беше достатъчно бодър. Реших на следващия ден да доведе всичките си спътници и потеглих обратно. Беше вече полунощ, когато стигнах до лагера. Всичко беше наред, само Мария беше много обезпокоена от моето забавяне. Но завръщането ми и новината за откритието, което бях направил, я ободри и зарадва. Решихме на другия ден рано сутринта да напуснем нашия лагер.

[1] Здравейте, привет (исп.). — Б. ред. ↑

ГЛАВА VII

ЕЛЕНИ

Щом се събудихме, закусихме набързо и приготвихме колата, за да напуснем мястото, което нарекохме „Лагер на антилопата“. Ручеят по-късно получи името „Заливът на бигхорните“. Към два часа следобед бяхме на горната граница на долината. Там пренощувахме. На следващия ден тръгнах да търся проход. Изминах няколко километра край скалата, но, за голяма моя изненада, навсякъде виждах само пропасти, които взеха да ме плашат, че този примамлив край е недостъпен и е създаден само да буди разочарование. Най-после стигнах края на един не толкова стръмен склон. Там намерих теснина, която постепенно се спускаше надолу. Това и търсех.

На другата сутрин, стигайки до мястото, където теснината завива надолу, спряхме колата. Мария и децата останаха, а аз и Куджо слязохме надолу, за да огледаме долината. Гората беше твърде гъста. Всички дървета бяха като свързани помежду си от клонаците, които се преплитаха, подобно на огромни змии. Това беше един непроходим лес, но ние видяхме, че тукашните животни бяха проправили път.

Тръгнахме по една следа, която ни заведе по права линия до брега на реката. Тогава водата не беше дълбока и по-голямата част от коритото беше съвсем сухо. Пътят беше превъзходен и ние продължихме по-нататък. На около три километра, намерихме места, където гората оредяваше. На десния бряг на ручея имаше възвишение, представляващо доста голяма поляна с пръснати туктам дървета. Това възвишение, което живописно се спускаше към водата, беше покрито с изобилна трева и цветя. Мястото беше очарователно.

При нашето появяване няколко изплашени животни избягаха в околната гора. Спряхме за миг, за да се порадваме на тази картина.

Куджо и аз се съгласихме, че това е най-подходящото за нас място за лагер. Тогава под „лагер“ разбрахме такова място, където можехме да останем, докато нашите животни отпочинат добре и докато ние набавим достатъчно храна за из път. С една дума, под

„лагер“ разбирахме временно престояване. А ние и досега сме на същото място. Да, приятели, този дом е построен на същата онази поляна. Вие още повече ще се изненадате, когато ви кажа, че по онова време тук нямаше и подобие на езеро. Имаше само красива зеленина и дървета.

Останахме, колкото да огледаме околността. Знаехме, че Мария ще се безпокои, затова скоро се върнахме при колата. Не минаха и три часа и нейното бяло като сняг платнище застана насред поляната. Волът и конят, капнали от умора, жадно пасяха тревата. Малките играеха под сянката на една магнолия. Всеки от по-възрастните, в това число и момчетата, се заловиха за някаква работа, а птиците летяха над нас.

Денят свършваше. Ние решихме повече да не работим, а да се настаним. Много се бяхме изморили, докато теглехме колата по течението на потока.

Скоро приготвихме ароматно кафе. Остатъкът от антилопата се печеше на огъня. Мария подреди сандъка, върху който беше сложила покривка. Когато всичко беше готово, насядахме, очаквайки добре изпечения дивеч. Изведнъж вниманието ни бе привлечено от шум, идващ от близката гора. В миг всички обърнахме поглед натам. Скоро на ливадата се появиха три грамадни животни, тръгнаха да я прекосят.

Едното от тях беше с размери на кон. Огромните рога на главите им ги правеха да изглеждат още по-големи. Това бяха елени, едри елени от Скалистите планини.

Те вървяха гордо изправени, признак на самоувереност, внушена им от тяхната сила и огромен ръст, а така също и от страшното оръжие, което носеха на главите си.

Като видяха непознатите за тях неща — нашата кола и огъня, те изведнъж се спряха, разтърсвайки глави, поеха въздух и няколко минути учудено ги разглеждаха.

При появата им, аз грабнах пушката и се приготвих. Франк и Хенри направиха същото.

Питах се дали да отида по-близо, когато те, за голяма наша изненада, вместо да се оттеглят в гората, изведнъж пристъпиха малко напред, отново спряха, разтърсиха глави и поеха въздух, както по-рано.

Изглежда, вниманието на нашите странни гости бе привлечено от нашата кола, с нейното грамадно бяло платнище. Те я огледаха

озадачени. После пристъпиха още няколко крачки, спряха се, пак се придвижиха напред и отново застанаха.

Тъй като колата беше малко по-далече от огъня, до който седяхме ние, за да отидат при нея, те трябваше да минат покрай нас. Водачът им се доближи на разстояние един изстрел и аз не исках повече да чакам. Премерих се в областта на сърцето и стрелях. „Не улучих!“, възкликнах, когато видях, че и трите животни се обърнаха назад, сякаш нищо не беше станало.

Кучетата, които Куджо държеше, бяха пуснати след тях. И елените, и кучетата веднага се изгубиха от погледа.

Не допусках, че те ще ги настигнат и нямах намерение да ги гоня. Обаче неочаквано чух кучешки лай и яростен рев — изглежда се бяха нахвърлили върху елените.

Грабнах пушката на Хенри и придружен от Куджо, прекосих ливадата и тръгнах по следите на елените и кучетата.

В началото на гората видях кървава диря. Тогава ускорихме ход. Изпреварих спътника си, който не ми отстъпваше по пъргавина. Вървах нагам, откъдето се чуваше лая на кучетата и скоро се озовах при тях.

Еленът беше коленичил и се бранеше с рогата си, а едното от кучетата лежеше на земята и се гърчеше от болки. Другото се бореше с елена, мъчейки се да го ухапе изотзад. Той обаче бързо насочваше рогата си към онази страна, от която се готвеше да го нападне кучето.

Аз се страхувах, че еленът ще убие кучето и побързах да стоваря върху му приклада на пушката, с надеждата да го обезвредя. Бях замахнал с всичка сила към главата му, но не улучих и като залитнах напред, паднах между разклонените рога. Изпуснах пушката и посегнах да хвана краищата им, мъчейки се някак да се спася. Но закъснях. Животното се изправи и ме хвърли върху един храсталак. При падането се улових за клоните и така се отървах.

Няколко мига стоях увиснал и следях това, което ставаше под мене.

В това време дойде Куджо, който беше останал назад. Еленът го съгледа, наведе глава и с рев стремително се хвърли към него.

Силно се изплаших за моя верен слуга и приятел. Той имаше дълго индианско копие, намерено в лагера след избиването на нашите

спътници, но ни най-малко не бях се надявал, че ще съумее да отблъсне това внезапно нападение. Мислех си, че ще се вцепени от страх, но бях се лъгал относно храбростта на моя Куджо.

В момента, когато копие то беше само на метър от рогата на елена, негрът ловко изскочи иззад дърветата и животното връхлетя върху него. Аз се изплаших, но видях как Куджо заби копието си в хълбока на елена. Нито един испански матадор не би могъл да нанесе по-ловък удар.

Извиках радостно, когато видях рогачът да се строполява на земята. Когато слязох долу, намерих животното в предсмъртни мъки, а Куджо го разглеждаше с победоносен вид.

— Господарю — каза той с важност, в която прозираше гордостта на победителя, — господин Ралф, негрът си разчисти сметките със звяра. Той вече няма да боде бедния Кастор.

И като извади ножа, Куджо започна да дере животното по всички правила на изкуството.

На следния ден започнахме да обмисляме какво да правим. Имахме месо за дълго време. Само трябваше да го консервираме. Но как да го сторим без сол? За момент това неудобство ни се видя непреодолимо. Казах „за момент“, защото веднага след това си спомних, че месо може да се консервира и без сол, както често се практикува от испанците в страни, където солта се среща рядко и е скъпа. Месото, изсушено по този начин, се казва „тасахо“.

Куджо и аз веднага се заловихме за работа. Запалихме голям огън и натрупахме много зелени клони. Забихме в земята около огъня няколко кола и опънахме на тях въжета. След като отстранихме костите, нарязвахме месото на дълги ивици и го окачихме на въжетата, над дима и пламъците. Оставаше само да поддържаме огъня и от време на време да поглеждаме да не би вълците или кучетата да отмъкнат месото.

След три дни месото беше добре изсушено и можеше да се пренася, без да се развали.

Три дни останахме на едно място. Можахме да си набавим още много месо, но и така разполагахме с много повече, отколкото ни трябваше; освен това искахме да пестим барута.

На третия ден подредихме месото както трябва и го сложихме в колата. Сега трябваше само да почакаме, докато животните ни починат

добре. Конят и волът пасяха по цял ден. Те започнаха да се заглаждат и това ни радваше. Нямахме да се наложи да чакаме дълго.

Но колко нетрайни са човешките планове! Точно когато с радост мислехме, че скоро ще напуснем нашия затвор — пустинята, едно непредвидено събитие направи заминаването ни невъзможно, поне за няколко години.

Това се случи на четвъртия ден от нашето пристигане в долината. Тъкмо привършвахме обяда. Седнали край огъня, наблюдавахме Мария и Луиза, които с детско безгрижие тичаха по зелената поляна. Изведнъж чухме някакъв необичаен шум откъм гората. Отначало ни се стори много далечен, но все повече и повече приближаваше. Напомняше вик на животно, гонено от нещо или изпитващо страшни болки. Потърсих с поглед нашия вол — на поляната се виждаше само конят. Викът, идващ от гората, ставаше все по-силен и по-страшен. Това беше мучене на вол.

Грабнах пушката. Франк и Хенри ме последваха. Куджо се въоръжи с индианското копие. Кучетата бяха готови при първия знак да се спуснат напред.

Още веднъж чухме страшния вик, придружен от трясък на клони. Конят започна тревожно да цвили, кучетата нетърпеливо лаеха, а децата закрепяха. Най-после от гората се показва червеникаво животно. Веднага разпознахме нашия вол. Чудовище ли го гонеше или хищен звяр? Не, никой не го преследваше, но минутите му бяха преброени.

За миг се вцепенихме. В шията на вола беше забил нокти някакъв звяр. Отначало помислихме, че това са дълги сиви косми на самия вол — тъй здраво се беше вкопчил хищникът. Когато приближихме, видяхме дългите нокти, късите и мускулести крака на една страшна твар. Главата ѝ беше върху шията на вола, от чието разкъсано на много места тяло, неспирно шуртеше кръв.

Излизайки от гората, волът се движеше много бавно и слабо мучеше. Скоро падна на земята в предсмъртни гърчове.

Тогава познахме страшния „каркажу“ или канадски боркус. Той забеляза присъствието ни и тръгна към нас. Още миг и щеше да бъде при Мария и децата.

Всички стреляхме, но не улучихме. Грабнах ножа и се хвърлих напред, но Куджо се оказа по-бърз от мене. Копието му блесна във

въздуха като падаща звезда и се заби в тялото на звяра. Животното глухо изпъшка, преобърна се, но пак успя да заби в Куджо страшните си нокти. Тогава грабнах един от моите пистолети, премерих се в корема на животното и стрелях. Изстрелът беше смъртоносен. Бяхме спасени! Нашият вол обаче, който трябваше да ни изведе от пустинята, бе вече мъртъв.

ГЛАВА VIII

НАПРАЗНО ТЪРСЕНЕ

За миг рухна надеждата ни да напуснем пустинята.

Конят не можеше да тегли сам нашата кола и дори да се решехме да тръгнем пеша, то и тогава нямаше да има сили да превози провизиите ни и водата.

Колкото повече мислех за това, толкова по-мрачно си представях бъдещето.

Нима никога нямаше да напуснем тези пусти места? Каква надежда можехме да имаме, че ще ги оставим? Явно беше, че няма човешко същество, което да ни помогне. Може би никога преди нас човешки крак не беше стъпвал в тази низина.

Не допусках, че случаят може да Доведе тук някой търговски керван или група пътници. Пустинята наоколо представляваше непреодолима преграда. Освен това знаех, че планината е на юг, настрана от пътя, по който минават редовните кервани. У мен остана само една надежда. Възможно е на юг и на запад пустинята да не се простира толкова далече, колкото изглеждаше.

Може би, ако от нашата кола направехме друга, по-лека, щяхме да можем да пропътуваме пустинята?... Реших да тръгна сам и да разузная в тези две посоки.

На сутринта оседлах коня и го натоварих с толкова провизии и вода, колкото можеше да носи. Нежно прегърнах жена си и децата и оставяйки ги на Божията грижа, тръгнах на запад.

Не извървах много, защото трябваше да минавам по камънаци и пясък, в който краката на коня затъваха до коленете.

На другия ден към пладне се отказах от своето пътуване, опасявайки се, че няма да успея да се добера до долината. Все пак се върнах, но конят и аз просто умирахме от жажда.

Намерих всичко в ред, обаче не донесох никакви радостни вести. Седнах на един пън до коня, обхванат от дълбоко отчаяние.

Мислех си за мрачното бъдеще, което ни очакваше. Изведнъж усетих на рамото си нечия ръка. Вдигнах очи и видях Мария, която беше седнала до мен. Тя нежно се усмихваше и лицето ѝ изразяваше явно доволство.

— Тук не е ли доста хубаво? — каза тя, махвайки с ръка, като че искаше да обхване цялата околна природа.

Аз се вгледах и неволно започнах да се люблювам на прелестната картина. Наистина, това беше чудесно място. Широката поляна, зеленият покров с играещите по него златисти лъчи на слънцето; пъстрите цветя, далечните висини, които бяха в пълен контраст с тъмните цветове на кедъра и на бора; още по-далече белоснежните планински върхове, врязани в лазурното небе и приятно освежаващи въздуха; всичко това съставляваше вълшебна панорама, от която беше невъзможно човек да откъсне погледа си.

— Да, Мария — казах аз, — това наистина е един прелестен кът.

— Тогава, Робърт — попита тя, като ме изгледа, — защо трябва да се безпокоиш, че няма да го напуснем?

— Защо ли? — повторих машинално, съвсем изненадан от този въпрос.

— Да, защо? — продължи тя. — Ние търсим колония. Такава можем да основем тук. Къде ще намерим по-хубава колония, дори ако допуснем, че ще поискат да ни дадат място?

— А как ще живеем откъснати от света, скъпа? Ти например си възпитана в общество и си приучена на изтънчен живот.

— Обществото ли — отвърна тя, — какво ни интересува то? Нима децата ни не са при нас? Ето нашето общество — то ни е напълно достатъчно. Спомни си как се е отнасяло досега обществото с нас. Бяхме ли щастливи сред него? Не, защото, според мен, аз тук вкусих повече щастие, отколкото в онова общество, за което говориш. Помисли върху това, Робърт, преди да напуснеш тази възхитителна долина.

— Мария, ти не можеш да си представиш на какъв труд ни обрича един такъв живот!

— И аз мислих за това — отвърна тя, — за всичко мислих, докато ти отсъстваше. Според мен, да се добият тук средства за преживяване, не е много трудно. Тук ще намериш всичко потребно за живот; колкото до излишъка, аз не мисля за това.

Тези думи ми направиха силно впечатление. До този момент не бях помислял да оставам тук — през цялото време търсех начин да се махна. Сега обаче в мислите ми настъпи обрат. Лошото държане на хората с нас, превратностите на съдбата, неспирните ни разочарования, все по-несигурното ни положение в обществото — всичко това намаляваше у мен желанието да се върна в същото общество. Аз все повече и повече започнах да възприемам идеята на Мария.

Доста време седях мълчаливо и разсъждавах върху нейното осъществяване. Имахме пушки и за щастие, достатъчно барут. А когато се свършеше този запас, щяхме да измислим друго средство за ловуване.

Впрочем в долината имаше доста растения, годни за храна. Някои от тях ние употребявахме. Така че храна и вода не липсваха.

Колкото повече мислех за това, толкова по-изпълнимо ми се виждаше предложението на Мария. Накрая и аз станах също толкова горещ привърженик на тази идея, колкото и жена ми.

Куджо, Франк и Хенри също бяха повикани на съвет и те с радост приеха проекта. Верният Куджо, както призна, беше доволен от съдбата си, щом можеше да споделя всичко с нас. Децата, те бяха във възторг, когато научиха за този свободен и усамотен живот.

В такъв разговор прекарахме цялата вечер.

ГЛАВА ІХ

ЗАГАДЪЧНОТО НАВОДНЕНИЕ

Същия този ден аз още не бях взел окончателно решение. Не можех да се реша да остана на това място цял живот без надеждата някога да подобра условията на съществуването си. С каквото и да се занимавахме тук, в най-добрия случай можехме да добием само най-необходимото за да преживеем. Дори да разработехме цялата низина, и тогава не бихме могли да разчитаме на излишък. Така че тук ние нямаше да можем да забогатеем и да натрупаме състояние, което би ни позволило да се върнем в цивилизованото общество. А това, въпреки всичко, беше заветната ми мечта.

Беше вече към полунощ — толкова се бяхме увлекли в разговор. Луната се издигаше иззад високите върхове и ние се готвехме да лягаме, когато бяхме поразени от една неочаквана гледка.

Както вече бях казал, това място от нашата долина, което сега е езеро, по-рано беше зелена ливада с пръснати по нея дървета. Пресичаше я поток. Тук почти нямаше брегове — водата течеше по плоско и недълбоко корито. Предишната вечер, седнали до огъня, ние се любувахме на потока, който под лунната светлина се носеше като сребриста змия по тъмнозеления фон на ливадата. Сега, за голяма наша изненада, вместо тази светла ивица, пред нас се ширеше просторно езеро.

Не вярвайки на очите си, всички тръгнахме към него. След няколко минути ние се озовахме на брега на езерото, което бе изникнало сякаш по вълшебен начин.

Отначало само му се любувахме с учудване, но после се запитахме каква беше причината за появяването му? От няколко дни не беше имало нито дъжд, нито голяма горещина, която да предизвика силно топене на снегове.

Няколко минути стояхме мълчаливи с разтуптени сърца. Помислихме, че може би някое страхотно срутване беше преградило пътя на потока. Ако беше така, низината щеше да се наводни за

няколко часа. Скоро водата щеше да покрие не само мястото, където се намирахме, но и върховете на високите дървета.

Можете да си представите как се ужасихме при тази мисъл. Върнахме се в лагера с твърдото решение да напуснем тази долина, ако все още имаше възможност. Куджо хвана коня. Мария разбуди момиченцата и ги свали от колата, а момчетата и аз прибрахме нещата, които бяха най-необходими за пътуване.

До този момент ние не бяхме помисляли за никакви трудности, т.е. за невъзможност да излезем от тази низина. Сега тази перспектива застана пред нас с всичката си застрашителност. Пътят, който ни беше довел на ливадата и вървеше край потока, сега беше наводнен. Водата тук достигаше значителна дълбочина. Друг изход нямаше — за да се прокара нов път в гората, трябваше да се работи няколко дни.

Всеки от нас държеше своето вързопче в ръка. Но явно този опит се оказваше безполезен и ние с отчаяние хвърлихме всички предмети, които държахме. Водата все повече се покачваше и езерото бързо се разширяваше.

Прогонените от водата вълци силно виеха; птиците, разбудени от шума, крещяха и летяха между дърветата; кучетата лаеха при тази страшна гледка. На лунната светлина се виждаше как кошутите и много други животни, обхванати от ужас, тичаха към нашата ливада.

Какво трябваше да правим? Да се качим на дърветата? Но и това нямаше да ни спаси. Изведнъж ме осени една щастлива мисъл.

— Сал! — извиках аз! Сал и ние сме спасени!

Веднага ме разбраха — Куджо грабна брадвата, а Мария отиде при колата за въжета. Видях, че те са недостатъчни; тогава взех кожата на елена и започнах да я режа на дълги ремъци.

Близо до нашия лагер имаше голямо количество дълги и тънки сухи дървета. Наредихме ги едно до друго и ги свързахме здраво с въжета и напречни дървета. Когато салът беше готов, поставихме върху него сандъка с месото, дрехи и други необходими неща.

Изминаха около два часа в работа около сала. През това време бяхме толкова заети, че въобще не поглеждахме какво става с езерото. Когато свърших всичко, отново отидох при водата. След като постоях там няколко минути, забелязах, че е спряла да приижда. Прекарахме половин час на брега на новото езеро и най-после се убедихме, че

водата не се покачва. Стигнах до извода, че е стигнала до горния край на преградата и е започнала да прелива.

Беше твърде късно или по-точно твърде рано, затова Мария и децата отидоха да спят, а ние с Куджо, изпълнени с недоверие към капризите на водата, решихме да чакаме до сутринта, страхувайки се от ново разливане, което би могло да ни изненада в съня.

При настъпването на деня водата стоеше на същата височина. Щом изгря слънцето, реших да си пробия път през гората, за да намеря отговорите на всичките си съмнения. Това странно явление твърде сериозно ни безпокоеше.

Аз тръгнах сам, оставяйки Куджо с неговото дълго копие и синовете ми с пушките да пазят лагера. Взех пушката и брадвата, за да си проправа път в гората.

След като изминах около два километра, изведнъж се озовах на брега на потока. Каква беше изненадата ми, когато видях, че той не само не беше продължил да се разлива, но и водата в коритото му беше по-малко от обикновено. Забелязах, че тя е мътна и че течението ѝ носеше зелени листа и дървета.

Отидох нагоре, като предполагах там да намеря някакъв бент. Започнах вече да мисля, че този необикновен случай е непременно човешко дело и потърсих следи от хора. Не намерих такива, но видях дири от много животни.

Макар да не намерих човешки следи, все пак вървах предпазливо. Накрая наближих един завой на потока, където, доколкото си спомнях, коритото ставаше по-тясно и от двете му страни се издигаха доста високи брегове.

Навярно тук трябва да беше препятствието, изпречило се пред течението.

Както и предположих, течението беше преградено на същото място, където коритото се стесняваше. Вероятно съзнателно беше издигната стена. Потокът бе препречен с едно голямо дърво. Клоните му бяха затрупани с камъни и кал, а напречно бяха струпани други клони, също засипани с камъни и кал. Всичко това представляваше дебела около два метра стена. Два тесни отвора едва пропускаха водата.

Можеше да се помисли, че това беше направено от човек. Строителите обаче бяха пред очите ми. Видях най-малко стотина,

налягали по протежението на стената. Имаха червеникав или тъмнокестеняв цвят и приличаха на гигантски плъхове с прегърбеното си извито тяло като на всички животни от този род. Въръжени бяха с дълги резци, характерни за гризачите. Ушите им бяха наполовина скрити в дългата и гладка козина. От двете страни на носа им стърчаха мустаци, прилични на котешките. Предните им крака бяха по-къси от задните и снабдени с нокти. Най-особена у тези животни беше съвсем голата, тъмна на цвят опашка с дължина тридесетчетиридесет сантиметра.

Макар никога да не бях виждал тези животни, по всичко изглеждаше, че това са бобри. Загадката беше изяснена. Цяла колония бобри се преселваше в долината и затова беше издигнала този бент, който предизвика наводнението.

След като разкрих тайната, известно време наблюдавах движенията на тези интересни твари.

Някои от бобрите лежах на бента и гризяха стърчащите от калта листа и клони; други с боричкане се къпеха във водата; трети пък, седнали на задните си крака до бента, от време на време удряха с тежките си опашки водата, както правят перачките по реките.

Поллюбувах им се няколко минути и тъкмо исках да се покажа пред тях, за да видя какво впечатление ще им направи моето присъствие, когато видях, че друг предмет предизвика движение сред бобрите. Един от тях, седнал като страж върху едно дърво недалеч от бента, три пъти удари водата с плоската си опашка. Това сигурно беше сигнал, защото животното веднага се хвърли в езерото с главата надолу и се изгуби, спасявайки се от преследване. Всички останали бобри, оглеждайки се страхливо наоколо, скочиха от брега и изчезнаха във водата.

Търсейки причините за това бягство, аз видях на мястото, където изчезна първият бобър, някакво необикновено животно. То се движеше бавно и тихо, като се провираше между дърветата, без да се отдалечава от брега на реката. Видях, че отива към бента и започнах да го наблюдавам. Когато най-после стигна преградата, то започна да слиза предпазливо по нея, като се стараеше да не бъде забелязано откъм езерото.

Тогаво го разгледах по-подробно. Беше безобразно на вид, малко по-голямо от бобър. Окраската му също беше различна. Гърбът и

коремът му бяха почти черни. Отстрани по тялото му се проточваха две светлосиви ивици, които се съединяваха отзад на кръста. Краката му бяха съвсем черни, а шията и гърдите — бели; бели кръгове имаше и около очите. Очите му бяха малки, опашката къса и рошава; козината дълга и гъста, краката мускулести и толкова къси, че когато животното се движеше, тялото му сякаш се влачеше по земята. То носеше всички белези на месоядно, хищно животно. Това беше росомаха — страшен враг на бобрите.

Когато дойде до средата на бента, звярът се спря, стъпи с крака на края на стената, бавно вдигна глава и огледа езерото.

Скоро от разни места на езерото се появиха няколко бобри. Други се скриха из малките островчета, където се смятаха в безопасност, тъй като знаеха, че росомахата е лош плувец. И нито един не показва да има някакво желание да отиде на бента.

Росомахата от своя страна също като че ли се отказа да ги причаква там. Звярът не се криеше, а се оглеждаше наоколо с намерение или да преследва жертвата си, или да опита други, по-ефикасни средства, за да я улови. Накрая той се обърна и тръгна към онази страна, откъдето беше дошъл. Вече на известно разстояние от брега, изведнъж се спря, после, обръщайки гръб на езерото, се мушна в гората.

Интересуваше ме дали бобрите ще се върнат на бента, затова реших да чакам, без да напускам засадата си. Бях чакал само пет минути и видях, че тези от тях, които бяха по-далече, се гмурнаха във водата и заплуваха към мен.

Изведнъж чух глух шум. Огледах се — росомахата бързаше към бента. Сигнал до него, звярът започна да се катери като първия път и се улови с дългите си нокти за едно дърво. Движеше се към мене откъм противоположната страна на езерото. Клоните на това дърво стърчаха хоризонтално над преградата.

В това време петшест бобъра се покачиха на бента, смятайки, че врагът е вече далече. Аз вдигнах пушката и стрелях в росомахата. Изплашени бобрите скочиха във водата, а росомахата, вероятно ранена, падна. Изтичах до нея и я халосах с приклада на пушката, но животното го улови със зъби и го нагриза. Накрая го ударих с брадвата и го убих. Не се опитах да го взема със себе си, защото беше съвсем безполезно, а побързах обратно за нашия лагер.

ГЛАВА X

ДЪРВЕНАТА КЪЩА

Няма защо да описвам радостта на жена си и децата, когато след завръщането си разказах всичко, което бях видял.

Щом се убедихме, че наводнението беше станало поради задръстването на реката от бобрите, решихме да останем в долината. За нас се откриваха по-обилни източници за забогатяване от рудниците в Мексико.

Кожата на един бобър струва два фунта стерлинги. В долината имаше повече от сто екземпляра. И тъй като женската ражда годишно по пет малки, то в скоро време те щяха да бъдат хиляди. Ние можехме да ги опитомим, като ги храним и унищожаваме враговете им. По този начин щяхме да ускорим размножаването им. Старите щяхме да убиваме и да прибираме кожата им.

Така бихме могли да се върнем в цивилизованото общество с достатъчно количество от тази скъпа стока и да създадем завидно състояние.

Сега вече да се останеш в долината, беше нещо твърде примамливо, да не говорим, че и друг изход няхаме.

И ние решихме да останем в пустинята.

Първата ни работа беше да се погрижим за къща. Разбира се, можехме да мислим само за дървена къща, а за Куджо това беше дребна работа. По време на пребиваването ни във Вирджиния той построи дветри такива къщи в моята ферма — в това нямаше по-голям майстор от него.

Цели два дни Куджо се лута с брадвата из гората. Всяка минута долината екваше от падащите дървета. Франк, Хенри и аз, заедно с нашия кон Помпо, превозвахме дърветата до мястото, което бяхме избрали за построяването на къщата. Така работихме цяла седмица.

Седмият ден беше неделя и ние почивахме. Решихме винаги да спазваме неделната почивка.

След закуската принесохме на Всевишния единствената жертва, която би могла да му бъде приятна — нашите смирени молитви. Мария усилено работи цяла седмица, за да бъдат децата празнично облечени. Взехме ги и тях на разходка край езерото, недалече от брега.

Бобрите, подобно на нас, бяха заети със своите постройки. Техните конусовидни къщи красяха брега. Някои от тях бяха построени на малки островчета. Ние доближихме една от тези къщи и я разгледахме с най-живо любопитство. Тя имаше почти конична форма и приличаше на пчелна клетка. Построена беше от камъни, клечки и кал, размесени с трева. Една част от нея беше във водата. Входът на къщата се намираше под повърхността, така че бобърът, за да излезе от къщата, трябва да се гмурне.

Тези от бобрите, които бяха построили къщите си по-рано, събираха храна за зимата. Тя се състоеше от листа и тънки клончета от разни дървета.

Времето не позволяваше да се строи нов бент. Такава работа бобрите обикновено започват напролет. Виждаше се, че тази колония отдавна беше дошла тук, бягайки от североамериканските ловци или индианци.

Докато следяхме движенията на бобрите и говорехме за навиците на тези занимателни създания, един интересен случай ни показва, че бобрите не са единствените животни, които природата е надарила с необикновена съобразителност.

Почти в средата на езерото имаше голяма група дървета, чиито клони се спускаха във водата. До направата на бента тези дървета са се намирали на самия бряг на потока; сега отвсякъде бяха оградени с вода и образуваха нещо като остров.

По върховете на тези дървета се виждаха някакви малки животни. Те ловко се хвърляха от клон на клон и от дърво на дърво. Това бяха катерици. Изглеждаха силно разтревожени от нещо. Можеше да се допусне, че причината беше присъствието на някакъв враг. Но не ги заплашваше нищо. Те се прехвърляха от дърво на дърво и по клоните се спускаха до самата вода. После, след като разгледаха навред и имаха вид, сякаш че се готвеха да се хвърлят във водата, се изкачиха отново по върховете на най-високите дървета. Те бяха около

двадесетина, но поради бързото им прехвърляне от едно място на друго, човек можеше да помисли, че са десеторно повече.

Ние отдавна бяхме забелязали тези животни, но понеже не виждахме в тях нищо особено, не спирахме вниманието си върху техните движения. Сега обаче си дадохме сметка, че тези животинки, които никога не влизат във вода, бяха изненадани от появата на бента. Те бяха затворници на дървото и с ужас търсеха средство да се отърват от този плен.

Едва сега разбрахме причината за възбудата, която цареше сред тях. Недалече от тази група дървета, по течението плаваше неголям дънер — навярно катериците имаха намерение, щом ги наближи, да го използват като сал.

Ние решихме да проследим всичките им движения. Дървото се приближи много тихо. Катериците застанаха срещу него.

Най-сетне то дойде съвсем близо, но все пак от катериците беше на около двайсет крачки. Те се наредиха една до друга в дълга верига и предната се готвеше за скок.

— Няма да се решат да се прехвърлят толкова далече — каза Мария.

Със затаен дъх и с най-голямо любопитство следяхме какво ще направят.

Ето, първата катерица подскочи във въздуха и падна върху плаващото дърво. След нея се хвърли втора, трета и така нататък, докато целият дънер се покри с тези малки животни.

Вече мислехме, че всички са се настанили върху него, но се лъжихме. Когато погледнахме отново дърветата, видяхме там още една катерица. Навярно беше закъсняла.

Горкото животно разтревожено тичаше напредназад. В началото катерицата се хвърляше от едно дърво на друго, спускаше се, изкачваше се, поспираше и гледаше отчаяна след отдалечаващият се „сал“. Впоследствие тя се спусна по едно дърво с твърде дебела кора, която се белеше на едри парчета. Катерицата се зае с едно от тези парчета, които се отделяха от стъблото. Малкото животинче се мъчеше да откърти съвсем парчето кора — то я гризеше от двете страни със зъби и я дращеше с нокти.

Най-сетне кората падна във водата. Катерицата в същия миг се метна върху нея. На това място нямаше почти никакво течение и

нямаше изгледи кората да отнесе катерицата далече от дървото.

Но животното ни най-малко не се смути. След като се намести на своята „лодка“, то вдигна широката си опашка като платно и след малко духащият ветрец тласна кората на малкия мореплавател. Той скоро се отдалечи от дърветата и вятърът продължи да го носи след останалите.

Най-после катериците стигнаха брега. Хенри искаше да им пресече пътя, но майка му не му позволи с думите, че тези малки животни заслужават свободата си.

Много от следващите дни изминаха в построяването на къщата, поставянето на покрив, прозорци, врати и др. Целият дом беше издигнат без нито един гвоздей. Свързахме дъските с кожени ремъци, намокрени във вода. Щом изсъхнат, ремъците се свиват и още по-здраво пристягат всички части.

Пренесохме цялата си покъщнина и си отдъхнахме под покрива на новия дом.

Той далеч още не беше завършен. На следния ден запълнихме всички цепнатини в стените със стърготини, тресчици, камъни и кал. Същото направихме и на покрива. Не остана дупка, през която да мине и мишка.

Подът, който беше съвсем сух, временно покрихме със зелени палмови листа и накрая се получи доста удобен дом, чиито пълни господари станахме ние.

Следващата ни грижа беше да построим подслон за коня.

Щом свършихме обора, се заловихме да направим маса и шест здрави стола. Както казах, ние нямахме гвоздеи. За щастие, аз имах длето и други инструменти, които бях донесъл със себе си от Вирджиния в един голям сандък с надеждата, че ще послужат в нашата ферма в Кайро.

С тези инструменти и сръчността на Куджо успяхме да направим много дъски. От рогата и копитата на елена приготвих чудесен туткал. Трябваше ни ренде за изглаждане на масата, но минахме и без него. Парчетата пемза, които събрахме в долината, ни послужиха да я направим гладка като стъкло.

Не забравяхме и нашите бобри. И те всеки ден бяха заети с работа — хвърляха във водата големи клони и ги вкарваха в колибките

си, осигурявайки си храна за зимата.

Малко по малко те се опитомиха. Често даже идваха при нас. Тяхната доверчивост ни подтикна да ги храним от време на време, което те навярно ни най-малко не очакваха.

В края на ливадата, недалече от нашия дом, растяха красиви дървета. Те бяха тънки, малко извити и не по-високи от десет метра, с кръгли светлозелени листа. Цветовете им приличаха на тези на розата, но имаха син, синьобял цвят. Те пръскаха твърде приятен аромат и Мария всеки ден береше букети, които поставяше в чаша с вода.

Жена ми ми обясни природата и свойствата на това ароматно дърво. Беше вид магнолия. Някои я наричат „блатен сасафрас“, а сред американските ловци е известна под името „боброво дърво“. Бобрите толкова лакомо ядат корените му, че често ги употребяват като примамка при ловенето им.

Скоро аз и Куджо се заловихме за работа и с брадвата и копието за няколко часа извадихме от земята много пънове със здрави корени, които пренесохме до брега на езерото. Хвърлихме ги във водата на най-често посещаваното от бобрите място.

Не след дълго те намериха корените. Надойдоха на големи групи и всеки от тях се стараше да се върне в дупката си с повече корени в зъбите.

През това време нашият запас от месо се свърши и ние решихме да предприемем голяма ловна експедиция.

Групата за тази акция беше съставена от Франк, Хенри и мене. Куджо остана у дома да пази Мария и децата.

Когато всичко беше готово, тръгнахме по горната част на долината. След като се отдалечихме от потока на около километър, видяхме, че гората постепенно редее и на места се срещат поляни, покрити с трева и цветя. Тук много лесно можехме да срещнем кошути. Те предпочитат тези места пред гъстата гора, където често биват нападени от кугуар или каркажу.

Движейки се из тези поляни, скоро видяхме пресни следи. Те повече приличаха на следи от прасета, отколкото на следи от елени, но по големина не отстъпваха на еленовите.

Тръгнахме напред много предпазливо, стараейки се да се прикриваме, доколкото беше възможно, зад дърветата. Накрая

излязохме на голяма поляна. Със самото приближаване, за наша голяма радост, попаднахме на голямо стадо.

Доколкото си спомнях, бях чел нещо за тези животни, малко изучени от естествениците и наричани червеноопашатите кошути на Скалистите планини.

Не ги разглеждахме дълго. Искахме веднага да стреляме. Но как можехме да се доближим до тях?

За щастие аз скоро съгледах на отсрещната страна пътека, която навярно водеше към някоя поляна. Ако подплашихме кошутите, те сигурно щяха да побягнат към поляната.

Предпазливо се промъкнахме от другата страна, за да им пресечем пътя за бягство. Франк остана на старото място, а Хенри застана по средата — между мене и Франк — и се скри зад едно дърво. По този начин кошутите попаднаха в един триъгълник. Бяхме сигурни, че няма да избегнат нашите изстрели.

Едва успях да стигна до прохода, когато видях, че стадото отива към Франк. Кошутите все повече и повече го приближаваха. Изведнъж между листата видях облак дим и изсвяткване. Чу се гърмеж, а след него и лаят на нашите кучета.

Една от кошутите се изправи на задните си крака и веднага падна на земята. Другите започнаха да се въртят силно изплашени и след като направиха няколко кръга, тръгнаха към прохода, където ги причакахме. Те бързо минаха край Хенри и от неговия изстрел падна още една кошута.

Аз не исках да отстъпвам на моите синове. Когато кошутите приближиха, стрелях. Отначало ми се стори, че не съм улучил, но Кастор и Полукс веднага се хвърлиха върху последната и я повалиха на земята.

Аз им се притекох на помощ и като улових раненото животно за единия рог, с един удар го доубих. Кошутата беше ранена в хълбока — благодарение на това кучетата можаха да я догонят.

Събрахме се тримата, зарадвани от големия си успех. Отново напълнихме пушките, сложихме ги под едно дърво и веднага се заловихме да дерем убитите кошути.

В това време Хенри се оплака, че е жаден. Смятахме, че ручейт няма да е далече. Хенри взе чашата и тръгна да търси вода. Скоро от гората се чу гласът му — той ни викаше при себе си. Аз взех пушката

си, Франк ме последва. Когато наближихме, видяхме Хенри спокойно да седи на брега на бистър поток и да държи в ръка пълната с вода чаша.

— Защо ни викаш? — попита Франк.

— Опитай тази вода — каза Хенри, — тя е солена като морската.

— Същинска саламура! — възкликна Франк.

Това беше неочаквано щастливо откритие. Децата, измъчвани от жажда, не разбраха моята радост. Те биха предпочели малко прясна вода пред този солен ручей. Аз им обясних значението на находката.

Ние чувствахме нужда от сол. Нямахме нито зрънце от самото ни идване в долината и много се измъчвахме. Който не е изпитвал липсата на сол, той не може да разбере, какво значи да се лишиш от тази груба, но необходима подправка.

Месото на елена, с което се хранехме от няколко дена, беше съвсем безвкусно поради липсата на сол. По същата причина ние никога не можехме да си приготвим вкусна течна храна. А от сега нататък щяхме да имаме достатъчно сол. Аз обясних на децата, че ако изпарим тази вода в котле, ще получим това, което най-много ни е нужно.

Скоро трите кошути бяха готови и накачени по дърветата, за да ги запазим от вълци. След това метнахме пушките през рамо и бързо тръгнахме към къщи.

Радостта на Мария беше неописуема, когато научи за нашето откритие.

Решихме да занесем големия котел при ручея и там да добием солта. Това ни се виждаше по-удобно, отколкото да носим у дома солената вода. Кошутите бяха пренесени още същия ден.

На сутринта, след закуска, отидохме при соления ручей. Отидохме всички заедно: Мария яздеше коня, аз и Куджо носехме момичетата, Франк и Хенри носеха в едната ръка пушките, а в другата — котела. Кучетата тичаха край нас.

Мария беше във възторг от картината, която се откриваше пред очите ѝ. Тя внимателно разглеждаше всички дървета, които срещаме по пътя. Изведнъж радостно извика. Изглежда беше открила някакво ценно растение. Но каза, че ще пази тайната си до вечерта — до завръщането ни в къщи.

— Дотогава много ще се изморите — добави тя, — а това което ще ви кажа, много ще ви зарадва и ободри.

Ние вървахме по малката полянка, разговаряйки и смеейки се от сърце, когато изведнъж от храсталака изскочи някакво животно и започна бавно да се доближава към нас.

Това беше малко хубаво зверче, голямо колкото котка, с тъмна лъскава козина. То се спря и като вдигна нагоре рошавата си опашка, ни изгледа невинно и глупаво като млада котка. Нетърпеливият Хенри не издържа и хвърли котела, за да подгони животното.

Малкото животинче сякаш изтръпна от ужас пред този страшен звяр и застана край поляната като че в очакване на преследвача.

Хенри се помъчи да задържи кучетата. Той искаше да улови красивото зверче и се страхуваше, че кучетата ще го разкъсат преди той да го настигне.

В този момент животното се изправи на задните си крака, вдигна опашка, подскочи и се обърна, като че искаше да се хвърли срещу враговете си. Това странно движение има интересен резултат — кучетата веднага побягнаха. Техният победен лай се замени със страшен вой и те започнаха да трийт носове о тревата. Хенри също скоро се върна при нас, криейки с ръце лицето си и надавайки страшни викове.

Зверчето — това беше вид американски пор, след като пусна своята зловонна течност, весело размаха опашка, подскочи към гората и се изгуби от очите ни.

Ние не можахме да останем повече на полянката, изпълнена със задушлива миризма. Казах на Хенри да прибере нещата и бързо напуснахме това място.

Кучетата обаче още пръскаха тази противна миризма и се налагаше да ги прогонваме с камъни, за да ги държим на разстояние. Хенри не пострада колкото кучетата. Той се отърва по-леко.

По пътя използвах случая, за да запозная децата с навиците на това необикновено животно.

— Видяхте — казах аз на Франк и Хенри, — че зверчето е с големина на котка, но тялото му е много силно и набито, а муцуната — продълговата. Месоядно е и има здрави и остри нокти и зъби. Не бяга бързо, но при преследване се спасява чрез тази отвратителна течност, с която опръсква своя неприятел. Тя се намира в две малки торбички под

опашката. Може да я изхвърля до петнайсетина метра разстояние и по този начин винаги обръща в бягство врага си. Тази течност не я понасят нито вълците, нито кучетата, нито човекът. Понякога тя предизвиква болки и повръщане. Казват, че някои индианци са загубили зрението си, поради възпаления, получени от нея.

Там, където бъде убито това зверче, отвратителната миризма се запазва няколко месеца.

ГЛАВА XI

СОЛЕНИЯТ ИЗВОР

Най-после стигнахме брега на соления ручей. Наблизо видяхме връх, където предположихме, че е изворът на този ручей и решихме да отидем при него.

В подножието на върха намерихме множество образувания с форма на полукълба и най-различни размери. Бяха бели на цвят и наподобяваха парчета кварц. Отгоре на някои от тях имаше кръгла вдлъбнатина, прилична на кратера на малък вулкан. От тези отвори излизаше синкава вода, която като че се нагриваше от силен огън.

Бяха всичко около двайсетина, но повечето от тях няха отвори на горната си част. Това бяха стари пресъхнали извори.

Хълмът беше покрит с пълзящи растения и много красиви цветя, а също и с храсти диво грозде, което пръскаше приятен аромат.

След като задоволихме любопитството си се приготвихме за добиването на солта. Франк и Хенри събраха сухи съчки за огъня, а Куджо направи стойка за котела. После го закачи на приготвената кука и го напълни с вода от извора.

Огънят се разгоря много бързо и ние само трябваше да чакаме, докато водата съвсем се изпари. Излишно е да ви казвам с какъв дълбок интерес, дори с безпокойство наблюдавахме съда. А ако не излезеше истинска сол? Вярно, че водата беше солена на вкус, но тя можеше да бъде наситена с английска или глауберо-ва сол.

Аз обаче вярвах, че ще получим сол. Мисля, че Творецът така е наредил нещата в природата, че солта, която играе най-съществена роля в живота на животните, да се намира във всички части на земното кълбо: в скалите, в изворите, в големите езера и морета. Забелязал съм, че във вътрешността на сушата, която е доста отдалечена от океана, природата е създала голям брой солени извори. Тези извори са често посещавани от дивите животни в прериите.

В нашата низина имаше четириноги, които никога не бяха я напускали. Природата е трябвало да се погрижи за тях, като им даде

всичко необходимо за тяхното съществуване, а най-вече сол. С други думи, ако в долината нямаше солени извори, ние нямаше да намерим тук нито една жива твар.

Сметнах за полезно да обясня това на моите синове, за да им покажа могъществото на Твореца, проявяващ навред своята сила.

— Татко — попита Франк, който беше голям любител на естествознанието, — искам да знам по какъв начин водата на тези ручей е станала солена.

— Явно — отвърнах аз — водата, която виждаш, среща по пътя си солени пластове и се просмуква през тях.

— Солени пластове! Нима солта, която употребяваме, се намира в планините?

— Не всичката, но значително количество от нея добиват в планините. В много страни има солени залежи, огромни пластове сол са намерени и в нашата пустиня. Но да погледнем котела, че съвсем го забравихме.

Отидохме до огъня и вдигнахме капака. Отгоре видяхме гъста пяна, прилична на кристали полуразтопен сняг. Взехме малко от нея и я близнахме. О, щастие! Това беше готварска сол.

Тази вест се посрещна с радостни викове. Всеки искаше лично да се убеди, че това е истинска готварска сол.

Бяхме налели в котела около две кофи вода и след изпаряването ѝ добихме не по-малко от килограм и четвърт сол. От това можахме да заключим, че водата на нашия извор съдържа много по-голям процент сол от морската вода.

Извадихме от котела всичката сол, отново го напълнихме и го сложихме на огъня. До котела поставихме скара с дивеч, за да се изпече за обяд.

Изведнъж, недалеч от нас, чухме силен вик, който взехме за крясъка на синята сойка. Викът на тази птица посред бял ден не е нещо рядко. Но тя така особено викаше, сякаш я гонеше някой. Гласът ѝ започна да става все по-рязък и неприятен. Именно затова и привлече вниманието ми.

Погледнах нататък, откъдето се чуваше викът. Клоните на едно дърво силно се клатеха, а между тях се блъскаше птица със светлосин цвят, мъчейки се да хвъркне. Едва когато погледнахме надолу към земята, видяхме това, което толкова много плашеше птицата.

По тревата и сухите листа бавно и безшумно пълзеше отвратителна змия. Нейното светложълто, с черни петна тяло силно блестеше. Тя ту се надигаше, ту се снишаваше и продължаваше напред по права линия. Вдигнатата ѝ нагоре глава се люлееше хоризонтално, огненочервеният ѝ език докосваше тревата. Опашката ѝ завършваше с твърд израстък, приличащ на броеница от нееднакви жълти зърна или на оголен от месото гръбначен стълб.

Пред нас стоеше страшната гърмяща змия. Аз спрях моите спътници и кучетата. Неведнъж ми бяха говорили за способностите на това отвратително животно да омайва животни. Сега имахме възможност да се убедим вярно ли е това или не. Щеше ли гърмящата змия да омае сойката или не? Трябваше само да мълчим и да наблюдаваме.

Гърмящата змия изпълзя до една голяма магнолия. След това бавно се нави в конична спирала. Очите ѝ бяха затворени. Имаше вид, сякаш спеше.

Погледнах към едно дърво. Беше от онези, на които катериците обичат да правят жилищата си. На известна височина на дървото имаше дупка. Кората около нея беше обелена и се виждаха следи от лапите на катерицата.

Гърмящата змия се беше скрила толкова близо, че нито едно животно от дупката не можеше да избяга от нея. Сега си дадох сметка, че змията причакваше катерицата и в мене се породило желание да видя как щеше да свърши всичко това.

Ние гледахме дупката, откъдето трябваше да се появи катерицата. Най-после оттам се подаде една малка глава, прилична на главата на плъх. Животното обаче оставаше в същото положение, готово пак да се скрие.

Изгубили надежда да видим нещо интересно, ние се канехме да се откажем от по-нататъшните наблюдения, когато изведнъж нашето внимание бе привлечено от шум на сухи листа. Погледнахме нататък и видяхме друга катерица, насочваща се към дървото.

Тя бягаше много бързо, сякаш нещо я гонеше. Така и беше. Скоро видяхме друго животно, което я преследваше. Беше с тънко и дълго тяло, два пъти по-голямо от катерицата, с красив жълт цвят. Веднага познахме, че е невестулка.

Гърмящата змия отвори уста, готова да се нахвърли върху жертвата си.

Катерицата стремглаво бягаше към дървото, поглеждайки от време на време назад.

Като стрелна главата си напред, змията силно удари катерицата. Това стана с такава бързина, че ударът сякаш не я засегна.

Но не стигнала още първия клон, катерицата започна да се изкачва все по-бавно и накрая съвсем спря. Задните и крака се влачеха по дървото, тялото ѝ потреперваше, държеше се само с ноктите на предните крака. После падна право в устата на змията.

Щом видя гърмящата змия, невестулката спря като закована. Несъмнено беше силно раздразнена и недоволна от това, че изпусна жертвата си. Ние даже помислихме, че тя ще се бие със змията, за да ѝ отнеме плячката.

При вида на противника змията отново се сви на кълбо и с отворена уста очакваше нападението. До нея лежеше тялото на убитата катерица, така че невестулката не можеше да я вземе без да попадне в страшната уста на змията.

При тази опасност, невестулката се обърна и тръгна към гората.

Тогава гърмящата змия започна малко по малко да развива горната половина на тялото си в посока към катерицата. Тя я изопна на земята и започна да я наслюнчва с раздвоения си език.

С интерес следяхме тази занимателна операция, когато вниманието ни бе привлечено от нов шум. Видяхме някакъв движещ се предмет. Беше тялото на огромно влечуго.

Дали не беше друга гърмяща змия? Не, защото гърмящата змия не пълзи по дърветата, а новото влечуго се уви около една лиана. Освен това и оцветяването му съвсем не приличаше на оцветяването на гърмящата змия. Тялото му беше съвсем черно и лъскаво. Това беше боа.

Казах, че в момента, в който я видяхме, тя се беше увила на спирала около лианата. Скоро започна да се развива, издавайки глава напред, под прав ъгъл спрямо стъблото на растението.

Това продължи, докато пръстените почти изчезнаха, с изключение на единдва в самия край на опашката. Всичко стана безшумно и с голяма предпазливост. Сякаш черната змия си почиваше и в същото време наблюдаваше какво се върши долу.

А гърмящата змия беше твърде заета с катерицата, за да ѝ е до каквото и да било друго.

За няколко секунди главата и гърдите на катерицата бяха погълнати.

Най-неочаквано гърмящата змия трябваше да спре своя пир. Черната змия постепенно се спускаше и я доближаваше — на лианата остана само част от гъвкавата ѝ опашка. Дългото ѝ тяло, спуснало се отвесно надолу, изведнъж се озова над тялото на гърмящата змия.

Само след миг, тя тупна на земята и светкавично се уви около пъстрото тяло на гърмящата змия.

Необикновена гледка представляваха тези две вкопчени твари, които се извиваха в тревата.

Боата с невиждана бързина се усукваше около тялото на гърмящата змия и я стискаше с цялата сила на мускулите си. Гърмящата змия имаше само едно оръжие, което можеше да противопостави — отровните си зъби. Но тя вече ги беше забила в тялото на катерицата и сега на можеше да ги използва против неочаквания враг. През цялото време тя не пускаше катерицата от устата си.

Движенията на двете змии ставаха все по-бавни. Скоро вече можехме да следим техния бой.

Зъбите на черната змия се забиваха в издутата част на опашката на гърмящата змия. Нейната собствена опашка пък се издигаше и спускаше със страшна сила, нанасяйки смъртоносни удари на врага.

Скоро боят свърши. Гърмящата змия беше мъртва, но боата продължаваше да стиска пъстрия труп, сякаш изпитваше някакво удоволствие от това.

След малко черната змия бавно се разви и започна да издърпва плячката от устата на жертвата си, но тогава Куджо, който мразеше всички влечуги, заби в победителя копието си.

ГЛАВА XII

ЗАХАРНОТО ДЪРВО

Вечерта се върнахме вкъщи с пълна торба сол. Тя беше достатъчно не само за консервирането на дивеча, но и за всички нужди за седмици напред. Освен това, когато се свършеше, вече знаех откъде да добия нова.

След вечеря Хенри, който цял ден се измъчваше от любопитство да узнае важното откритие на майка си, ѝ напомни нейното обещание.

— Кажй сега, мамо, какво беше онова?...

— Добре — каза тя, — ето моята тайна. Тази сутрин, когато минавахме през долината, видях листата на едно от най-красивите дървета. То вирее в умерения пояс и най-големи размери добива в по-топлите места. Може би и вие сте забелязали едни големи, прави дървета с лъскави червени листа?

— Да, мамо — каза Франк, — аз знам едно място в долината, където ги има много: едни са с малинов, други — с оранжев цвят.

— Това, навярно, са същите дървета, за които говорим. Цветът на листата им е такъв, защото сега е есен. Ако не беше това време на годината, листата им щяха да са с блестящ зелен цвят, а отдолу — белезникав или синкав.

— О! — извика Хенри, сякаш се беше разочаровал. — И аз ги видях. Това са наистина красиви дървета, но каква полза от тях, когато са толкова грамадни. Нямаат никакви плодове, ако не смятаме някакви дребни, покрити с мъх зърна, приличащи на омотан в паяжина паяк.

— Това са техните плодове.

— А какво можем да направим от тях? Такива плодове съм виждал у обикновената сикомора.

— Прав си, обикновената сикомора, както я наричаш, принадлежи към същия род. Но освен плодове, дървото няма ли и нещо друго, което да заслужава нашето внимание?

— Не, нищо! Чакайте... Не беше ли... сок?

— Аха! Сок! — повтори майката с особена интонация.

— Как, мамо... — възкликна Франк. — Това да не е клен?

— Да, захарен клен... Нали не е лошо, господин Хенри?

Тези думи направиха на всички много силно впечатление. Франк и Хенри бяха чували за прословутия захарен клен, но никога не го бяха виждали. Малките деца, Мария и Луиза, нищо не знаеха за клена, но познаваха добре думата „захар“ и тя им звучеше твърде приятно. Думата зарадва твърде много и възрастните — веднага на всички им се привидяха разни сладкиши. Даже Куджо посрещна с възторг новото откритие, макар че той по-малко от другите беше свикнал да употребява захар и не я обичаше чак толкова. В страните, където бе живял той, захарният клен не расте и той не беше го виждал изобщо.

Когато се поуспокоихме, Мария ни описа това забележително дърво.

— Захарният клен — започна тя — се познава много лесно по лъскавата кора и широките листа. Главното богатство на това дърво е неговият сок. Всяко дърво дава годишно килограм, килограм и половина превъзходна захар. За тази цел е необходимо пролетно време дървото да се надупчи; през лятото и зимата не се отделя сок. Той се отделя и през есента, но не толкова, колкото напролет. Да се надяваме, че ще съберем количество, което ще ни стигне до пролетта. Преди всичко трябва да си приготвим повече малки кофи — за всяко дърво, което ще надупчим, ще ни трябва и отделна кофа. След това трябва да се погрижим и за тръстикови цеви. Във всяко дърво се пробива дупка със свредел и в нея се поставя тръбичката за събиране на сока. Него ще го сипваме в котела и ще го варим на огъня така, както направихме със солената вода. Сега, Хенри, нека направим това, което току-що ти казах.

Хенри не чака да му се казва повече. Трета нощ вече, откакто красива бяла слана покриваше земята — това беше най-благоприятното време за надупчване на клена и ние веднага се заловихме за работа.

Куджо приготви около двайсетина ведърца и необходимите тръстикови тръбички. После във всяко дърво превъртахме дупка, поставихме тръбичка и ведро под нея. Не след дълго от тръбичката се появиха прозрачни капки, след това течността се увеличи и накрая последва бистра струйка, която се изливаше в поставеното ведро.

Донесохме големия котел, запалихме огън. След няколко часа котелът се напълни и бе сложен на огъня.

Когато течността вря достатъчно, я сипахме в малки гърнета, където, след като се охлади, изкристализира в захар. Получената захар имаше твърде тъмен цвят и беше много твърда.

Сокът тече няколко дена и през всичкото това време ние бяхме заети. Ако беше пролет, за тази работа щяха да са необходими няколко седмици, защото сокът тогава е по-обилен и тече по-дълго.

У дома идвахме само по работа — бяхме си направили малка палатка от платнището на старата кола. Мястото нарекохме „Захарният лагер“.

Накрая нашата работа свърши — захарният сок започна да тече все по-бавно и скоро спря съвсем.

Бяхме успели да съберем повече от четиридесет килограма захар.

Вечерта, когато насядахме край масата да се храним, жена ми заяви, че е сварила последното кафе. Тази вест ни подейства много неприятно. От всички продукти, които бяхме взели със себе си от Сейнт Луис, кафето беше най-ценният.

— Нищо — казах аз. — Ще се научим да живеем и без кафе. Пък и за какво ли ни е толкова? Колко ли бедни хора биха били щастливи, ако имаха всичко, което имаме ние!

— Татко — прекъсна ме Хенри, — във Вирджиния съм виждал как нашите негри приготвяха кафе от царевица, аз го пиех и го намирах много вкусно. Не може ли и ние да използваме царевичата вместо кафе?

— Деца, знаете, че имаме други по-належащи нужди от кафето. Ако имахме царевица, най-напред бихме си приготвили от нея хляб. За нещастие, на двеста километра околоръст не можеш намери нито едно зърно.

— Но, татко, ние имаме царевица — тя е само на сто крачки оттук.

— Не, моето момче, грешиш. Сигурно си взел някое друго растение за царевица.

— Не, тази царевица, за която говоря е пътувала с нас от Сейнт Луис и е в колата!

— Какво? Царевица в колата! — викнах аз. — Сигурен ли си, Хенри, в това, което казваш?

— Видях я даже тази сутрин — тя е в колата, в една стара торба.

— Да вървим! Да вървим! — завика Куджо. — Вземи факел!

Аз тичах до колата. Когато влязох в нея, сърцето ми силно заби.

В колата имаше стара волска кожа и конски хамут. Разхвърлих всичко това и видях дебела торба — в западните щати в такива торби държат царевицата.

Познах в нея една от торбите, които взехме от Сейнт Луис с храна за коня и воловете. Аз обаче бях останал с впечатление, че в нея не е останало нито зърно. Вдигнах я и много се зарадвах, когато видях, че останалото беше доста. Освен това имаше пръснати зърна по пода на колата и по ъглите. Събрахме ги внимателно — не оставих нито едно зърно. После отнесох торбата вкъщи и я изсипах на масата. С радост видяхме, че имаме цяла крина царевица.

— Сега — казах — вече имаме хляб.

За жена ми това беше рядко щастие. Ние събрахме и печехме букови жълъди, хранехме се със зърната от бодливата акация, ядахме различни плодове, но нищо не можеше да замести истинския хляб.

Тук зимата беше къса. Но ние още в този момент можеше да засеем. Зърното щеше да стигне за четири декара. Царевицата щеше да узрее за седемосем седмици. Така, още преди настъпването на зимата, щяхме да имаме храна.

Седяхме около масата и разговаряхме за радостната перспектива, когато едно от момчетата извика: „Пшеница! Пшеница!“.

Надникнах, за да проверя.

Ровейки златистите зърна царевица, момчето наистина беше открило няколко зърна пшеница. Като разровихме по-добре торбата, намерихме още няколко зърна от това растение. След като най-внимателно сортирахме двата вида зърна, установихме, че броят на пшеничните зърна беше стигнал до хиляда и едно. Вярно, че това беше съвсем малко, но ние си спомнихме една стара пословица: „Големите дъбове израстват от малките жълъди“.

— Вие виждате — казах аз на моето малко семейство — как Провидението се грижи за нас. Сред тази пустиня Бог ни дава всичко

необходимо за живота ни. Сега, с малко търпение, ще можем да направим и състояние.

— Ще имаме и плодови сладки — добави Хенри. — Намерих тук диви сливи, вишни и ягоди.

— Да, вече от кафе нямаме нужда.

— Разбира се, че не! — викнаха двете момчета.

— Скоро ще имате и кафе — засмяна каза майка им.

— Как, мамо? Да не си намерила друго дърво?

— Да, намерих и друго дърво.

— Истинско кафеено дърво?

— Да, кафеено дърво.

— Кафеено дърво! Аз мислех, че то расте само в тропическите страни.

— Така е, ако под кафеено дърво разбираш онова дръвче или храст, от който добиват обикновеното кафе, което сте свикнали да пиете. Обаче много близо до нас има едно голямо дърво, чийто зърна могат напълно да заместят кафето. Ето ви и мостра.

Като каза това, тя сложи на масата голям сив плод, външно напомнящ плода на бодливата акация, но отличаващ се от него по своите размери.

— Дървото — каза жена ми, — от което откъснах този плод, расте на много места в Америка. Вие навярно сте го виждали тук.

— Да, виждал съм го — каза Франк. — Кората му твърде лесно се бели, а то е много крехко. Върховете на клоните му са покрити с израстъци, нали мамо?

— Вярно е — потвърди майка му. — Французите наричат това дърво „канадски пън“. Наричат го още „кафеено дърво“, защото първите преселници по тези места, нямайки истинско кафе, използвали вместо него орната на това дърво, което и ние смятаме да направим.

— Колко се радвам! — извика Хенри. — Но все още колко далеч сме от това!

— Ах, господин Хенри, господин Хенри — възрази майка му, — боя се, че сте от онези хора, които никога от нищо не са доволни и които не заслужават благословията на Небето. Спомнете си колко нещастници нямат даже късче хляб. Може би в момента на улицата в някой голям град гладно дете се е спряло пред някоя хлебарница и

поглъща с очи сложените на витрината хлябове. Вие имате и друга храна, а то няма. Неговият глад е по-мъчителен, защото вижда пред себе си примамливия хляб, от който го дели само стъклото. Горкото дете! Помисли върху това, детето ми, и се научи да бъдеш доволен от съдбата!

— Права си, мамо. Няма повече да се оплаквам.

— Много добре, Хенри. Сега ще ти разкажа за едно интересно и полезно дърво, което ти още не познаваш.

— Сигурно за хлебното дърво. Не, не е то, него аз го познавам.

— То може да се нарече и хлебно дърво, тъй като през дългите зимни месеци осигурява хляб на много индиански племена. И не само хляб, а и всичко необходимо за живота.

— Никога не съм чувал за такова дърво.

— Това е елата.

— Какво? Ела с плодове?!

— А ти виждал ли си някога ела без плодове?

— Ти наричаш плодове шишарките?

— Да, това са истински плодове.

— Да, но аз съм ги опитвал — те са твърде горчиви.

— Ти си опитвал плодовете на обикновената ела. Има и други видове, чийто семена са вкусна и здрава храна.

— Но има ли такива ели и в нашата долина? Ние не сме виждали.

— В долината няма, но аз се надявам да намерим в планината.

— Тогава, защо не отидем в планината и не проверим?

— И аз мисля, че трябва да отидем там, така че щом бъде готова талигата за Помпо, ще потеглим.

Предложението беше прието с радост, тъй като всички искаха да видят отблизо красивата, величествено издигаща се над нас планина.

ГЛАВА XIII

В ПЛАНИНАТА

След три дни колата беше готова. Тя не ни струва много труд, тъй като най-съществените части — колелата, бяха останали от старата.

Тръгнахме при изгрев слънце. Всички бяхме в отлично настроение. В тази разходка взе участие цялото ни семейство.

Пред нас величаво се издигаше заснеженият главен връх — осветен от слънчевите лъчи, той доби красив златисточервен цвят, като че бе посипан с рози. Сега снегът беше значително повече, отколкото, когато за пръв път видяхме планината.

Ние дойдохме до полите ѝ и спряхме край една пропаст. Разпрегнахме Помпо и се настанихме на брега на ручей.

Не след дълго се заизкачвахме по една пътека, за да намерим пиньони.

Мария ни посочи дърветата, които беше видяла преди. Те имаха красив светлозелен цвят. Силно развълнувани, отидохме при едно от тях. То се намираше настрана, изглеждаше по-достъпно и ние скоро се озовахме в неговата сянка. Видът му, превъзходният аромат, всичко говореше, че това е пиньонът, който търсехме. Земята беше покрита с конусовидни шишарки, но всичките бяха разтворени и ядките липсваха — изглежда преди нас бе идвало някакво животно, което беше оставило само обвивките. Това доказваше, че ядките имат приятен вкус. По клоните също висяха много шишарки. Ние откъснахме няколко, отворихме ги и опитахме ядките.

— Това е! — извика жена ми и радостно запляска с ръце.

— Това е боръторех, неговите плодове ще ни заместват хляба, докато узреят царевицата и пшеницата.

Ние изтичахме до една група от тези дървета, начупихме клони и събрахме много шишарки.

Вечерта се върнахме в долината. Колата ни беше пълна с шишарки и тази вечер, за пръв път от няколко недели насам, ядохме

„хляб“.

Всеки ден се занимавахме с нещо ново. Направихме под на къщата и оградихме два парцела от земята. Единият беше определен за посев, а другият — за Помпо, който можеше да пасе колкото си иска, без да ходи в гората, където имаше опасност да бъде нападат от диви зверове.

Най-много от всички работеше Куджо. Той направи голям брой домашни съдове, които ни вършеха добра работа. Направи и дървена копачка, лека и удобна за обработване на земята.

Запасите ни от барут скоро щяха да се свършат и ние решихме занапред да използваме друго оръжие, което успешно да замества пушката. До пушката щяхме да прибъгваме само в краен случай.

Направихме три лъка като тези, които използват индианците. Упражнявахме се в стрелба всеки ден и още преди да настъпи зимата добре бяхме овладели новото оръжие. За да покаже майсторството си пред майка си, Хенри свали катерица от върха на най-високото дърво в долината. Цяла зима той ни носеше яребици, зайци и диви пуяци.

По това време ми дойде една идея, която споделих с останалите и която беше приета с въодушевление. Състоеше се в следното: да уловим колкото можем диви животни и да се опитаме да ги опитомим. Ако успеешме, ползата щеше да е голяма.

Особено допадна моя план на Хенри — той се отнесе към него с по-голям интерес от всеки друг. Като мен и той беше голям любител на четириногите.

Франк пък беше страстен любител на птиците, затова помоли да включим и представители на пернатото царство. Ние с удоволствие се съгласихме.

Мария също имаше свой план. Тя възнамеряваше да събере всевъзможни дървета и тревни растения и да ги изследва по всички правила — с една дума, беше решила да си направи истинска ботаническа градина.

Всеки от нас си избра по една специалност: Хенри и аз се провъзгласихме за звероукротители, Франк — за дресьор на птици, а Мария — за главен градинар. На Куджо бе възложена твърде сериозна задача: той трябваше да огради с плет два участъка — един за парка, където мислехме да държим елени и друг за ботаническата градина. Той приготви капани и клетки — работа, която владееше до

съвършенство. Ние всички имахме нужда от неговите услуги, за да осъществим плановете си.

Така градяхме в представите си едно твърде розово бъдеще.

На Хенри изведнъж му потръгна — за кратко време той успя да улови в дупката на едно дърво две катерици. За тях беше приготвена голяма клетка и скоро те така се опитомиха и свикнаха с нас, че започнаха да вземат от ръцете орехите, които им давахме. Вярно е, че от тези животинки нямаше полза, но затова пък те ни забавляваха.

Не след дълго щастието се усмихна и на Франк. Неговият улов беше от голямо значение за нас. Няколко дни той не свали очи от дивите пуяци. Надявайки се да ги улови живи, построи недалеч от дома особен капан, известен в Америка под името „дървен капан“. Съоръжението се отличаваше с простотата си. Състоеше се от колове, които Куджо използваше за оградите. Тези колове се слагаха един върху друг и образуваха нещо като квадратен кладенец. Други, подебели колове, с височина на обикновена ограда, бяха сложени така, че веднъж попаднали вътре, пуяците да не могат да избягат. Те обаче не бяха поставени много близо един до друг, за да не бъде вътрешността на капана тъмна и непривлекателна за пуяка.

Благодарение на честите упражнения, нашият птицеловец така съвършено започна да имитира кудкудЯкането на възрастните пуяци, че на известно разстояние не можеше да бъде различен от истински пуяк. По този начин той можеше да подмамва пуяците до мястото, където се криеше. Зърната и корените в капана обаче не бяха дотам съблазнителни за тях, за да ги накарат да влязат в него. Накрая той прибегна до едно крайно средство.

Уби с лъка си един пуяк и го сложи в капана така, че да изглежда сякаш е жив и кълве зърна. След това се отдалечи малко и започна да кудкудяка. Скоро се появиха три големи пуяка, които излязоха много предпазливо от гората. Както обикновено те вървяха с изопнати шии, подобно на щрауси. След като видяха капана и съгледаха в него пуяк, който спокойно си кълве зърна, без страх го доближиха и обходиха наоколо, търсейки входа. Франк следеше със замряло сърце всяко тяхно движение. Неговото безпокойство и вълнение не трая дълго — трите големи птици без колебание се хвърлиха в тази чудновата клетка и попаднаха в капана. Тогава Франк излезе от своята засада и затвори входа. После през коловете върза пуяците, извади ги и заедно с

плячката дойде при нас с тържествуващ вид на победител. Съжалявахме само за това, че и трите птици излязоха стари мъжкари. Обаче успехът през следващите три дни заглади тази неудача. Отивайки на разсъмване при капана, Франк отдалече видя в него жива пуйка, заобиколена с малки пуйчета. Едни от тях бяха вътре в капана, други — вън, тъй като благодарение на малките си размери можеха свободно да влизат и излизат през пролуките между коловете, докато майка им напрягаше всички сили да се измъкне.

За пуйката и пуйчетата построихме отделна клетка, недалече от другата с трите стари пуйка. Тази клетка построихме особено грижливо — коловете бяха по-нагъсто, за да попречат на малките да избягат.

Франк сложи в капана един от трите пуйка, вързан за коловете. Благодарение на това хвана още няколко птици. Накрая птиците станаха още по-предпазливи и започнаха да отбягват капана.

Докато Франк всеки ден увеличаваше своята птича колекция, Хенри също не оставаше назад. Той улови с клетки пет различни вида катерици: сива, черна и червена, които живеят по дърветата и две други, живеещи на земята — едната от тях беше хванал в степта, между корените на пелина. Това беше малко, красиво животно, не по-голямо от мишка и шарено като зебра. У естествениците няма да намерите нито едно описание на това красиво животинче. То беше наш общ любимец. Особено много се забавлявахме с него Луиза и малката Мария. Дотолкова беше свикнало с нас, че спеше върху колената на децата като опитомена мишка.

Решихме да се заемем и с риболов. Куджо откри, че в ручея се въдят много и различни видове риба.

Той знаеше едно място, където тя беше в изобилие. Пригответихме влакно от див лен, който растеше в нашата долина. Това растение, по думите на Мария, вирее във всяка страна със скалисти планини. Въдичарските пръчки направихме от тръстика, каквато също имаше много, кукичките — от игли, а за примамка сложихме разни треви.

Потеглихме. Франк и Хенри носеха всички принадлежности. Куджо и аз носехме на ръце децата, а Мария из целия път разглеждаше всяко срещнато растение. Кастор и Полукс също вървяха с нас. Куджо ни служеше за водач и ние го следвахме през гората към мястото, което той беше избрал за риболов. Пътувахме спокойно около три четвърти

час. Изведнъж се чу викът на жена ми. Тя сочеше с пръст едно дърво, което растеше край пътя.

— Какво има, мамо? — попита Хенри.

— Виждам — каза жена ми — три белега от присъствието на животно, което обича да унищожава всичко. Вижте тук!

Посочи група млади памучници, чиято кора и листа бяха изгризани. Можеше да се помисли, че са го направили кози.

— О, мамо, виждам, че искаш да кажеш — обади се Хенри, — че това е работа на някой гризач...Но какъв може да бъде този гризач? Бобрите не пълзят по дърветата, нито катериците могат да доведат кората на едно дърво до такова състояние.

— Да, не е нито едно от тези животни. Баща ти ще каже какво животно е унищожило тези млади дръвчета, които, както виждате са най-красивият вид памучник.

Ние огледахме отвред огризаната горичка. Много скоро се появи животното, което търсехме. Беше дълго около метър, доста дебело и широко отзад; гърбът му се издигаше като свод. Главата и муцуната му бяха твърде малки в сравнение с размерите на тялото му. Неговите къси и здрави крака, въоръжени с дълги нокти, се подаваха през дългите косми. Звярът пълзеше по земята и като че ли ни видя, че го доближаваме, защото явно искаше да се скрие, но не можеше да бяга бързо, за да го направи.

Аз се опитах да задържа кучетата, но беше твърде късно. Когато те го доближиха, животното се спря, сви глава до гърдите си и стана двойно по-голямо, отколкото беше. Ужасно възбудено, то въртеше рошавата си опашка ту на една, ту на друга страна.

Чак сега видяхме, че това, което преди бяхме взели за гъста козина, беше истинска броня от дълги бодли и Хенри извика:

— Бодливец! Бодливец!

Кучетата, за свое нещастие, не познаваха това животно. Те се върнаха при нас с широко отворени уста, като виеха жално. Техните ноздри, устни и челюсти бяха покрити с остри бодли! Бодливецът през цялото време отстъпваше и когато стигна до едно дърво, се закатери по него. Но Куджо, ядосан, че неговите любими кучета пострадаха толкова много, се хвърли към него и го уби с копието си.

Аз разказах на децата всичко, което знаех за това животно. След време един случай, очевидци на който бяхме Хенри и аз, ни убеди, че

то въпреки защитата си от бодли, има враг, способен да го убие.

ГЛАВА XIV

ХИТРОСТТА НА СТАРИЯ ЕНОТ

Щом приключихме с бодливеца, ние се захем с ранените си кучета — те престанаха да вият, но се виждаше, че силно страдат. Много внимателно извадихме всички бодли. Въпреки това вдигнаха висока температура и изпитваха страшни болки.

Продължихме към мястото, което Куджо беше избрал за риболов. Преди това той окачи убитото животно на едно дърво, за да го вземе на връщане — възнамеряваше да приготви от него обяд само за себе си, тъй като намираше, че месото му е твърде вкусно и ни най-малко не отстъпва на свинското.

Скоро стигнахме до брега на едно заливче, недалече от езерото — водата на това място беше доста дъл І бока. По-високият бряг беше покрит с големи гъстолистни дървета. Дръвчетата по другия бряг бяха дребни и наполовина се къпеха във водата.

Хвърлихме въдиците. Разговаряхме тихо, за да не изплашим рибата. След няколко минути забелязахме във водата леко вълнение, малки кръгове, в които се виждаха черни точки, подобни на змийски глави. Куджо по-добре познаваше това явление от нас — той често го беше наблюдавал, ловейки риба в заливите на Вирджиния.

— Боже мой! Погледнете господине, заливчето е пълно с костенурки! Те са по-вкусни от рибата и месото им е по-крехко.

Докато Куджо говореше, една костенурка излезе надалече от мястото, където седяхме. По продълговатата форма на главата, по здравата броня, която я покриваше, познах, че принадлежи към рода „Тпопух“. Това е костенурката, която гастрономите предпочитат пред всички други.

Аз исках да попитам Куджо, как да уловим тази костенурка, но видях, че съм хванал една и то по всяка вероятност същата, която току-що бяхме наблюдавали.

За няколко минути всеки от нас улови по няколко риби. Мълчаливо продължавахме да следим въдиците си.

В това време вниманието ни бе привлечено от едно животно на отсрещния бряг, на около стотина крачки от нас. Изведнъж всички го познахме и Хенри прошепна:

— Мамо, татко, вижте! Това е енот!

Нямаше никакво съмнение — широкият гръб, лисичата муцуна, дългата рошава опашка, редуващите се бели и черни ивици на кожата, всичко това беше достатъчно, за да го познаем.

Щом видя животното, очите на Куджо светнаха. Никакъв друг лов не развлича така негрите от Съединените щати, както лова на еноти. Това е единственото забавление на бедните негри през красивите лунни нощи на американския юг. Погледът на Куджо блесна, защото гледката събуди у него твърде много спомени.

Енотът не ни видя, тъй като беше доста далече от нас. Той предпазливо се движеше по брега, като се поспираше, за да разгледа водата.

— Старият енот иска да лови риба — прошепна Куджо.

Стори ни се невъзможно да хване нещо, тъй като не плува така добре, както рибата. Но той имаше други намерения. Недалече от едно дърво, чиито клони висяха над водата, видяхме на повърхността няколко глави на костенурки. Енотът също ги беше забелязал. Той много тихо отиде до дървото и се покачи на него. После скри глава между предните лапи, обърна се гърбом към залива и започна да се спуска с опашката напред. Спускаше се бавно, докато дългата му опашка докосна водата. Тогава той започна да я движи насамнатам.

Това не продължи много. Скоро една костенурка видя движещия се предмет. Привлечена отчасти от любопитство, отчасти от надеждата да намери нещо за ядене, тя се приближи съвсем и улови с устата си дългите косми на опашката.

Почувствало допира до опашката си, хитрото животно рязко изхвърли костенурката на брега.

Ние продължихме риболова. Повече костенурки не ни се удаде да хванем, но затова пък риба имахме достатъчно.

През зимата много рядко виждахме нашите бобри. През този сезон, криейки се от студа, бобрите остават в колибките си, но не в летаргия, както някои други животни. Просто не излизат от гнездата си и прекарват времето в хранене и сън. Само от време на време бобърът

напуска дупката си, за да се измие и почисти. Бобърът е много чистоплътно животно.

В продължение на няколко седмици езерото беше покрито с толкова дебел лед, че можехме да ходим по него. Използвахме това обстоятелство, за да посетим къщичките на бобрите, които се издигаха над повърхността на леда като миниатюрни копи сено. Бяха тъй здраво построени, че дори и да стъпехме на тях, нямаше опасност да пробием покрива. Входът се намираше под леда и беше свободен за обитателите.

Ледът на езерото беше много гладък — това ни наведе на идеята да си направим пързалка. Франк и Хенри много обичаха да се пързаят с кънки, а и аз не се отказвах.

За целта беше нужно по някакъв начин да се снабдим с кънки. Ние ги направихме от същото дърво, от което бяхме направили лъковете си. Със своя чук Куджо изкова на силен огън тънки железни плазове. Желязото, което използвахме, не трябваше да се пилее — то щеше да ни послужи и за други цели. Така скоро разполагахме с три чифта кънки и започнахме да се пързаяме по леда на езерото, край колибките на бобрите.

Щом настъпи пролетта, Куджо разора нашето поле с дървен плуг и го зася. Площта беше само четири декара. Надявахме се след шест седмици да приберем богата реколта. Не забравихме и нашите хиляда зърна пшеница — тях засяхме отделно. Мария се занимаваше с градината си, в която посади много и различни видове цветя и растения, между които и индийска ряпа.

Поляната и долината се покриха с богата растителност. Красиви, ярко изпъстрени цветя радваха погледа и пръскаха приятен аромат.

Често посещавахме най-хубавите места на нашия малък имот. Водопадът, в който се превръщаше ручейт, спускайки се от планината, соленият извор и много други места бяха за нас пълни с прелест и привлекателност.

Веднъж, по време на една разходка се залутахме из горите. Беше ранна пролет. Седнахме да си починем сред една полянка, заобиколена от високи магнолии. Недалеч от нас имаше нагъсто израсли високи синкави цветя. Франк хвана за ръка малката Мария и отидоха да наберат цветя за майка си. Изведнъж малката заплака. Беше поискала

да откъсне цвете, на което се намирала една пчела, и разсърденото насекомо беше забило жилото си в ръката на момиченцето.

Усилената работа през есента не беше ни позволила да се занимаем сериозно с пчелите и да губим време за това, а зиме, естествено, пчели не се виждат — те се появиха сега заедно с цветята.

Там, където има пчели, трябва да има и мед.

Думата „мед“ прозвуча като магичен звук в ушите на малкото ни общество. Пчелите и медът станаха единствената тема на разговор. Не минаваха и пет секунди без да кажем нещо за пчелите, за техните кошери, за любимите им цветя или за меда.

Ние се пръснахме из цветята, за да узнаем дали наистина пчела е ужилила нашата малка Мария, или е била някоя зла оса.

Скоро чухме гласа на Хенри.

— Пчела, пчела! — викаше той.

В същото време се чу и викът на Франк.

— Ето друга пчела! Ето я тук!

— Охо, охо! — обади се на свой ред и Куджо. — Ето още една... и то голяма! Едра като бивол!

Изглежда, недалече от долината имаше рой.

Трябваше да го намерим. Несъмнено той се намираше в дупката на някое дърво. Всички дървета обаче си приличаха и сред хилядите беше трудно да намерим онова, което пчелите бяха направили свой кошер.

За щастие сред нас имаше изкусен ловец на пчели — това беше Куджо.

Тъй като денят преваляше, отложихме този лов за другия ден. Топлото и ясно време благоприятстваше нашето начинание. След закуската тръгнахме към полянката. Всички бяхме в добро настроение, предвкусвайки очакваното удоволствие.

Хенри беше чувал за ловците на пчели и много искаше да види как действа някой от тях. Накрая стигнахме поляната и спряхме в най-широката ѝ част. Разседлахме Помпо и го вързахме за един кол. После тръгнахме след Куджо, следейки внимателно и най-малките му движения. Хенри не отделяше поглед от него. Куджо вършеше работата си мълчаливо, с гордото съзнание за познанията си и това, че в този момент приковаваше общото внимание.

На едно място на полянката нашият ловец видя изсъхнало дърво. Той отрязва с ножа парче от кората му. Обеленото място намаза със сироп. След това взе чашата, която носеше и с края на дрехата си я избърса така, че стана прозрачна като брилянт. После потърси из цветята пчела, събираща мед. Не след дълго забеляза една, приближи се полека, ловко я захлупи, и тя се оказа в плен. Затуляйки отвора на чашата с облечена в кожена ръкавица ръка, негърът отнесе пчелата при намазаното със сироп дърво. Там Куджо бързо прилепи чашата така, че намазаното със сироп място остана вътре в нея.

Изплашената пленница известно време с бръмчене се издига и спуска в чашата, търсейки изход. В това си лутане тя стигна до горния край на чашата, където крилата и се хлъзнаха о дъното и тя падна в сироп. Като вкуси от сладката течност, пчелата съвсем забрави за своя плен и жадно засмука.

Куджо я остави да се насити добре, отмести я с чашата и я отдели от сироп. Свалил ръкавицата си, той нежно хвана насекомото с показалеца и средния пръст — пчелата сякаш се беше вцепенила от пресищане и не реагираше. Куджо можеше да прави с нея каквото си иска. Той я обърна по гръб и ѝ налепи със сироп няколко косъма от бял заек. Космите бяха много леки, така че нямаше да затрудняват движенията на пчелата и правеха възможно да се проследи надалече. Всичко това Куджо извърши много внимателно, за да не я увреди. Накрая я остави върху дървото.

Пчелата като че беше поразена от неочаквания край на своя плен. Известно време полежа на дървото неподвижна, но топлите слънчеви лъчи скоро я съживиха. Виждайки се отново свободна, тя затрепка с прозрачните си крила и изведнъж хвъркна.

Отначало се издигна на десетина метра височина и започна да кръжи във въздуха. Залепените по нея бели влакна позволяваха лесно да я следим.

След няколко кръга пчелата отлетя към гората. Ние я следяхме, доколкото можехме, но малката точка се отдалечаваше от нас с такава бързина, че скоро я загубихме от погледа си. Тя летеше по права линия, която водеше точно към нейния кошер.

Куджо знаеше, че щом пчелата лети по права линия, непременно ще отиде в кошера си. Така че вече знаеше накъде е той. Ловецът прекара с ножа една черта на дървото, от което хвъркна пчелата, по

посоката на нейния полет. После уверено продължи работата си. Избра друго дърво, на около двеста крачки от първото, пак обели кората и оголеното място намаза със сироп както първия път. Улови нова пчела, сложи я в чашата, даде ѝ да се насмуче със сироп, налепи ѝ бели влакна и я пусна. За наша изненада, тя полетя в посока обратна на първата.

— Не е лошо — каза Куджо, — вместо един кошер ще имаме два.

И отново отбеляза с черта посоката, в която отлетя втората пчела.

После, без да сменя дървото, хвана още една пчела и направи с нея същото както и с първите две. Тя хвъркна в съвсем друга посока.

— Добре е, добре е, господине — завика той, — тази долина е пълна с мед. Три кошера вместо един!

Куджо прекара поредната черта.

Улови четвърта пчела и повтори с нея същото както с останалите. Последната пчела несъмнено принадлежеше към кошера на първата, защото отлетя в нейната посока. Посоката беше внимателно отбелязана, това не беше нищо ново. Сега вече се заловихме с кошера, към който принадлежаха първата и четвъртата пчела.

Имахме достатъчно време да разберем това, което направи нашият слуга и вече можехме да му помогнем. Мястото, където се намираще дървото с кошера, беше засечено — то беше там, където се пресичаха двете прави линии, по които летяха първата и четвъртата пчела. Това беше връх на ъгъл, който трябваше да намерим. Ако имаше проходимост, намирането на мястото нямаше да е трудно. За целта двама от нас трябваше да застанат в две точки, а третият да върви по посочения път. Щом третият попаднеше в мястото на пресичане, другите двама щяха да му извикат, че това е търсената точка.

На около двеста крачки от границата на полянката линиите започваха да се сближават. На това място имаше няколко големи дървета. Куджо като че ли инстинктивно почувства, че тъкмо в тези дървета трябва да има кошер. Вдигна очи нагоре и загледа горната част на дърветата. Ние се присъединихме към него, търсейки пчели.

След няколко минути Куджо радостно и силно извика. Ловът се беше увенчал с успех — Куджо намери дървото с кошера.

Отворът на този кошер се намираще на върха на голямо дърво. Ние видяхме обезцветената кора от крачката на пчелите, видяхме и самите пчели, които ту излизаха, ту влизаха.

Дървото беше толкова голямо, че в хралупата му можеше да се побере и човек. Именно в хралупата му се намираше кошерът.

Беше станало доста късно. Ние решихме да отложим изваждането на меда за другия ден и се върнахме у дома.

ГЛАВА XV

КРАДЕЦЪТ НА МЕДА

Да се отсече дървото, нямаше да е трудно — за това беше нужна хубава брадва и здрави ръце. Но да вземем меда на седемосем хиляди пчели, въоръжени със страшни жила беше доста трудна работа. Ако отрежехме дървото, нямаше да можем да се доближим до него — толкова голям беше страхът ни от пчелите.

Но Куджо знаеше средство да приспи пчелите и да вземе меда им, без да се изложи на опасност. По негово искане, приготвихме два чифта ръкавици от еленова кожа. Те имаха само по един пръст за палеца. Единият чифт беше за мене, другият — за Куджо. Само Куджо и аз щяхме да вадим меда, а всички други трябваше да сгоят далече. Освен ръкавици, ние взехме и кожени маски, които сложихме на лицата си. Прибавете към тях и кожените наметала и ще разберете, че двамата не се бояхме от никакви пчели.

Взехме със себе си брадвата и няколко гърнета за меда. Когато стигнахме до полянката, свалихме седлото от Помпо и привързахме там коня. Страхувахме се да го заведем по-близо, да не би разярените пчели да излеят гнева си върху него. Взехме със себе си всичко необходимо и тръгнахме към дървото. След няколко минути бяхме вече под него.

Когато погледнахме нагоре, видяхме, че пчелите бяха силно раздразнени. Благодарение на тихото време, ясно се чуваше тяхното бръмчене.

— Погледнете, господине — каза Куджо, — сигурно пчелите са разтревожени от присъствието на някакъв неприятел.

До дупката не се виждаше никакво животно.

Денят беше гвърде горещ — дотогава не бяхме имали толкова високи температури. Навярно жегата беше прогонила пчелите навън. И тъй като не намерихме друго обяснение, се задоволихме с това и решихме да свалим дървото.

Куджо започна и под бързите удари на брадвата захвърчаха бели трески. Внезапно бяхме изненадани от шум, който не приличаше нито на грухтене, нито на пръхтене на някакво животно.

Куджо веднага спря. Със страх и учудване се огледахме. Казвам „страх“, защото в този шум се долавяше нещо страшно, напомнящо хищен звяр. Къде беше той? С неспокоен поглед обхванахме всичко около нас — в гората не се виждаше нищо.

Необикновеният шум се чу отново. Като че излизаше изпод земята! Не... той идваше от дървото!

— Боже милостиви! — изкрещя Куджо. — Това е мечка!... Господин Ралф, аз познавам нейното мърморене.

— Мечка! — извиках аз. — Мечка в хралупата на дървото! Пази се, Мария!...

Накарах жена ми и децата да се отдалечат. Хенри и Франк имаха силно желание да останат с пушките си, но аз успях да ги убедя, че не трябва да оставят майка си и момиченцата без защита.

Явно беше, че в хралупата се беше вмъкнала мечка, виновница за възбудата на пчелите. Брадвата на Куджо я беше обезпокоила и тя се готвеше да излезе от хралупата.

Аз насочих пушката си с намерение да стрелям, щом се покажеше главата на мечката. Но какво беше учудването ни, когато видяхме безформена маса с гъста черна козина!

Щом се показа хълбока на мечката, аз веднага стрелях, а Куджо веднага нанесе страхотен удар с брадвата. Ударът беше толкова силен, че си помислихме, че мечката е убита. Но за наша изненада, тя веднага изчезна в дупката.

Тогава се сетихме за кожените си наметала и решихме да ги използваме, за да запушим дупката. Двамата с Куджо се хванахме на работа. След няколко минути дупката беше съвсем затулена. После обиколихме дървото, за да видим няма ли друг изход.

Дойде ми на ум, че Мария и децата сигурно силно се безпокояха за нас. Тръгнах към полянката, за да им съобщя за нашия успех. Децата запляскаха от радост и тъй като опасността беше преминала, отидохме всички при дървото.

Можеше да се помисли, че мечката ще пробие наметалата и ще избяга. Но нищо не се чуваше. Тя беше или тежко ранена, или силно изплашена. Решихме да пробием друга дупка в дървото и през нея да я

застреляме. За няколко минути дървото беше пробито и ние можахме да огледаме хралупата. Мечка не видяхме. Беше се изкачила по-нависоко — явно приемът, който ѝ оказахме, беше прогонил у нея всяко желание да ни доближи.

— Да я опушим! — предложи Куджо. — Това сигурно ще я накара да слезе долу.

Средството не беше лошо, но как да се осъществеше? Много просто — като напълнихме пробитата от Куджо дупка със сухи листа и трева и ги запалехме. Речено — сторено. Дупката беше напълнена с горивен материал. Когато огънят се разпали, запушихме дупката, за да не излиза димът.

Скоро се убедихме, че всичко вървеше много добре. От отвора на кошера се появиха кълба бял дим и изплашени пчели изхвъркнаха навън. Преди изобщо не бяхме помислили за това средство, което щеше да ни освободи от необходимостта да приготвяме ръкавици и маски.

Не след дълго мечката започна да издава някакви звуци. После захърка и зарева. Последва стон, страшен рев и мълчание. Миг по-късно чухме силен трясък. Мечката падаше надолу.

Почакахме няколко минути. Наоколо беше тихо, от дървото не долиташе нито звук. Извадихме тревата, която затуляше дупката. Изскочи гъст облак дим. Мечката положително беше мъртва. Никое животно не би могло да живее в такава атмосфера. Пъхнах в дупката приклада на пушката и се убедих, че мечката беше неподвижна. Изтеглихме мъртвото животно навън.

Дървото беше пламнало. Огънят се засилваше много бързо и имаше опасност да се лишим от така желаня мед!

Как можехме да го спасим? Имаше само едно средство — по-скоро да повалим дървото и да отсечем горящата част от върха, където беше медът.

Щяхме ли да успеем? Огънят все повече се засилваше.

Отново запушихме дупката и Куджо започна бързо да сече. Най-после дървото запраця. Всички се отдръпнахме с изключение на Куджо, който знаеше накъде щеше да падне дървото и не се боеше.

Щом дървото рухна, Куджо мина от другата му страна, като че пред него лежеше гигантско чудовище, на което се канеше да отсече главата.

Скоро му се удаде да отдели частта с меда и ние с удоволствие видяхме, че тя никак не е засегната от огъня. Беше малко опушена, но затова пък по нея нямаше никакви пчели. Така, че за да извадим меда, няхахме нужда нито от ръкавици, нито от маски. Мечката ни беше изпреварила, но ние ѝ попречихме — беше изяла само незначителна част от меда.

Сложихме животното на шейна от пръти и потеглихме към къщи.

Досега главната ни цел беше постигната. С изключение на пуяците, никое от опитомените животни не можеше да послужи за храна.

Веднъж, когато аз и Хенри отивахме да търсим елени, решихме да пуснем най-напред кучетата, за да видим дали не могат да хванат някой жив. Сложихме им намордници, за да не разкъсат елена, ако го повалят.

Тръгнахме към онази част от долината, която според нас се посещаваше от животните, които търсехме. За да не бъдем изненадани, вървахме много тихо, с устремен в гората поглед и внимателно се вслушвахме в най-лекия шум. Най-после, стигайки до края на една поляна, за която знаехме, че е любимо място за елените, удвоихме нашата предпазливост, без да пускаме кучетата. Изведнъж чухме шум, после странни звуци, подобни на конско цвилене.

— Какво е това, татко? — попита Хенри.

— Нямам представа — отвърнах аз.

— Това са животни и за да вдигат такъв шум, трябва да са много... Но, татко, ти нали разпознаваш рева на елените?

— Твърде възможно е да са елени. Но не разбирам причините за този тревожен шум.

— Може би са нападнати от хищник?... Например пантери или мечки!

— Тогава не биха стояли там, а биха избягали. Лосът и еленът при среща с мечка или пантера по-скоро си служи с краката, отколкото с рогата. Не, не е това. Нека да се приближим и да узнаем какво става.

Тръгнахме с най-голяма предпазливост, като се стараехме да не шумим в сухите листа и да не чупим клони.

Скоро се озовахме зад един гъсталак, откъдето можехме да наблюдаваме това, което ставаше на поляната.

Сред нея видяхме големи червени елени. Бяха мъжкари, което лесно се познаваше по разклонените им рога. Те ожесточено се биеха. Ту се биеха по два, ту тричетири се нахвърляха върху един, ту се смесваха всички в обща група.

Понякога се разделяха, изтегляха се на известно разстояние и после с още по-голямо ожесточение се нахвърляха един срещу друг.

Те се биеха с предните си крака, забиваха рога в противника с такава сила, че падаха гъсти снопчета козина.

Жестокият бой на тези великолепно животни беше поразителна гледка, която ние мълчаливо следяхме.

Вниманието ни привлякоха двама едри борци, по-възрастни от останалите — това се виждаше от рогата им.

Другите елени като че не се решаваха да се бият с тях. Те се биеха отделно. Протегнали шии напред, със страшна сила се хвърляха един срещу друг. От удара рогата им тъй пращяха, че ние мислехме, че ще се счупят.

След като се биха няколко минути, те, като по някакво мълчаливо споразумение, се спряха един срещу друг, за да си починат. После отново възобновяваха боя, за да спрат пак с допрени чела. Изобщо сражаваха се съвсем не както другите.

В това време по-младите елени се запътиха към нас и ние им готвехме приятно посрещане. Скоро приближиха на удобно за стрелба разстояние. Тогава стреляхме едновременно. Един от тях падна на земята, а останалите, като видяха общия враг, избягаха с невиждана бързина.

Аз и Хенри тръгнахме към улученото животно и смятайки, че е само ранено, свалихме намордниците на кучетата. После се спряхме да разгледаме поваления младок. Каква беше нашата изненада, когато видяхме, че двата стари елена още бяха на поляната и продължаваха да се бият със същата ожесточеност.

В първия момент посегнахме към пушките, но кучетата бяха пуснати, нахвърлиха се и ги ухапаха за хълбоците.

Затичахме се и ние и останахме истински озадачени, когато видяхме, че старите елени, вместо да се разделят, продължават боя и този бой за тях като че ли беше по-важен от всякаква друга опасност.

Едва когато отидохме още по-близо, узнахме истинската причина за това странно явление — рогата им така се бяха преплели, че не

можеха да се разкачат. Враждата, разбира се, отдавна беше преминала ведно с фаталното преплитане на рогата им. Сега те стояха един срещу друг с наведени муцуни, сякаш се срамуваха от глупавото си поведение.

Рогата на елените са много гъвкави. Вследствие на страшното налягане те още повече се бяха извили и заплели. Аз изпратих Хенри за Куджо и триона. Поръчах също да доведат и коня с колата.

Куджо пристигна с всичко необходимо. Вързахме здраво елените, отрязвахме един от роговете и така ги разделихме.

После натоварихме и трите животни на колата и тържествено тръгнахме за дома.

ГЛАВА XVI

КАПАН

Куджо привърши обора за нашите елени. Той беше ограден с високи колове, за да не може никакво животно да се прехвърли през него. Едната страна на обора се заграждаше от езерото. Вкарахме нашите пленници в този парк, където им предоставихме пълна свобода.

Имахме голямо желание да уловим и женски.

Вечерта край огъня чертаехме хиляди проекти.

— Татко — каза Хенри, — какво ще кажеш да построим голяма ограда, като на нашия парк, само с един вход? Най-добре е да поставим край гората две огради, които да се пресичат под остър ъгъл — нещо като пергел. Щом влязат в оградата, животните ще са в плен. Ще опитаме ли?

— Това е невъзможно. Първо, ще трябва да работим няколко седмици за направата на необходимите колове. Второ, не разполагаме с достатъчно хора, коне и кучета, за да изсечем гората и да подгоним кошутите. А спомняш ли си мястото между двете дървета, където намерихме много следи от елени?

— Да! Да! При соления извор!

— Прекрасно! Между тези две дървета ще изкопаем един трап, ще го покрием с клони, трева и листа и ще чакаме. Какво ще кажеш за това?

На сутринта взех лопатата и брадвата и тръгнах с Куджо, Помпо и колата. Щом стигнахме до определеното място, най-напред съставихме плана за работа. Тъй като почвата беше мека и не оказваше голяма съпротива, то за целия труд отидоха пет часа. Ямата беше дълбока два метра. Това беше достатъчно, падналата в нея кошута да се окаже в плен.

Покрихме ямата с клончета, върху които нахвърляхме сухи листа и трева. После заличихме всичките си следи и се върнахме у дома.

На сутринта посетихме нашия капан. Доближавайки го, с радост видяхме, че повърхността беше разровена.

— Все нещо се е хванало, татко — каза Хенри, изтичвайки до покритието.

Какво беше разочарованието ни, когато видяхме вътре само скелета на една кошута! Останали бяха и рогата и част от кожата. Около трапа личаха следи от жестоката драма, разиграла се през нощта. По клоните и тревата имаше кръв и части от вътрешностите на животното. Явно, вълци бяха разкъсали падналата в трапа кошута.

Куджо, когото повиках да дойде с инструментите, и аз започнахме да копаем още по-дълбок трап. Скоро той достигна три и половина метра дълбочина. Изравнихме стените, като ги направихме почти отвесни и отново го покрихме с трева и листа.

На следващия ден дойдохме много рано. Цялото семейство беше с нас. Всички искаха да узнаят резултатите от нашето предприятие. Куджо беше взел копието си, а Хенри и аз — пушките. Само Франк беше въоръжен със своя лък. Всички очаквахме да намерим вълците в трапа.

Скоро стигнахме до него и погледнахме вътре. Дупката, която беше направена на повърхността, не беше много голяма и на дъното беше доста тъмно. В тъмнината различихме светещи очи. Бяха няколко чифта и блестяха като разпалени въглени. Какви ли животни се бяха уловили, се питахме ние.

Аз отстраних децата, легнах по корем до ръба и внимателно разгледах дъното. Преброих шест чифта очи и, за моя изненада, тези очи, по форма и цвят принадлежаха на различни животни.

Отстранихме чимовете, за да проникне повече светлина и отново погледнахме. За голяма радост, първото животно, което разпознахме, беше именно това, заради което бяхме изкопали ямата — една кошута. До нея видяхме две красиви животинки, нейните малки. Имаше и три вълка, които Куджо веднага уби с копието си.

Мария дойде при нас. Куджо влезе в ямата и ни помогна да извадим кошутата, заедно с малките ѝ, които сложихме в колата. После отново нагласихме ямата както беше преди, за да я използваме още веднъж и се върнахме у дома зарадвани, че така скоро увеличихме своето богатство.

Бяхме доволни и от това, че убихме трите вълка, тъй като долината беше пълна с тези зверове, които откакто се настанихме тук, ни бяха причинили немалко пакости.

При все това, от всички животни, населяващи нашата долина, вълкът безспорно е най-умното. Ето защо по-късно у нас се породило желание да уловим и вълк. Построихме капан, подобно на този, който Хенри направи, за да улови дивите пуяци. Поставихме примамка, но нито един вълк не се хвана.

Приготвихме и друг род капан, но и това не помогна — вълците бяха много предпазливи.

Накрая изкопахме яма, като онази при соления извор. Избрахме за нея мястото в долината, което, както знаехме, най-много се посещаваше от вълците. Върху листата наслагахме парчета месо, но не го и побутваха. Вълците идваха нощем, до ямата обаче не се доближаваха.

Ние доста се обезкуражихме от този неуспех.

Най-сетне Куджо избра едно крайно средство, което често беше използвал в своята стара Вирджиния. Той построи клетка, прилична на мишеловка. В нея постави парче месо, при допирането на което падаше тежка греда и смъртно нараняваше животното.

Това изобретение на Куджо за кратко време ни избави от много вълци. Но скоро вълците станаха по-предпазливи и престанаха да влизат в капана.

Веднъж аз и Франк тръгнахме из долината. Хенри остана у дома при майка си. Целта на експедицията ни беше да съберем испански мъх, който расте по дънерите на ниските дъбове в най-долните части на долината.

От този мъх, след като се изсуши и се очисти от полепналите по него листа и кори, става превъзходен пълнеж за дюшеци.

При полите на планината намерихме един стар дъб. Клоните му се свеждаха много ниско и бяха покрити с мъх, който висеше като конска грива. Най-напред събрахме мъха от по-ниските клони, после, стъпвайки на вече оголените вейки, го обирахме все по-нагоре.

ГЛАВА XVII

АВЛИГИ

Неочаквано нашето внимание беше привлечено от вика на няколко птички майки, които хвъркаха край едно дърво, недалече от нашия дъб.

Погледнахме към тях и веднага ги познахме. Това бяха авлиги, или птиците на лорд Балтимор, както обикновено ги наричат. Това име им е дадено, защото в първите години на колонизирането на Америка било забелязано, че тънморавите им пера напомняли цвета на военния мундир на лорд Балтимор.

Ние помислихме, че тук трябваше да се намират и гнездата им, тъй като крещяха жално, когато отидохме при тях.

Коя беше причината за тяхната възбуда? Защо хвъркаха от клонче на клонче и крещяха така?

На земята забелязахме някакъв странно движещ се предмет. Отначало не можахме да разберем какво е това. Животно? Не, ние никога не бяхме виждали подобно нещо. Целият този странен предмет беше покрит с уши, глави, очи и опашки и се движеше напред много бавно.

Изведнъж тези глави започнаха да се откъсват и по земята наскачаха няколко малки животни с големина на плъхове. Едва сега животното се показва в истинския си вид.

Веднага познахме женската двуутробна. Тя беше голяма колкото котка. Покриваше я лъскава сива козина. Муцуната ѝ приличаше на свинска, но беше малко по-дълга и с мустаци подобни на котешките. Ушите ѝ бяха къси и изправени, устата — широка, с остри зъби. Краката — къси и дебели. Опашката ѝ беше дълга колкото тялото, тънка и без косми. Но най-голямата особеност у това животно беше неговата торба под корема.

Като се освободи от децата, майката изведнъж започна да подскача на разни страни, поглеждайки тънкото дърво, на което се намираще дървото на авлигите.

След няколко секунди двуутробката взе определено решение. Тя се доближи до децата си, които си играеха из тревата и с един многозначителен вик ги събра около себе си. Някои от тях се хвърлиха в отворената торба, други, сплели опашките си с опашката на майката, се качиха на гърба ѝ. Две или три увиснаха на шията ѝ.

Помислихме, че двуутробката ще се отдалечи от децата си. Но тя тръгна към дървото, откъдето я мамеше гнездото и започна да се катери по него. Когато стигна първите клони, които стърчаха хоризонтално, тя се спря и окачи по тях всичките си деца с главите надолу. След като ги настани по този начин на по-ниските клони, се заизкачва нагоре. Накрая стигна клона, на който се намираще гнездото.

Тук тя се спря — навярно преценяваше дали клончето щеше да издържи тежестта на тялото ѝ, тъй като беше доста тънко.

Гнездото, пълно с вкусни яйца, така привличаше нашата лакомка, че след известно колебание, тя тръгна по клона, но на сред пътя той започна да пропуква и да се огъва. Това обстоятелство накара двуутробката да отстъпи назад. Тогава съсредоточи вниманието си върху един дъб, чиито клони се простираха над гнездото.

Да се метне на дъба ѝ беше нужна само секунда. Тя се скри между листата и в миг се появи на височината на гнездото. Увисна с опашката си на клона и силно се залюля, за да стигне плячката. Устата ѝ беше отворена, ноктите — извадени, но въпреки усилията, не достигна целта си. В един момент разви почти всичките колелца на опашката си и вече мислехме, че ще падне, но и това не помогна. Найсетне трябваше да се откаже от намерението си. Слезе надолу, крещейки от гняв и недоволство.

След като се изкачи отново на клона, където бяха децата ѝ, тя сурово ги хвърли на земята. После ги събра в торбата и на гърба си и започна бързо отстъпление.

Тогава решихме, че е време да се намесим и да ѝ попречим да се скрие. Щом наближихме, майката се сви на топка, скривайки главата и лапите си — преструваше се на мъртва. Нейният пример последваха и някои от децата ѝ.

Ние я вързахме за дървото, за да я вземем със себе си, когато тръгнем за дома.

Върнахме се при нашия дъб, за да продължим прекъснатата си работа — събирането на мъха. Весело коментирахме току-що

наблюдаваните интересни сцени.

Изведнъж птиците, които се бяха успокоили, отново се раздвижиха и закрещяха.

— Друга двуутробка — пошегува се Франк. — Сега може би бащата е дошъл за семейството си.

Оставихме работата и погледнахме нататък. Скоро открихме причината за новата възбуда. Това беше една много голяма отровна змия — страшният мокасин. Тя се приближаваше към дървото с гнездото. Ние внимателно следяхме движенията ѝ.

Змията стигна до дървото и с изваден език вдигна глава нагоре.

Авлигите, смятайки, че тя ще се изкачи на дървото, слязоха на долните клони, крещейки с все сила от ужас и безпокойство.

Като видя, че птиците я доближават, змията залюля глава и се приготви да се хвърли върху им. Очите ѝ така блестяха, че заслепяваха горките създания. Вместо да се отдалечат, птиците все повече доближаваха своя враг, без да свалят поглед от него. Движенията им ставаха по-бързи. Едната от тях застана до самата змия; ние помислихме, че влечугото ще се нахвърли върху жертвата си, но за голяма наша изненада, тя се изви и започна да се оттегля от дървото.

Като се поуспокоиха, птиците отново литнаха към горните клони и престанаха да крещят.

Ние постояхме мълчаливи известно време, поразени от неочаквания завършек на тази сцена.

— Какво я пропъди? — попита ме Франк.

Аз не можах да му отговоря. Нашето внимание беше привлечено от ново същество, което се появи от храсталака. То беше голямо колкото вълк и сиво, или по-скоро тъмно на цвят. Дебелото му закръглено тяло не беше покрито с косми, а с гъста четина, дълга на гърба около петнайсетина сантиметра. Главата му приличаше на свинска и наистина това беше мексиканска дива свиня, или пекари. Когато излезе от храсталака, видяхме край нея две малки животни. Това беше майка с двете си деца. Трите новодошли спряха недалече от дървото с авлигите. Щом ги видяха, птиците веднага нададоха вик. Но пекари не им обърна внимание и продължи пътя си.

На излизане от храстите, подуши следите на змията. Вдигна муцуната си и пое въздух.

Змията още не беше изминала и половината път, когато пекари попадна на следите ѝ и бързо взе да я догонва. Когато я съгледа, се спря, сякаш измерваше разстоянието между себе си и змията. Четината и се изправи като бодлите на таралеж. Змията застана нащрек.

Но пекари се хвърли с цялата си тежест върху нея, удари я със силните си крака, стисна я за шията и я умъртви за миг.

ГЛАВА XVIII

БОЙ МЕЖДУ КУГУАР И ПЕКАРИ

Свинете бяха заети с разкъсването на змията. След като уби влечугото, пекари откъсна главата, раздра кожата и с апетит започна да яде бялото месо на влечугото, подхвърляйки по някой голям къс на децата си, които с весело грухтене изказваха своето доволство.

В това време видът на едно ново същество ме ужаси.

Свинята беше на около петнайсет крачки от дървото, на което бяхме ние, а на около трийсет крачки видяхме друго животно, приближаващо се към пекари.

Този нов гост имаше размери на малко теле, но краката му бяха по-къси, а тялото — по-дълго. Беше тъмноръждив на цвят, само гърдите и коремът му бяха бели. Изправените уши, късата муцуна и плоската глава го правеха приличен на котка.

Ако това животно ни беше неизвестно, достатъчна беше неговата външност, за да ни ужаси, но ние го познавахме. Това беше кугуар.

За пръв път от нашето идване в долината се изплашихме. Казах на сина си да не мърда.

Кугуарът пълзеше напред, устремил поглед в групата пекари. Той се намираще на разстояние по-голямо от един скок и се мъчеше да се приближи незабелязано. В един момент видях клоните на дървото над свинята. Тихо се обърна, доближи бързо дървото и като стрела се изкачи горе. Чухме скриптенето на ноктите му, забиващи се в кората. И пекари го чу, защото вдигна глава и се спря за миг. Но може би остана с впечатлението, че е катерица и спокойно продължи заниманието си.

След като се изкачи на клоните кугуарът със страшен рев се хвърли върху жертвата си. Ноктите му се забиха в тила на пекари, а тялото му изцяло легна на гърба ѝ. Изплашената свиня продължително извика и направи усилие да се освободи от кугуара. Двете животни се затъркаляха по земята. Викът на свинята отекваше в цялата гора. Но кугуарът не пускаше жертвата си — ноктите и зъбите му бяха здраво забити.

Боят не трая дълго. Скоро пекари престана да стене. Тя падна на една страна, без да може да се освободи от прегръдките на своя страшен враг. Кугуарът, разкъсал вратните артерии, пиеше топлата силно шуртяща кръв.

Ние намирахме за благоразумно да не се намесваме в този бой. Знаехме, че хищникът не би пожалил и нас, ако попаднем в лапите му. Затова останахме на дървото, без да се движим. Кугуарът беше на около трийсет крачки. Аз можех да стрелям в него, но се боях, че това силно животно нямаше да падне от първия куршум. Предпочетох да не прекъсвам неговия пир и да го оставя спокойно да си отиде.

Внезапно до нас долетяха страшни викове. Стори ни се, че идват от близката гора. Кугуарът също се изправи и неспокойно се послуша. Поколеба се за миг, огледа се наоколо, хвърли поглед и на убитото от него животно. После изведнъж заби зъби в пекари, метна го на гърба си и намери за благоразумно да напусне това място.

Едва измина и няколко крачки, когато шумът още повече се усили. Когато погледнахме към тази страна, откъдето идваше, видяхме няколко тъмни фигури да излизат на поляната. Това бяха пекари. Най-малко трийсетина на брой, всички те се отзоваваха на вика на вече убития си другар.

Застанаха между дървото и кугуара, преди хищникът да скочи на него. За миг образуваха кръг, който кугуарът не можеше да разкъса без бой. Като видя, че пътят му за отстъпление е прерязан, той пусна тялото на пекари и се нахвърли върху най-близкия враг.

Преди обаче да успее да се обърне, няколко пекари се спуснаха към него и скоро кръвта рукна. Разяреният кугуар уби няколко свине, но живият кръг не му позволяваше да се доближи до дървото.

Пекари следяха всяко негово движение. Едни забиваха в него страшните си зъби, докато останалите постепенно свиваха кръга.

Най-сетне кугуарът успя да се отскубне от своите врагове. Но какъв беше нашият ужас, когато видяхме, че побягна към нашето дърво.

Най-старателно се прицелих. Но преди да стрелям, животно полетя като стрела на шест метра височина и застана над главите ни. Почти дишаше в лицето ми.

Пекари го гониха до самото дърво. Едни го обикаляха, гледаха нагоре, други, ядосани гризяха кората, а всички ужасно крещяха.

Най-озлобените подскачаха, смятайки, че ще достигнат врага си.

Аз и синът ми онемяхме от страх. Ръцете ми като че се парализираха. Не знаехме какво да правим в този момент.

Кугуарът впери в нас страшните си очи и само с един скок можеше да ни достигне. Помислих, че наистина ще се нахвърли върху ни. А долу имаше врагове, които бяха не по-малко опасни за нас. Пекари веднага биха ни нападнали, ако се опитахме да слезем от дървото.

Положението ни беше повече от критично и трябваше добре да помислим преди да предприемем нещо. Дадох си сметка, че най-голямата опасност в момента за нас беше кугуарът. Докато стояхме на дървото, пекари не ни застрашаваха. Но при мисълта, че всяка минута кугуарът можеше да скочи отгоре ни, ме побиваха тръпки. Трябваше да направим всичко възможно да се освободим от този страшен враг.

Звярът стоеше неподвижен на дървото. Само очите му зловецко се впиваха ту в нас, ту в пекари, които със злобно ръмжене продължаваха да обикалят отдолу.

Несъмнено хищникът не би се отказал да се нахвърли върху ни, ако не го задържаше страхът от пекари. Спускайки се към нас, той можеше да се подхлъзне и да падне долу. А пекари това и чакаха.

Именно този страх го караше да стои неподвижен. Но аз добре знаех какво ни чака, ако се махнеха пекари.

Младият ми другар беше без оръжие. Аз го оставих зад себе си, за да не бъде между мене и кугуара, ако не успеех да раня врага. Всичко това беше извършено мълчаливо, за да не предизвикаме застаналото над нас чудовище.

Щом бях готов, полака вдигнах пушката, опрях я здраво на един клон, премерих се в главата на кугуара и стрелях.

В продължение на няколко секунди димът не ми позволи да видя какво става, но чух шум на падащо тяло.

В същото време пекари се раздвижиха. Окървавеният кугуар се мяташе сред тях, но боят не продължи дълго. За броени минути звярът беше разкъсан на парчета.

Аз и Франк си отдъгнахме. Испитахме щастието на хора, успели да се спасят от сигурна смърт.

Предполагахме, че пекари скоро щяха да се разотидат и да се скрият в гората, тъй като техният враг беше вече убит, но за наш ужас,

видяхме, че сметката ни е била погрешна.

След като свършиха с кугуара, те не само че не си отидоха, ами наобиколиха дървото, яростно поглеждаха към нас и диво крещяха. Изглежда бяха решили и нас да унищожат, стига да им се удадеше удобен случай. Странна благодарност за това, че ги отървахме от общия враг!

Ние бяхме на най-долните клони. Можахме да се изкачим още по-високо, но беше безполезно, тъй като и без това пекарите не можеха да дойдат при нас.

Най-лошото беше, че можеха да ни държат обсадени, докато умрем от глад и жажда. Положението ни съвсем не беше розово.

Аз много добре познавах упоритостта на тези животни и затова опасенията ми не бяха неоснователни.

Отначало нямах намерение да стрелям, защото все още се надявах, че след време пекари щяха да се успокоят и да се разотидат. Двамата с Франк се изкачихме по-нависоко, за да се скрием в клоните. Там с нетърпение зачакахме оттеглянето на нашите обсадители.

ГЛАВА ХІХ

СПАСЕНИЕ

Изминаха повече от два часа и ние се убедихме, че пекари нямат никакво намерение да си вървят.

Животните наистина се успокоиха, но продължаваха да ни държат обсадени. Някои от тях даже легнаха, за да прекарат времето по-удобно, но нито една не се отдели от останалите.

Аз започнах да губя търпение. Знаех, че домашните ни много се безпокоят поради нашето забавяне. Ето защо реших да видя как ще подействат на пекари единдва изстрела с пушка.

За по-сигурно слязох на най-долните клони и започнах да стрелям. Стрелях пет пъти и всеки изстрел костваше живота на една пекари.

Другите обаче вместо да се изплашат и да избягат, яростно се хвърляха към телата на убитите, после към дървото, удряйки го с крака, сякаш искаха да се изкачат при нас.

След шестия изстрел, с ужас забелязах, че имам само един патрон. Отново напълних пушката и убих още една пекари. Но с това положението не се подобри. Животните продължаваха да ни обсаждат, съвсем равнодушни към смъртта. Не се боях от гърмежите.

Не знаех какво повече да направя и се изкачих на горните клони, където се настаних до Франк. Оставаше ни само да чакаме търпеливо, надявайки се, че с нощта ще дойде и избавлението.

Известно време прекарахме в това положение, когато изведнъж видяхме, че към нас се издига пушек. Отначало помислихме, че е димът от стрелбата. Но той ставаше все по-гъст и цветът му съвсем не приличаше на барутен дим; влизаше в гърлото и очите ни — не можехме да виждаме нищо. Разбрах, че от изстрелите се беше запалил мъхът. И наистина, щом димът се разпръсна, видяхме ярък пламък. Видяхме и че пламъкът не стигаше до нас, защото беше съсредоточен само при мъха.

За да се отървем от дима, се изкачихме на най-високите клони. Въпреки това все още се страхувахме да не би огънят да обхване долните клони и да ни принуди да слезем на земята, където ни чакаха нашите диви врагове.

Когато се намерихме извън дима, видяхме, че пекари, изплашени от него се бяха струпали на известно разстояние от дървото.

— За момента — казах аз — се освободихме от тях. Ако успеем да слезем, без да ни забележат, ние сме спасени.

Започнахме да се спускаме надолу, когато чухме далечен лай — познахме нашите кучета. Нямахме съмнение, че с тях беше Куджо или Хенри, или и двамата заедно. Осъзнахме, че кучетата щяха да бъдат веднага унищожени от разярените свине и че бедният Хенри можеше да бъде разкъсан на парчета. При тази ужасна мисъл сърцето ми се късаше. Да, това бяха нашите кучета! Техният лай все повече се приближаваше и като че долавяхме вече гласове на хора. Това можеха да бъдат само Куджо и Хенри, които бяха тръгнали да ни търсят. Не знаех какво да предприема. На всяка цена трябваше да ги предупредя за опасността.

Предадох пушката на Франк и взех само ножа. След това се хвърлих през дима и горящия мъх. Още кракът ми не беше стъпил на земята, когато съгледах на около сто крачки пред себе си кучетата, а след тях Куджо и Хенри. В същото време, обръщайки се назад, видях, че цялото стадо пекари с диви крясъци се носи след мене.

Аз успях да предупредя Куджо и Хенри, които започнаха да се катерят по дърветата, в момента, когато пекари се готвеха вече да ме обградят. Кучетата се хвърлиха към стадото, но боят се ограничи с няколкото удара, които получиха. Разбрали силата на противника, те побягнаха към Куджо и Хенри. За щастие на нашите бедни кучета, клоните бяха много ниски, така че Куджо можа да ги вземе при себе си. В противен случай, сигурно щеше да ги стигне участта на кугуара. И наистина, разярените пекари ги гониха до самото дърво, което веднага наобиколиха, надавайки пронизителни викове.

Въздъгнах свободно. От мястото си не можех да видя нито Куджо, нито Хенри, нито кучетата, обаче ясно различавах черното стадо. Чувах също виковете на Хенри и Куджо, лая на кучетата и глухото грухтене на пекари. Всичко това се смесваше в някакъв дивашки концерт. Куджо крещеше с все сила и неговото дълго копие от

време на време се забиваше в пекари. С всеки удар броят на враговете намаляваше. В същото време Франк не спираше да стреля. Куджо и Хенри така успешно действаха, единият — с копие, другият — с пушка, че след няколко минути цялото място около дървото беше покрито с трупове и живи врагове останаха твърде малко. Те явно се изплашиха от участието на другите и скоро обърнаха гръб и се скриха в гората. Победата ни беше пълна, защото свинете очевидно нямаха вече желание да ни безпокоят.

Уверени в това, ние напуснахме дървото и тичешком се върнахме в къщи, за да успокоим Мария, която ни очакваше силно разтревожена.

За една година имахме две жътви, тъй като посятото узря само за два месеца. Получихме около двайсет коли снопи. Това беше достатъчно, за да изхраним и себе си, и добитъка.

Втората година преживяхме така, както и първата. През пролетта събрахме кленова захар и засяхме голямо количество храни. Увеличихме колекцията си от животни с елени и антилопи. Хванахме също и жива вълчица с голямо потомство. Сами се досещате, че се наложи да убием майката, поради нейния хищен инстинкт, но рожбите ѝ успяхме да опитомим. Те станаха кротки като кучетата и много добре си живееха с тях, сякаш имаха еднакъв произход.

През лятото и зимата, по време на лов, преживяхме много приключения, които тук ще премълча. Едно от тях обаче беше доста необикновено и опасно, затова няма да е безинтересно, ако подробно ви разкажа за него.

Беше студена зима, земята беше покрита с дебела снежна покривка — най-суровата зима от нашето заселване в долината. Езерото се покри с гладък като стъкло лед. Доста често се пързалихме с кънки.

Веднъж на пързалката отидоха само Франк и Хенри, а аз и Куджо останахме у дома, за да свършим една неотложна работа.

До нас долиташе веселият смях на младите хора.

Изведнъж чухме тревожен, остър вик.

— Ох! Робърт! — извика жена ми. — Сигурно се е пропукал ледът под тях!

Зарязахме работата и изтичахме към вратата. Грабнах някакво въже, а Куджо се въоръжи с копието, смятайки, че може да му потрябва. С учудване видяхме, че двете момчета се пързалиха бързо,

стремейки се колкото е възможно по-скоро да стигнат брега на езерото. В същото време станахме свидетели на нещо ужасно — недалече от момчетата, почти по петите им, тичаше цяла глутница вълци.

Дотичахме до езерото без да спираме. Хвърлих въжето и грабнах първия прът, който ми попадна. Куджо с копие бягаше пред мене. Мария също не се изплаши, а се върна у дома за моята пушка.

Хенри бягаше напред, а Франк едва не бе застигнат от вълците.

— Боже, те ще го разкъсат! — извиках отчаяно. Но за моя радост Франк зави рязко в друга посока и аз нададох тържествуващ вик.

Измамените вълци хукнаха след Хенри. Ние изтръпнахме. Вълците почти го настигаха, когато той направи същата маневра като Франк и остави далече зад себе си глутницата, увлечена от бързия си бяг.

Вълците обаче се обърнаха и тъй като Хенри се оказа по-близо, те се спуснаха подир него. Тогава Франк се върна назад и със силен вик хукна след тях, стараейки се да отвлече вниманието им от брат си. После изкрещя на Хенри да бяга към брега. Когато Хенри се отдалечи, всички вълци се хвърлиха към Франк.

Недалече от брега имаше изкопана дупка в леда и Франк полетя нататък. Ние помислихме, че не я е видял и с викове се опитахме да го предупредим. Но той знаеше какво прави. Когато доближи до ръба на дупката, зави под прав ъгъл и след минута беше вече при нас. Вълците толкова се бяха увлекли в гонитбата, че не видяха опасността и всичките изчезнаха в дупката, където лесно се разправихме с тях.

След три години бобрите ни толкова се размножиха, че решихме да използваме кожата им. Те съвсем бяха свикнали с нас и взимаха всичко от ръцете ни. Това ни позволи без труд да убием известен брой от тях, без да наплашим останалите.

Първата година събрахме кожи за около петстотин фунта стерлинги. През втората година добивът съответстваше на сума от хиляда фунта. Тогава построихме новата си къща, същата, в която живеем и сега. Старата постройка използвахме за склад и за сушене на кожата.

Третата година беше толкова доходоносна, колкото и втората. Такива бяха и четвъртата, и петата година. В склада се събра стока за повече от четири хиляди фунта.

Една сутрин, тъкмо се бяхме събудили, чухме тревожен шум, който изплаши всички. Това беше тропот на коне, а цвиленето, което се смесваше с него, не остави никакво съмнение. Помпо изцвили в яхъра, на което отговориha няколко гласа.

— Това са индианци! — спогледахме се ние отчаяни.

Всички грабнахме оръжието. Аз бързо отворих един от прозорците и погледнах навън. Там наистина имаше коне, но нито един ездач! Конете бяха дванайсет — имаше бели, черни и пъстри. Разбрах, че са диви коне, мустанги, привлечени от богатата растителност на долината. Ние решихме да не ги пуснем от тук.

За това беше необходимо само да затворим изхода на долината. Но как да станеше това без шум? Те бяха застанали точно срещу нашия дом и беше невъзможно да се отвори вратата, без да ни види цялото стадо.

Изскочихме през задния прозорец на къщата, оставяйки я между нас и стадото, минахме край склада и обора без да бъдем забелязани от конете. Стигнахме до изхода на долината, Куджо се залови за работа и за по-малко от половин час отсече едно дърво, с което запрени прохода. Върху дървото натрупахме клони така, че конете трябваше да имат криле, за да прескочат преградата. После бързо се върнахме у дома, без да се крием от конете. Те, щом ни видяха, веднага полетяха към гората. Помпо бе оседлан, приготвихме ласо и за по-малко от три дни цялото стадо бе изловено.

Мисля, че разказът за тези приключения вече ви е дотегнал. Бих могъл да изредя още много други, но това може би ще сторя друг път. Сигурно сте изморени да ме слушате и с нетърпение очаквате да свърша.

Ето вече десет години живеем в този оазис. През цялото време бяхме щастливи и доволни от съдбата си. Бог благослови нашите дела и ги увенча с успех. Но децата ни, както виждате, израснаха сред природата, без възпитание, ако не смятате това, което ние можахме да им дадем. Ето защо силно желаем да се върнем към цивилизования живот. Смятаме идната пролет да отидем в Сейнт Луис. Всичко е готово — кола, коне, стока, всичко освен кожите, които ще приберем през тази зима. Аз не зная дали някога отново ще дойдем в този тих кът, но споменът за него никога няма да се заличи от нашата памет. Дали ще се върнем тук или не, зависи от това, което ни готви

бъдещето. Във всеки случай, напускайки долината, ние ще отворим всички клетки, ще унищожим всички огради, ще пуснем всички наши животни, давайки им възможност отново да се върнат към свободния живот.

А сега, драги приятели, ще ви отправя само една молба. Късна есен е. Вие сте се отбили от пътя си, а зиме, както знаете, е опасно да се пътува през пустинята. Затова останете при нас до пролетта — ще пътуваме заедно. Зимата по тези места не е продължителна и аз ще се постарая да я прекарате по-приятно. Обещавам ви много интересно ловуване, а когато му дойде времето, ще устроим и голям лов на бобри. И така кажете, искате ли да останете?

ГЛАВА XX

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предложението беше прието. Нашият другар Мак Найт пожела да остане най-вече заради своята малка Луиза. Всички знаехме какви опасности ни чакат през зимата в пустинята.

По тези ширини зимата, както забеляза Ралф, не е дълга — пролетта настъпва скоро. За нас дивият живот, който ни предстоеше тук беше изпълнен с много красота, затова и се съгласихме с предложението на домакина ни.

Ралф изпълни своето обещание и уреди чудесен лов през зимата. Особено интересен беше за нас и ловът на бобри, от които убихме около две хиляди.

С настъпването на пролетта бяхме готови за път. Пригответхем три коли: две за кожата на бобрите и третата за жените. Ралф и синовете му трябваше да яздят. Оградата на парка беше махната, а животните — пуснати на свобода. След като ги нахранихме добре, ги оставихме на собствената им съдба и напуснахме долината.

Тръгнахме на север, за да минем по стария път, който води за Сейнт Луис. Там пристигнахме през май. Ралф веднага продаде своите коли и спечели голяма сума...

Оттогава минаха няколко години. Авторът на тази книга живее в далечна страна и нямаше вести за Ралф и семейството му.

Наскоро обаче получих от него писмо, от което ми беше приятно да науча, че всички са здрави и се чувстват прекрасно. Франк и Хенри отдавна бяха завършили колежа. Сега те вече са истински мъже. Малките Мария и Луиза бяха завършили пансион. Накрая писмото на Ралф съдържаше и други крайно интересни новини.

Ставаше дума за четири сватби. Хенри се беше сгодил за своята „малка сестра“, чернокосата Луиза. Франк се оженил за красивата дъщеря на един плантатор от Мисури. На русата Мария с гълбовите очи предстоеше да свърже съдбата си с един млад търговец, който

прекара зимата в долината заедно с нас. Много добре си спомням как той още тогава се навърташе край малката Мария.

А четвъртата сватба? На този въпрос ще отговорят Куджо и неговата дебела Луиза.

Писмото завършваше с това, че след сватбените празненства Ралф смяташе да се върне в долината. С него щяха да отидат всички — Мак Нйт и младоженците.

Те щяха да вземат със себе си много коли, коне, говеда и всичко необходимо за скотовъдство и земеделие. Имаха строго определен план — искаха да основат малка колония на патриархални начала.

Това писмо беше пропито с щастие. Четейки го, аз си спомних онези щастливи минути, които преживях в обществото на тези мъжествени хора и благодарих на съдбата, която ме доведе в „жилището в пустинята“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.